

Áldás, békesség!

A Pomáz-Csobánkai Református Társegyházközség lapja

VII. évfolyam 3. szám

2018. május – június

A mélységből kiáltok hozzád, Uram! Uram, hallgasd meg az én szómat; legyenek füleid figyelmetesek könyörögő szavamra! Ha a bűnöket számon tartod, Uram: Uram,

kicsoda maradhat meg?! Hiszen te nálad van a bocsánat, hogy féljenek téged! Várom az Urat, várja az én lelkem, és bízom az ő ígretében. Várja lelkem az Urat, jobban, mint az örök a reggelt, az örök a reggelt. Bízál Izráel az Úrban, mert az Úrnál van a kegyelem, és bőséges nála a szabadítás! Meg is szabadítja ő Izráelt minden ő bűneiből. (130. Zsoltár - Károli)

Tartalom

- 1 John Stott: **Krisztus Lelke**
- 3 Pap Lászlóné: **Áldjad, lelkem, az Urat!**
- 4 **SZÓLAZ IGE**
Az evangélium sodrásában
Nyilas Zoltán esp. igehirdetése
- 6 **ÉLŐ KÖVEK**
Stift János b. lelkipásztor igehirdetése
- 8 **Pünkösd és az örök szövetség távlat**
Dr. Tatai István tanulmánya
- 11 **Ó. Herpai Dóra: Boldog, aki olvassa!**
Öt éves a Bibliaválaszó kör
- 12 **Prókai Árpád: Az igazi szőlőtő**
- 15 **Érthető vagy érthetetlen döntés**
- 16 **Nyilas Zoltán: Beoltva Krisztusba**
- 17 **NÁLUNK KERESZTTELTEK**
- 18 **Ki érti Isten szavát?**
Idézetek Cseri Kálmántól
- 21 **Andrási Jné: Konfirmáció régen és ma**
Konfirmáció ANNO
- 22 **Konfirmáció 2018**
- 24 **Mi vár rád a hegyen? – 2. rész**
Gergely Ferenc Barnabás lpt. evang.
- 27 **Puskás: A világ legboldogabb embere**
Tatai Ferencné Katika
- 30 **Véghelyi Antal: Krisztus halála, mint áldozat – 2. rész**
- 32 **Hardi Péter: „Kezeink munkáját...”**
Kiállítás a Bibliamúzeumban
- 33 **Ferenczy Vass László: Egy néni a földön**
- 34 **Cseri Iné: Isten nemzetsége vagyunk**
A Psalmus kórus Marosszentgyörgyön
- 36 **Andrási Jné: Egyházm. kórustalálkozó**
- 37 **Könczöl Dánielné: Kiránduló kör**
- 38 **KÖNYVAJÁNLÓ**
Hamar Jné: **Akik megváltoztatták a világot**
- 39 **Részletek a könyvekből**
- 40 **IFISEKNEK**
Sebestényné Jäger Orsolya: **Egy**
- 42 **GYERMEKEKNEK**
Stift Ágnes: **Engem Isten nagyon szeret...**
Színező
- 43 **NAPLÓ**
- 44 **Égető kérdések – Bibliai válaszok**

KRISZTUS LELKE

Bűneink nem egymástól független esetek életünkben, hanem egy belső, erkölcsi betegség tünetei. Jézus többször is használta a fa és a gyümölcs hasonlatát. Azt tanította, hogy amilyen a fa, olyan a gyümölcse. „Minden jó fa jó gyümölcsöt terem, a rossz fa pedig rossz gyümölcsöt terem. Nem hozhat a jó fa rossz gyümölcsöt, rossz fa sem hozhat jó gyümölcsöt.” (Máté 7,17-18)

Bűneink tehát bűnünkből vagy bűnösségünkből származnak, örökölt természetünkből, amely elferdült, és önző beállítottságú. Jézus ezt a természetet az ember szívének nevezte, és megállapította: „Belülről, az ember szívéből jönnek elő a gonosz gondolatok...” Magatartásunk tehát csakis akkor javulhat, ha a természetünk megváltozik.

De megváltoztatható-e az emberi természet? Lehetséges az, hogy egy állandóan savanyú ábrázatu emberből kedves, megnyerő valaki legyen, a büszkéből alázatos, az önzőből pedig önzetlen? A Biblia határozottan kijelenti, hogy ilyen csodák megtörténhetnek. Hiszen pontosan ez az evangélium gyümölcse! Jézus Krisztus nemcsak Isten előtti helyzetünket változtatja meg, hanem azt ígéri, hogy újjá teszi egész természetünket. Emlékezzünk csak arra, mit mondott az újjászületésről. Azok a nyugtalanító szavak, amelyeket Nikodémushoz intézett, ránk is vonatkoznak: „Bizony, bizony, mondom neked: Ha valaki nem születik újonnan, nem láthatja meg az Isten országát... Ne csodálkozz, hogy ezt mondtam neked: Újonnan kell születnetek.” (János 3,3. 7)

Pál apostol kijelentésében talán még nagyobb a drámai erő. „Ézért ha valaki Krisztusban van, új teremtés az.” (2Kor

5,17) Ez tehát az a nagy lehetőség, amelyről az Újszövetség szól: új szív, megújult természet, újjászületés, új teremtés.

Ez az óriási belső változás a Szentlélek műve. Az újjászületés „felülről való” születés. Újjászületni annyit jelent: Lélektől születni. Itt most nincs szükség arra, hogy kitérjünk a Szentháromság titokzatos tanára. Elég, ha azt vesszük fontolóra, amit az apostolok írtak a Szentlélekről saját tapasztalataik fényében.

Azt azonban tisztáznunk kell, hogy a Szentlélek nem pünkösd napján kezdett el létezni, vagy tevékenykedni. Mint Isten, örökkévaló, és világunkban már a teremtés óta működik. Az Újszövetségben sok utalást találunk erre. A próféták előretekintettek a keresztyénség korszakára, amelyben a Szentlélek működése majd megnövekszik és kiterjed. Különösen Ezékiel és Jeremiás szóltak arról, hogyan fog majd Isten népében munkálkodni: „Új szívet adok nektek, és új lelket adok belétek: eltávolítom testetekből a kőszívet, és hússzívet adok nektek. Az én lelkemet adom belétek, és azt művelem veletek, hogy rendelkezéseim szerint éljétek, törvényeimet megtartsátok és teljesítsétek.” (Ezékiel 36,26-27) Itt az új szív gondolata szorosan összekapcsolódik a szívben lakozó Szentlélek gondolatával. Ha Isten Lelke a szívünkben van, az eredmény az Isten törvénye szerinti, engedelmes élet. Hasonló ígéreteket tartalmaz Jeremiás csodálatos próféciája az új szövetségről: „Törvényemet a belsejükké helyezem, szívükbe írom be.” (Jeremiás 31,33) Isten népének már nem kőtáblákra véssett, külső rendszabály áll csak rendelkezésére, amelynek nem képes engedelmeskedni, hanem maga Isten Szentleke

fogja Isten törvényét a szívükbe írni. A Szentlélek pedig nemcsak tanítani fogja őket, hanem erőt is ad nekik, hogy életüket valóban e törvény követelményeire igazítsák.

Amiről az ószövetségi próféták mintegy hétszáz évvel Krisztus eljövetele előtt jöven-

döltek, arról Krisztus megígérte, hogy hamarosan valóra válik. Néhány órával halála előtt, amikor a felső szobában együtt volt tanítványaival, a Pártfogóról beszélt nekik, az igazság Lelkéről, aki majd eljön öhelyette. Sőt még azt is kijelentette, hogy a Szentlélek jelenléte jobb lesz annál, mint amilyen saját földi jelenléte volt: „*Jobb nektek, ha én elmegyek; mert ha nem megyek el, a Pártfogó nem jön el hozzátok, ha pedig elmegyek, elküldöm őt hozzátok.*” Vagyis: Krisztus csupán velük, közöttük lehetett, a jövőben viszont Lelke által ott lesz mindazokban, akik hisznek benne. „*Nálatok lakik, sőt bennetek lesz*” – ígérte Jézus (János 16,7; 14,17).

El kell ismemi, hogy bizonyos értelemben Jézus kudarcot vallott mint tanító. Többször is előfordult, hogy egy kisgyermeket állított a tanítványok körébe, és alázatra próbálta tanítani őket, Simon Péter ennek ellenére büszke és magabiztos maradt. Hányszor tanította őket Jézus arra, hogy szeressék egymást, de úgy tűnik, még János is mindvégig rászolgált arra, hogy a „mennydörgés fiának” nevezzék. Ha azonban elolvassuk Péter első levelét, feltűnik, hogy milyen gyakran utal Péter az alázatosságra, János levelei pedig telve vannak szeretettel. Mi a nagy változás titka? A Szentlélek! Jézus tanította ugyan őket alázatra és szeretetre, de egyiket sem tudták igazán megvalósítani, amíg a Szentlélek beléjük nem költözött, és el nem kezdte őket belülről megváltoztatni.

Pünkösöd napján „*megteltek mindnyájan Szentlélekkel*” (ApCsel 2,4). Ne gondoljuk, hogy ez valami szeszélyes élmény volt, amelyben csak az apostoloknak és más, kiemelkedő szenteknek lehetett részük, bár ne várjunk a külső jelek – a zúgó szél és a lángnyelvek – megjelenésének megismétlődésére sem. „*Teljetek meg Lélekkel*” (Efezus 5,18) – ez a felszólítás minden keresztyén embernek szól. Megtéérések minden hívő emberben lakozást vesz a Szentlélek. Ha Isten Szentlelke nincsen bennünk, akkor egyáltalán nem is vagyunk keresztyének. „*Akiben pedig nincs a Krisztus Lelke, az nem az övé*” (Róma 8,9) – írja Pál apostol.

Ezt tanítja tehát az Újszövetség. Amikor bizalmunkat Jézus Krisztusba vetjük és átadjuk neki életünket, a Szentlélek belép életünkbe. Isten elküldi Őt a szívünkbe, és testünket templomává teszi (Galata 4,6; 1Korinthus 6,19). Ez nem jelenti azt, hogy ettől kezdve mentesek vagyunk a bűntől. Most kezdődik csak igazán a harc, de megnyílt a győzelem útja is. Pál a Galatákhöz írt levél 5. részében nagyon élénk leírást ad erről a harcról. A szembenálló harcosok a test (így hívja Pál öröklött, önző beállítottságú természetünket) és a Lélek. „*Mert a test kívánsága – fejt ki Pál – a Lélek ellen van, a Lélek pedig a test ellen; ezek ellenkeznek egymással.*” (Galata 5,17)

Ez nem száraz, teológiai eszme-futtatás, hanem minden hívő ember napenkénti tapasztalata. Még megtérésünk után is, sőt éppen megtérésünk után érezzük csak igazán a bűn lefelé húzó hatalmát. Most viszont már egy másik hatalmat is ismerünk, amely fölemel, és Isten uralma alá akarja vonni életünket. Hogyha a „test” kerekedne fölül, akkor hamar az erkölcstelen és önző bűnök sötét útvesztőjébe kerülünk, amelyeket Pál a Galatákhöz írt levél 5,19-21-ben fel is sorol. Ha azonban a Szentléleknek engedünk teret, olvasunk a következő néhány versben, az eredmény: „*szeretet, öröm, békesség, türelem, szívéesség, jóság, hűség, szelídség, önmegtartóztatás*”. Pál ezeket a vonzó erényeket a „Lélek gyümölcseinek” nevezi. Az ember egyéniségét Pál gyümölcshöz hasonlítja, amelyben a Szentlélek a kertész. Ha Ő gondoskodik a fák egészségéről, akkor a gyümölcs is jó lesz.

Hogyan győzhető tehát le a „test” annak visszataszító tetteivel, hogy helyette a „Lélek gyümölcse” növekedjen és érlelődjön? A válasz a testhez, illetve a Lélekhez való belső hozzáállásunkban rejlik. „*Akik pedig Krisztus Jézuséi, a testet megfeszítették szenvedélyeivel és kívánságaival együtt.*” „*A Lélek szerint járjatok, és a test kívánságát ne teljesítsétek.*” (Galata 5,24, 16) A testtel szemben olyan határozott elutasító magatartást kell tanúsítanunk, hogy azt csak így lehet kifejezni: meg kell feszíteni. A bennünk lakozó Szentléleknek pedig bizalommal alá kell rendelnünk az életünket, hogy az uralom vitathatatlanul az övé legyen. Minél hűségesebben megtagadjuk a testet, és alárendeljük magunkat a Szentléleknek, annál inkább eltűnnek életünkéből a test kiállhatatlan tettei, és annál

láthatóbb lesz helyette a Lélek gyümölcse.

Ugyanezt az igazságot tanítja Pál a 2Korinthus 3,18-ban is: „*Mi pedig, miközben fedetlen arccal tükrözzük vissza az Úr dicsőségét mindnyájan, ugyanarra a képre formálódunk át az Úr Lelke által, dicsőségről dicsőségre.*” Krisztus Lelke az, aki átfomál bennünket, hogy Krisztushoz hasonlóak legyünk, mi közben mi állandóan és kitartóan Krisztusra nézünk. Tehát nekünk is van tennivalónk, mégpedig a bűntől való elfordulás, a hit és a fegyelem, de a szentség alapján véve a Szentlélek működésének eredménye.

William Temple angol érsek ezt a következőképpen szokta megvilágítani. Hiába mutatnak be nekem egy színdarabot, mondjuk a Hamletet vagy a Lear királyt azzal, hogy fogjak hozzá, és én is írjak egy hasonlót. Shakespeare ezt meg tudta tenni, én nem. Ugyanígy: hiába mutatják meg nekem Jézus Krisztus életét azzal, hogy én is így éljek. Jézus meg tudta tenni, én nem. De ha Shakespeare lángelméje valahogy az enyém lehetne, én is tudnék olyan darabokat írni. És ha Jézus Szentlelke eljöhetne és bennem élhetne, akkor én is tudnék úgy élni. Ez a keresztyén szentség titka. Nem csupán arról van szó, hogy igyekszünk úgy élni, mint Jézus, hanem maga Jézus Lelke lakik bennünk. Nem elég, ha Jézus csupán példaképünk, Megváltónk kell hogy legyen.

Krisztus engesztelő halálának köszönhetően szabadulhatunk meg tehát bűneink büntetésétől, bűneink hatalmából pedig Krisztus bennünk élő Szentlelke által.

(Részlet John Stott: *Hinni Jézusban című könyvéből*) ■

FOLYTON VELED JÁRNI

1. Szeretnék, Jézus, folyton Veled jární E rögös, földi vándorúton.
Ha lelkem próbák, kísértések érik,
Te védj meg engem mindig, Jézusom!

Úgy vágyom drága jelenléted bírní,
Szent Igéd által élj a szívemben!
Hadd haljon meg mind bennem ami régi,
Formáljon át Szentlelked teljesen!

2. Szeretnék, Jézus, hasonlítani Hozzád,
Tükrözze lényem dicsőségedet!
Ha sötét vétkem eltakarja orcád,
Tisztítsd meg újból bűnös szívemet!

Úgy vágyom drága jelenléted bírní,
Szent Igéd által élj a szívemben!
Hadd haljon meg mind bennem ami régi,
Formáljon át Szentlelked teljesen!

3. Szeretnék, Jézus, kémi annyí mindent,
Mít ki sem tudok talán mondani;
Te érted szívem el nem mondott vágyát,
Valóra tudja szavad váltani.

Úgy vágyom drága jelenléted bírní,
Szent Igéd által élj a szívemben!
Hadd haljon meg mind bennem ami régi,
Formáljon át Szentlelked teljesen!

(keresztyén ének)

Mielőtt bárki ezen írás elolvasásába kezd, kérem, olvassa el a 103. Zsoltárt. Benne Dávid magasztalja Istent irgalmáért, mellyel a bűnös emberhez fordul. S olvassa el mellé a János 3:36-t is, akkor a két bibliai hely fényében, világosan kell lássa Jézus, a Názáreti „tettének” nagyságát, az Ő vállalását. Tőle tudjuk: „...én az Istentől jöttem ki. Kijöttem az Atyától, és jöttem e világba: ismét elhagytam e világot, és elmegyek az Atyához.” (János 16:26-27.) Tudjuk tehát, hogy mindezt az Atya Isten csodálatos szeretete cselekedtette meg velem, a Fiúval.

Nem csupán a mai kor embere viselkedik felemásan Jézus személyével kapcsolatban – már akkor is ki így, ki úgy fogadta vagy utasította el személyét és tanítását is. Nincs ebben semmi új, semmi meglepő. Amikor Isten egy ember szívében vagy bárhol a világban elkezd munkálkodni, azonnal megjelenik a „sötétség ura”, hogy ködösítsen, hogy romboljon. Nem véletlenszerűen jelennek meg „szolgái”, hanem tervszerűen – hol édesgető, hol gúnyos, mocskolódó, gyűlölködő indulattal. Eszköztára kimeríthetetlen! De Jézus Krisztus, az Isten Egyszülöttje, mindezeket megsemmisítő hatalommal megy ellenük. Az embert, aki a sötétség szolgájául szegődött, nem elpusztítani akarja, hanem kimenteni és megmenteni, hogy eljusson az igazság megismerésére. Ő győztes Úr, Aki minden ellenségeskedést leleplez, és megsemmisíti ellenségeit. Lehet, testvérem, hogy testi szemekkel ezt nem látod, de a hit szemével látnod kell, hogy ez így van. Isten, a Mindenható, a sötétség ura, és mindenek felett uralkodik!

A felolvasott igeszakasz teljes képet ad arról, amiről eddig konkrétumok nélkül beszéltem. Jézus a negyvennapos böjtölés és megkísértés után – ahogy emberré lételekor, úgy most is – az Atyától indul el. Akkor az egeket hagyta el, most a pusztaiban való bensőséges együttlétet, hogy teljesítse feladatát. Egy-egy csendeshét végén

azzal bocsátjuk el a résztvevőket, hogy otthonaikban mondják el, amit megértettek és azt, hogy mi történt a héten velük. Jézus ezt teszi. Názáretben nevelkedett, és most visszamegy, hogy felfedje előttük, hogy ki Ő, és miért van e világon. Tetteinek híre megelőzte, s az is, hogy megkülönböztetett figyelemmel fogadták a környező településeken. Tele várakozással és bizonyos elvárással fogadják a zsinagógában. Jézus belépve nem változtat semmin, teszi azt, amit egy izraelita tesz, feláll, s ezzel jelzi, hogy olvasni kíván. Nemcsak itt és ekkor bizonyítja, hogy bár Isten Fia, tökéletes ember is! Vállalta a teljes életközösséget az emberrel, de közben megmaradt tökéletesen Isten Fiának!

Meg kell állj az olvasásban! Aki azt mondod: megváltott gyermeke vagyok, így módon fia az Atyának – megmaradsz minden körülmény között annak lenni? Vagy átveszed a világ szokásait, vegyülsz, és semmiben sem különbözöl a „nem fiak”-tól? Ami Jézust szintén megkülönbözteti tőlünk, az az, hogy miközben magáról beszél – olvassa fel a próféciát –, azon közben az Atyáról és megváltó tervéről tesz bizonyosságot, mely terv végrehajtásán Ő alázatosan munkálkodik.

Milyen boldog az az ember, aki hallgatva az ígét, arra döbben rá, hogy azon keresztül személyesen Jézus szólítja meg! Számára van készen a szabadítás, odaadhatja élete terhéért, leborulhat Előtte, mert MA teljesebbik be az ígétet: „Aki hisz a Fiúban, örök élete van.”

A názáretieknek „kedves beszéd”, amit hallanak. S elvárásuk szerint arra számítanak, hogy Jézus közöttük is végbevisz csodákat,

amelyeknek híre eljutott hozzájuk. Szinte – bár nem mondják – azzal a büszkeséggel vannak tele: most majd meglátjuk, mit tud a MI fiúnk! Tudatosan fogalmaznak ilyen módon, mert a templomi közösségből is hányan, de hányan várják a „csodákat”! Szinte követelik, hogy gyógyítson, s a halál mezsgyéjén lévőit hozza vissza, támassza életre. Földi létük, ennek a 70-80 évnek a megoldása, a földi jó, amire vágyunk, és nem az örök élet, amely pedig nem mindegy, hogy Isten országában, vagy a sötétség birodalmában zajlik. Nem „telik”-et írtam, mert azt a tévedést keltené, hogy annak vége lesz. Nem! Végtelen és örök!

Jézus nem csodadoktornak jött a világra, nem ajándékokat osztogató jótét léleknek, hanem azért jött, hogy odaáldozza magát, hogy végrehajtsa az elképzelhetlent: Isten meghal az emberért, magára vévén a világ bűnének terhéért, kiengeszteli az Atyát, megszerzi bocsánatát. Szinte személyes sértésnek veszik, hogy elvárásait Jézus elutasítja: „...és beteltek mindnyájan haraggal a zsinagógában, amikor ezeket hallották ... és kiűzték Őt a városon kívül ... a hegynek szélére ... hogy onnan letaszítsák.” Milyen sok ember fordított már ily módon hátat Jézusnak, mert elvárta, hogy kötelezően tegye meg, amit kér Tőle. De nem gyógyította meg, akiért imádkozott, nem adta meg sem a lottó ötöst, sem a jó állást, vagy bármit. A harag rossza tanácsadó! S valóban, mindannyiunknak nem az ajándékra, hanem az ajándékozóra van szükségünk! Ő önmagával együtt kész nekünk adni mindent, ami életünket gazdagítja.

Van egy nagyon komoly figyelmeztetés ebben az igeszakaszban. Az elutasító magatartás, a hitelenség oda vezet, hogy Isten a felkínált kegyelmet másnak adja. A gazdag, magabiztos embert, aki még neki is meg akarja mondani, hogy mit tegyen, magára hagyja. S megkeresi azt, aki szegény, töredelmes szívű, érzi, hogy rabja a bűnnek, és szabadulást ad, új életre szüli. Két példát olvastunk az Ószövetségből, a sareptai özvegyét és Naámánét. Egyikük sem volt zsidó, de kegyelemre szorultak. Jézus Názáretből, ahol gyilkos indulattal voltak iránta, eltávozott. Folytatta útját Jeruzsálem, a Golgota felé, a magát értünk odaáldozó fájdalommal vég felé. Soha sem várta el tőlünk, hogy egy az egyben azt cselekedjük, amit Ő tett. De azt igen, hogy példáját követve legyünk állhatatosak abban, amire elhívott, amivel megbízott bennünket. Az Ő segítségével így örömet fogunk találni, terheinket Vele hordozzuk, békesség és megelégedettség fogja betölteni napjainkat, s az a hála, hogy nem hiábavaló a mi munkánk az Úrban! Dáviddal együtt mondhatjuk el: mindenért „áldjad én lelkem az Urat”!

Pap Lászlóné lelkipásztor

SZÓL AZ IGE

AZ EVANGÉLIUM SODRÁSÁBAN

Textus: Efézus 1,9-12

⁹Mert úgy tetszett neki, hogy megismertesse velünk az ő akarátának titkát, amelyet kijelentett őbenne ¹⁰az idők teljességének arról a rendjéről, hogy Krisztusban egybefoglal mindeneket, azt is, ami a mennyben, és azt is, ami a földön van. ¹¹Őbenne lettünk örököséivé is, mivel eleve elrendeltettünk erre annak kijelentett végzése szerint, aki mindent saját akarata és elhatározása szerint cselekszik...

Kedves testvérek, ünneplő gyülekezet! Biztosan vannak mindannyiunknak olyan beszélgetései, amelyek nehezen indulnak. Az asztalnál ülők vizsgálgatják a másikat, mérlegelik, mit mondjanak, miről beszélhetnek, és vannak olyan beszélgetéseink, amikor pedig úgy kelünk fel, hogy úgy érezzük, még a felszín sem kapargattuk meg, a kötelező illemszabályokat leszámítva nem történt semmi. De biztosan van olyan beszélgetésünk is, amikor a gondolatok lavinaszerűen áradnak, csak mondjuk és mondjuk, megálíthatatlanul követik egymást a szavak, az egésznek sodrása, lendülete van, és így jutunk el a beszélgetés céljához, amit az elején talán még nem is reméltünk.

Pál apostol itt az Igével kapcsolatos belső bizonyosságáról beszél az efézusiaknak. Fel-tartóztathatatlanul beszél Istenről, áldja, magasztalja, imádja Őt. A görög nyelvben a lecióként felolvasott Efézusi levél 1,3-14 tizenegy verse egyetlen egy mondat, nagyon sok

Babamentő inkubátor

alá- és mellérendeltséggel. Ritka ez a mai beszédünkben. Mi szeretünk röviden, tömören, szinte tömondatokban fogalmazni. Az apostol pedig csak mondja, csak mondja mindazt, ami a szívében van, amit Istenből megtapasztalt, ami számára fontosá lett, mindazt az áldást, amit kapott. Azt mondja, hogy ennek az áldásnak a helye a gyülekezetben, közöttetek, a kiválasztottak között van, a szentek eklézsiájában – magasztaljuk érte az Isten! Ne legyünk némák! Amikor az Istenről kell beszélnünk, amikor Őt magasztaljuk, áldjuk, amikor jól mondunk az Istenről, akkor vajon van-e ilyen belső dinamikája a mi hitvallásunknak? Mintha idegen terep volna ez számunkra. Mintha félnénk mindattól, amit Isten ránk bízott elmondani ennek a világnak, megfogalmazni mindazt a jót, amit Tőle kaptunk. Az efézusiak Páltól nagy bátorítást, buzdítást kapnak: áldjátok, magasztaljátok az Isten, dicsérjétek Őt! Mondják

tok el, hogy mit tett veletek, bennetek Jézus Krisztusban, hogyan jegyzett el titeket a Szentlélek pecsétjével!

Erről szól ez a sodró ige. Az Isten csodálatos dolgait mondja el, mint hogyha egy családban történe mindez. Bizonyára magatok is hallottatok olyan emberi helyzetéről, amikor egy családba gyermek születik, de az nem előnyös a családnak. Ritka esetekben pozitív példaként hallunk arról, hogy ilyenkor névtelenül elhelyezik a gyermeket egy inkubátorban, és nem hagyják magára valahol. A gép életben tartja, meleget ad, gondoskodik róla, míg megjönnek a szakavatott csecsemőgondozók, akik kezükbe veszik a gyermeket, majd pedig egy másik család örömére válik. Az adoptáció, befogadás kérdése, vagy a kitettségek a kérdése az ókori emberek számára a mindennapok szituációja volt. Egy ókori hellenisztikus társadalomban az, hogy egy csecsemőt kitesznek valahol, és sorsára hagyják, hogy – ahogy pogány szokás szerint mondták – gondoskodjanak róla az istenek, mindennapos dolog volt. A görög-római világban egy gyermek elfogadásáról való döntés kizárólag az apák joga volt, és ha egy apa úgy döntött a gyermekéről, hogy nem kell, mert mondjuk fiút szeretett volna, de lány született, vagy éppen fordítva, vagy szeplős volt, vagy gyengécske volt, akkor nem vette a karjába, kifejezve ezzel az anyának és az egész családnak, hogy nem kell. Ki kell tenni, magára kell hagyni.

Efézus, az ókori világváros, az akkori New York, tele van rabszolgákkal, prostituáltakkal, tele van olyanokkal, akik nem kellett a szüleiknek, akiket kitétek, de valaki ránézett a gyermekre, és azt mondta, jó lesz ez nekem, hoz majd valami hasznot. Ennyit ért az ember. Egy olyan társadalomban hangzik az evangélium, amelyben csak az számított, mennyit tud hozzáadni az életminőséghez a rabszolga.

Kitétek. Nem kellesz senkinek. Pál azonban azt mondja: Isten elfogad téged. Hogy Istené lehetsz. Hogy van Atyád. Hogy Atyád kezébe teheted az életedet. Te, akit dénárban, vagy forintban mének, fontos vagy az Istennek. Kellesz Neki! Kedves testvérek, az Atya ilyen. A mai világban is erről beszélhetünk, hogy fontosak vagyunk az Atyának. Lehet, hogy mi teljesen más társadalmi viszonyok között élünk, de higgyétek el, hogy ma is ugyanolyan fontos ez az üzenet. Hálát adhatunk azokért a családokért, amelyek egészek és épek. Nyilvánvalóan nem hiba nélküliek. Az elmúlt néhány évben új fogalmakat kellett

megtanulnunk. Ilyen például a mozaikcsalád (patchwork-család), ahol az „apa” azt mondja a gyermeknek, hogy kérdezd meg anyádat, mert te nem az anyám vagy, mi nem tartozunk össze. Amikor azt mondja a gyermek, hogy ő a „harmadik apukám”, vagy a „negyedik anyukám”. Kie az életem? Kihez tartozom? Kinek vagyok én fontos? Édesek és mostohák, vajon fontos-e nektek az életem?

Nemcsak Efézusban evangélium az, hogy az Atya elfogad bennünket, hanem ma is. Hogy van valaki, aki vár téged is, mint ahogyan a Hallelujah-énekekben a tékozló fiú történetére utalva halljuk: „Vár Atyád szerelme”. Mondja ezt a távol lévőnek, annak, aki elkóborolt, annak is, aki legyintett rá egy nagyot, és mondja annak is, aki otthon van, akié az atyai otthon minden áldása, szeretete, harmóniája. Az Atya az, aki elfogad téged.

Egy másik fontos megállapítása az apostolnak, ami ma is nagyon korszerű, hogy nem az a fontos, ami veled történt, történik, hanem az, amit (akit) az Atya neked adott. Mai világunkban inkább azt szoktuk magunkról elmondani, ami velünk történt, történik, pedig az a fontos, amit Isten neked ad. És mi az, amit Isten neked ad? A megváltás! Az Ő Fia nem egy fogalom, hanem a Fiú Isten, akit Isten odaad, odaél, akit az idők teljességében elbocsátott, hogy hasonlóná legyen hozzánk mindenben, kivéve a bűnt. Innentől kezdve pedig nem az a kérdés többé, hogy hány dénárt, hány forintot ér az életem, hanem az a fontos, hogy Isten az Ő Fiát adta értem. Nem egy látszat valóságot ad, nem egy mesét ad, hanem véres komolysággal odaadja az emberkébe megszületett Fiát, Jézus Krisztust, hogy megváltson. Hogy valaki kifizesse a cechet. Hogy azt mondja: szabad vagy! Értékes vagy! Nem aranyon, ezüst-tön, drága kincsen váltott meg téged az Úr Isten, hanem az Ő Szent Fiának véren keresztül, és ez egy valóságos megváltás, hogy az Övé vagy. Ahogyan a Fiú Tőle született, és nem teremtetett, ugyanúgy – egyedül a Fiúért – az Övé lehetsz.

Izsák József: A tékozló fiú hazatérése

Isten szeretetének a mértékegysége: Jézus Krisztus. Nem adhatja alább. Vagy odaad értünk, bűnös emberekért mindent, vagy nincs megváltás, nincs kegyelem. Bárcsak rácsodálkoznánk erre úgy, mint Pál, és mondanánk azt: „Áldott az Isten, a mi Urunk Jézus Krisztus Atyja, aki megáldott minket mennyei világának minden lelki áldásával Krisztusban.” Néhány nappal ezelőtt mondták ki konfirmáló fiataljaink bátran, őszintén: „nem a magamé, hanem az én hűséges Megváltómnak, a Jézus Krisztusnak a tulajdona vagyok, aki az Ő drága vérrel minden bűnömért tökéletesen eleget tett”. Megváltásunkat Isten az Ő Fiában, Jézus Krisztusban rendezte el. Az Ővé vagy.

És hogyan pecsételődik el mindez? Ahogy a szent leckében hallottuk: „hallottátok az igazság igéjét, üdvösségetek evangéliumát, és hívőkké lettetek, eljegyzett pecsétjével, a megígért Szentlélekkel”. Tehát hogy hitet munkál bennünk. Pünkösöd csodája nem az volt, hogy lángnyelvek jelentek meg, hogy szélzúgáshoz hasonló támadt, hanem az, hogy mindenki érteni kezdte Isten Igéjét. Ahogy elkezdtem érteni Isten Igéjét, elhiszem mindazt, amit Ő kijelentett. A Lélek csodája az, hogy kezdem érteni Istent, és ez nem magamtól van. Ő csíhol bennem szikrát, Ő gyújt bennem lángot. Elkezdtem érteni, hogy rólam van szó ebben a történetben, egészen egyszerűen Isten rólam beszél a Szentírásban. Amikor ezt megértjük, az a Lélek munkája bennünk.

A megértett Isten már nem külső valósága ennek a világnak, hanem bennem munkálkodó élő Személy. Ebből fakadóan elkezdjük érteni egymást is. Generációk kezdik érteni egymást, a gyülekezet közössége kezdi érteni egymást. Ez a Lélek pecsétje. A héten több rövid kis előadást hallottam, melyek közül az egyik a gályarab prédikátorokról szólt. Nem elsősorban arról, mi történt velük Pozsonytól

Nápolyig, a szabadulásig, nem arról, hányan katolizáltak vissza, vagy hányan pusztultak bele a kinszenvedésbe, a rabszolgasorsba, hanem arra hívta fel az előadó a figyelmet, hogy a protestáns prédikátorokat úgy fosztották meg a hivataluktól, hogy elvették a pecsétjüket. A lelkészeiként során mindenki kapott ugyanis egy pecsétet. Amikor pedig kiszabadultak a rabságból, a prédikátorok, hogy az ő mártíromságuknak súlya legyen, leveleket írtak, például az angol királynőnek, és ezért készítettek egy saját pecsétet, amelyen egy gálya volt középen. Így hitelesítették a leveleiket. Egy gálya képével készített pecsétnyomó viaszlenyomata jelezte hitelesen, hogy ők azok a mártírok, akiket meghurcoltak a hitükért.

Az apostol is a pecsét szót használja a Lélekre, aki eljegyez, elpecsétel bennünket abba az Istenbe, aki számára fontosak vagyunk, aki megváltott bennünket. A Szentlélek igazolja azt, hogy Isten tulajdonává lettünk. A Szentlélek: Isten aláírása a mi életünkön. Azért küldi, hogy értsük, higgyük, befogadjuk és átéljük Isten akaratát. Ha merünk kinyílni a Léleknek, akkor megvallhatjuk, hogy Isten gyermeke vagyok, népének tagja, Krisztuskövető, azaz keresztyén ember, mert így munkálkodik az Isten, aki Atya, Fiú és Szentlélek, hogy otthon legyünk a mennyben, és otthon legyünk a földön is. Hogy ne csak a bűnben mozogjunk otthonosan, hogy ne csak az legyen számunkra ismert terep, hanem az Isten világa, a szentek közössége, a gyülekezet is.

Az ephézusi szenteket szólítja Pál apostol, és szólít bennünket is Istenünk Igéje, hogy halljuk, értsük, megvalljuk és megéljük mindazt, amit Isten tett értünk. Mert az egyház sohasem csak egy szervezet, amely templomot tart fenn, annál sokkal több. Még csak nem is az az egyház, ami létrejött pünkösödkor, mert ennél sokkal korábban jött létre. Nem Péter apostol alapította. Dehogyis! Az egyház fun-

damentuma: Jézus Krisztus! Az egyház teste: Jézus Krisztus! Pál apostol éppen ezért hív és szólít fel bennünket áldásra és magasztalásra: ilyen Istened van, aki Atya, Fiú, Szentlélek! Beszéljünk róla! Ne legyünk passzív állapotban, hanem sodorjon bennünket az evangélium! Mozduljunk meg és ne legyünk lebénelva! Voltak időszakok, amikor azt tartották, hogy akkor hiteles az egyház, ha kolostorba vonul, meditál, ha misztikus tudást szerez, vagy ha álomvilágba menekül. Testvérek, jól mondta valaki, hogy álunkban nem leszünk szentekké.

Menni kell, hirdetni kell, mert Krisztusnak nincsenek kezei, csak a mi kezeink, nincsenek lábai, csak a mi lábaink. Tetszett Neki, hogy elküldjön minket hirdetni az evangéliumot, az örömhírt, hogy az Atya fiává fogadott bennünket. De jó lenne, ha hétköznapi beszélgetéseinkben úgy szólnánk erről a túlaradó szeretetről, mint amilyen lavinaként árad az apostol túlcsoorduló hálája azért, amit Isten tett értünk. Hogy nem reménytelen vergődés az életünk, hogy nem vagyunk arra kárhóztatva, hogy kivetetten, elhagyatottan éljünk, hanem hogy mindenki meghallja ezen a világon: Isten gyermeke az Ő örököse lehet! Hiszen Krisztus a mi testvérünk, és a Szentlélek győzött meg minket erről. Mert jókedvében az Isten kiválasztott minket, hogy az Ő szentjei legyünk.

Erre a sodró, biztonságtevő életre hív bennünket Szentháromság vasárnapján a Szentháromság, egy, örök és igaz Isten. Azért jó az egyházhoz tartozni, mert Isten Szentlelke hívja egybe, Igéjével tartja, és mert hihetjük, hogy ennek mi élő tagjai vagyunk, és Isten kegyelméből örökök azok is maradhatunk. Ámen.

Nyilas Zoltán esperes

(Az igehirdetés elhangzott 2018. május 27-én, Szentháromság vasárnapján, a pomázi református templomban)

TÚRMEZEI ERZSÉBET

A MINDEN, AZ MINDEN...

„Minden gondotokat őreá vessétek”
(1Pt 5,7; Zsolt 55,23)

„Minden lehetséges a hívőnek” (Mk 9,23)
„Mindenre van erőm a Krisztusban”
(Fil 4,13)

„Mindenért hálát adjatok” (Ef 5,20)

Minden gondomat Rád vethetem.
Nem csak az apró-cseprő gondokat:
a nagyobbakat is.
Nem csak a nagyokat, nehezeket:
a legkisebbeket is!
Mert a minden, az minden.

És minden lehetséges, ha hiszek.
Lehetetlen, megoldhatatlan,
elérhetetlen nincsen!
Mert a minden, az minden.

És Tebenned mindenre van erőm.

Mindenre, sokra, kevésre,
szűkölködéssre és bővülködésre...
Testvérek terhéért vállamra vennem,
Teled vinnem!
Mert a minden, az minden.

S mindenért hálát adhatok.
Derűs napok, borús napok,
örömök, szenvedések...
Mindet azért adod,
hogy cél felé segítsen.
Mindenért háláéneket mondhatok,
mert a minden – az minden...

NEM EJT HIBÁT... (Ismeretlen szerző után németből)

Ha különösnek, rejtelmesnek
látszanak Isten útjai,
ha gondok ösvényébe vesznek
szívem legdrágább vágyai,
ha borúsán búcsúzni készül
a nap, mely csak gyötrelmet ád,
egyben békülhetnek meg végül:
hogy Isten sosem ejt hibát.

Ha tervei igen magasak,
s irgalma kútja mély nekem,
ha a támaszok mind inognak,
ha nincs erő, nincs türelem,
s tekintetem sehol célt nem lát
vaksötét, könnyes éjen át,
egy szikrácska hit vallja mégis,
hogy Isten sosem ejt hibát.

És ha szívem megoldhatatlan
kérdéseknek betege lett,
mert elkezd kételkedni abban,
hogy Isten útja szeretet,
minden elfáradt sóvárgásom
békén kezébe tehetem,
s eluttoghatom könnyek közt is:
Ő nem ejt hibát sohasem.

Azért csend, szívem! Engedd múltni
a földi múltó életet!
Majd a fényben látni, ámulni
kezdesz: Ő mindig jól vezetett!
Ha a legdrágábbat kívánja,
a legsötétebb éjen át
menekülj a bizonyosságba,
hogy Isten sosem ejt hibát...

Olvasandó: 1Királyok 6

„Mert ráépültetek az apostolok és a próféták alapjára, a sarokkő pedig maga Krisztus Jézus, akiben az egész épület egybeilleszkedik, és szent templommá növekszik az Úrban, és akiben ti is együtt épültök Isten hajlékává a Lélek által.” (Efézus 2,20-22)

„...ti magatok is mint élő kövek épüljétek fel lelki házzá, szent papsággá, hogy lelki áldozatokat ajánljatok fel, amelyek kedvesek Istennek Jézus Krisztus által.” (1Péter 2,5)

Kedves testvérek! Jó volt tegnap látni, hogy mennyien összegyűltünk a templomunk kitakarítására. Jó volt látni, hogy sok embernek – családoknak, fiatalnak, időseknek – fontos, hogy templomunk és gyülekezeti termünk tiszta, szép legyen. És ezért sokan áldozatot vállaltak, hiszen ideszánták a szombat délelőttjüket, időt, energiát, munkát fordítottak rá. Sőt voltak, akik már-már artista mutatványba illő módon vállalták az ablakok és a mennyezet megtisztítását. Innen is köszönöm, köszönjük mindenki munkáját, aki eljött.

Mai igénkben az első jeruzsálemi templom építéséről hallhattunk, ahogy azt Salamon király uralkodása 4. évében elkezdte és 11. évében befejezte. Még ha a leírás nem is mondható a mai fogalmaink szerint építészeti-műszaki tervdokumentációnak, így is elég részletesen olvashatjuk / hallhattuk a templom méreteit, részeit és díszítését, hogy azt magunk elé tudjuk képzelni. A leírásból láthatjuk, minden szépen, ékes rendben történt, Isten akarata szerint, a megfelelő időben, erre elhívott, hozzáértő mesterek, szakemberek keze által.

I. Mi volt a templom megépítésének célja?

A templomépítés leírása és a templom fő részei alapján három célt szeretnék kiemelni:

1. Minden Isten dicsőségét hirdeti benne.

Isten dicsőségét hirdeti az épület tervezettsége, és a terv szerinti pontosan, ékes rendben történt megépítése is. De Isten dicsőségét hirdeti az épület díszítettsége is.

Három fő része volt a templomnak: udvar (oltárral, mosdómedencével) a szentély (maga a templomépület, benne lámpatartók, szent kenyerek asztala, illatáldozati oltár), ahova a papok mentek be és a szentje szentje, a templom legbelső, legszentebb része a kénubokkal körülvett frigyládjával (benne a tízparancsolat kőtáblái), ahova csak a főpap mehetett be évente egyszer.

A templom fala körös-körül faragott dombművekkel volt díszítve, kerúbokat, pálmákat, virágfüzéreket faragtak. A 7. fejezetben olvashatunk a bejárat melletti rézoszlopok díszítettségéről: lilium alakú oszlopfők hálószerű recézettel díszítve gránátmakkal befedve és a templom különféle használati tárgyairól: egy nagy réz mosdómedence és tíz kisebb, mozgatható réz mosdómedence, aranyoltár, aranyasztal, arany gyertyatartók, tásas, kések, hintőedények, kanalak, szenesserpényök mind színaranyból. A frigyláda, a kerúbok, az oltárok és az egész épület is bevonva színarannyal. Próbáljuk meg elképzelni, milyen ragyogás tölthette be az épületet, ahogy a lámpák fényét a mindent körülvevő aranybevonat visszatükrözte.

2. A templom Isten népe között való jelenlétét jelképezte.

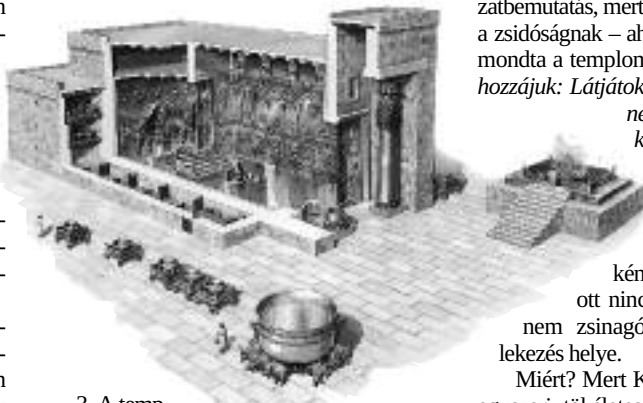

ÉLŐ KÖVEK

A 12-13. versekben ezt olvashattuk: „Ezt mondom a templomról, amelyet most építesz: Ha az én rendelkezéseim szerint élsz, törvényeimet teljesíted, ha megtartod minden parancsolatomat, és azok szerint élsz, akkor én is megtartom ígéretemet, amelyet apádnak, Dávidnak tettem: Izráel fiai között lakom, és nem hagyom el népemet, Izráelt.”

Isten mindenhol jelen van, nem zárható be egy emberi kéz által készített építménybe. Az Ő kegyelme, hogy mégis adott egy helyet, ahol különös módon is megtapasztalhatjuk jelenlétét. Mert Ő ismer minket.

Isten ismeri az embert, és tudja, hogy hitéhez szüksége van látható, kézzelfogható dolgokra. A templom egy hely, ahol Isten kézzelfoghatóvá teszi jelenlétét népe között. De – ahogy az igében olvashatjuk – ez nem automatizmus, hanem a szövetségi viszony megtartásának függvényében lesz valóság.

3. A templom egyik legfontosabb funkciója az áldozatbemutatás.

A mózesi törvényekben leírt módon folyt a templomban az áldozatok bemutatása szinte folyamatosan. Ha vétkezett valaki a népből az Úr törvénye ellen, hozta az állatát, leölte az oltárnál, és a papok az udvari égőáldozati oltáron mutatták be az áldozatot az előírás szerint.

Az áldozatbemutatás Isten kegyelmét hirdeti. Az ember vétkéért a bűnös ember helyett az állat halt meg. Ezt jelképezte, ahogy az ember az állat levágása előtt ráteszi kezét az áldozat fejére. A vétké átszáll az ártatlan állatra, és az állat bűnhődik és hal meg az ember helyett.

A sok véres áldozat miatt volt fontos szerepe a mosdómedencéknek, hiszen talán el se tudjuk képzelni, mennyi piszokkal, vérrrel és más állati maradvánnyal és milyen szagokkal járhatott az állatok feláldozása.

II. Mindez valóban ma már a képzeletünkön múlik, mert a jeruzsálemi templom ma már nem áll. A Salamon király által építtetett templomot Jézus korára másodszor építtették újjá, míg Kr. után 70-ben a római hadsereg katonái végleg lerombolták. Azóta csak egy falrészlet maradt meg belőle, ahova a mai napig eljárnak imádkozni és siratni a templomukat a zsidók. (Siratófal)

Nincs meg már a templom, mert ezekkel a funkciókkal nincs is már szükség rá Krisztus földi élete után. Mindez az imént hallott három funkció beteljesedett Krisztusban.

1. Isten dicsőségét hirdette Krisztus egész földi életében. Minden szavával, minden tetteivel, csodáival, egész lényével Mennyei Atyjára mutatott, az Ő dicsőségét hirdette.

2. Jézus földi élete legnagyobb megnyilvánulása annak, hogy Isten közénk, emberek közé jött. A karácsony, az inkarnáció csodája ez: Isten emberré lett, hozzánk hasonló emberi testet vett magára, köztünk járt. Ahogy 298. énekünk mondja: Egy tiszta szűztől született Testvéremül a földre. Járt mint titkos, nagy hatalom, Felölté önnön alakom...” Máté evangélista ezt mondja Jézus születéséről az Ézsaiás 7,14-ben olvasható próféciaát idézve: „Íme, a szűz fogan méhében, és fiút szül, és Immánuelnek nevezik majd” – ami azt jelenti: Vélünk az Isten.” (Mt 1,23) Máté evangéliuma utolsó mondata szerint pedig Jézus ma is velünk van a világ végezetéig.

3. A legfőbb ok pedig, amiért már nincs szükség a jeruzsálemi templomra, hogy nincs már szükség véres áldozatok bemutatására.

Kr.u. 70-ben végleg megszűnt az áldozatbemutatás, mert nincs már több temploma a zsidóságnak – ahogy ezt Jézus előre meg is mondta a templomról: „Ő azonban így szólt hozzájuk: Látjátok mindezt? Bizony mondom nektek, nem marad itt kő kövön, amit le ne rombolnának.” (Mt 24,2) Azóta csak siratják templomukat a zsidók, de ahol összegyűlnek városként, az nem templom – mivel ott nincs áldozatbemutatás –, hanem zsinagóga, vagyis az összegyülekezés helye.

Miért? Mert Krisztus kereszthalála az az egyszeri, tökéletes, mindenkorra érvényes áldozat, melyben Ő vette magára mindannyiunk vétkeit, hogy ne nekünk kelljen vétkeink büntetését elhordozni. Ő a mi áldozati bárányunk, ezért nincs szükség többé véres áldozatbemutatásra, állatok bűnért való levágására, feláldozására.

III. Akkor miért vannak nekünk, keresztyéneknek mégis templomaink ma is? Hogyan érvényes ma a templomról elmondott három fő gondolat?

Pál és Péter a hallott igében azt írja: mi, Krisztus követői vagyunk Isten hajléka. Élő kövek vagyunk, akik által felépül Isten láthatatlan temploma, az egyház.

Az elmúlt időszakban jártam egy bibliodráma csoportba, ahol bibliai történeteket jelenítettünk meg a saját személyiségünket is megélve egy-egy szereplő megjelenítésében. Az egyik alkalommal a templomépítést jelenítettük meg. Mindegyikünk a templom egyik alkotórésze volt. Ha most bibliórán lennénk, fel is tenném a kérdést, melyik része lennénk a templomnak, ha most mi jeleníthetnénk meg a templom épületét. Melyik kő / dísz / oszlop /oltár / berendezési tárgy lenne az, amivel most azonosulni tudnánk? A templom úgy lett megtervezve, hogy minden kőre szükség volt benne. Mert a tervező úgy tervezte meg. A legkisebb kőnek is lehet olyan fontos szerepe, hogy nélküle borul az épület. Fontos helyünk, feladatuk van mindannyiunknak Krisztus mai, láthatatlan, lelki templomában.

A három fenti állítás ma is igaz:

1. Ma is legfőbb célunk, egyenként is és mint közösség is, hogy Isten dicsőségét hirdessük tetteinkkel, szavainkkal és az egymással való közösség megélésében is.

2. Ma Krisztus teste az egyház, aki által Isten látható módon jelen van a világban. Krisztus általunk akarja magát megmutatni a világnak. Úgy kell forgolódnunk a világban és élni a mindennapokban, hogy a minket körülvevő emberek Krisztust láthassák meg általunk. Mi vagyunk azok, akik által a családtagjaink, szomszédjaink, barátaink, munkatársaink megismerhetik Krisztust. Vannak, akiknek mi vagyunk az egyetlen lehetőség, hogy halljanak Krisztusról. Sőt, akik tudják, hogy keresztyének vagyunk, azok általunk, a szavaink, tetteink alapján ítélik meg Krisztust.

3. Ma is fontos az áldozatbemutatás, csak nem úgy és nem olyan céllal, mint az Ószövetségben. Ma is kedves Istennek, ha áldozatokat vállalunk érte, ha Őt szolgáljuk, de mindezt már nem azért tesszük, hogy elérjük bűneink bocsánatát vagy bármire is „rávegyük” Istent, „jópontot” szerezve nála a jócselekedeteinkkel, szolgálatainkkal, áldozathozatalainkkal, hanem hálából tesszük, kimutatva így is Isten iránti szeretetünket, megköszönve neki bűneink bocsánatát, lelki ajándékait, áldásait. Istennek öröme van mindenben, amit érte teszünk, vállalunk, legyen az templomtakarítás, adakozás, énekkari szolgálat, egymás segítése vagy bármi más. De ezek mind csak megnyilvánulásai annak, ahogy a keresztyén ember hálából egész életét, testét-lelkét az Úrnak ajánlja, mindenével az Urat vágyik szolgálni.

Miért fontos akkor a templom, mint épület, aminek rendben tartására annyi pénzt és energiát fordítunk?

Mert Istennek úgy kedves, hogy legyen egy hely Pomázon és Csobánkán is, ahol az épületben és a hívek közösségében is látható lesz az Ő dicsősége. Ahol minden az Ő dicsőségét hirdeti. Ahol Ő jelen van a hallható (hirdetett) ige és a látható ige (sákramentumok) által. Ahol a hívek közösségében megérezhető az Ő jelenléte!

Adja Isten, hogy ilyenné legyen a mi életünk és közösségünk itt, Pomáz és Csobánka lakosai között! Ámen!

Stift János b. lelkipásztor

GÁRDONYI BESZÁMOLÓ

Április 28-án és 29-én Gárdonyba hívtuk (akkori) konfirmandusainkat és ifiseinket, hogy együtt erősödjünk az Istennel és az egymással való közösségben. Erre a két napra mind a tizenhatan, akik eljöttünk (közülük tizenegy konfirmandus volt), „birkává változtunk”.

A nyitóbeszélgetésben élénk került sokféle vicces kép birkákról, amik közül mindenki választott egyet, amellyel legjobban tud azonosulni. Az ezt követő beszélgetésben hangzottak el a hétvége legelgondolkoztatóbb és talán legőszintébb mondatai, amikor mindenki egy választott DIXIT-kártya segítségével kellett jellemezze az Istennel való kapcsolatát. Majd miközben szombat délután ismerkedési játékokat játszottunk, meghallgattuk egymás történeteit beceneveinkről, az ige arról szolt számunkra, hogy a jó pásztor ismeri az övéit és nevükön

szólítja őket. A délutánba még belefért egy méta-játék és egy tóparti séta is.

Másnap délelőtt játékok segítségével tapasztaltuk meg és beszélgettünk át, hogyan lehet a jó pásztor hangját felismerni és követni Őt. Délután pedig a záróáhitat arról szolt, hogy a Jó Pásztor – aki életét adta értünk – keres és hív, hogy tartozzák én is hozzá illetve a nyájához. Aki úgy gondolta, ennek jelét is adhatta azzal, hogy a birkáját/bárányát elhelyezte az erre kijelölt kereszt alakú helyen. Mindezt pedig – lévén vasárnap – istentiszteleti keretek között éltük meg. Végül a házigazdák „élő csocsó” játékát is kipróbáltuk.

Közös élmények, közösségépítő játékok, jó beszélgetések és Isten megszólító szava – így tekintettünk vissza erre a két napra.

Stift János b. lelkipásztor

TAVASZI ZSONGÁS

TAVASZI ZSONGÁS címmel rendezte a REFISZ (Református Fialok Szövetsége) tavaszi sportnapját Budapesten, a Mogyoródi úton 2018. június 2-án, ahol „Pomázkalász” néven indult a pomázi és a budakalászi idén konfirmált ifisekből álló vegyes focicsapatunk a 18 év alattiak kategóriájában. Bár az idősebbekből álló csapatokkal szemben kikaptunk, azok a meccsek jó bemelegítésnek bizonyultak a korosztályos meccsekhez, ahol csapatunk (Pomázzról: Jutasi Balázs, Kovács Gergő és Nyilas András, aki a gólkirály is lett) az aranyérmek mellett elhozta a REFISZ-vándorkupát is.

Stift János b. lelkipásztor

DR. TATAI ISTVÁN

PÜNKÖSD ÉS AZ ÖRÖK SZÖVETSÉG TÁVLATA

Pünkösöd az Ószövetségben

Isten ószövetségi népe három fontos eseményt ünnepelt pünkösdkor:

a) Mindenek előtt az Úr rendelése szerint a pünkösöd egy *aratási hálaadó ünnep* volt a páska utáni 7 naptári hét elteltével, tehát az 50. napon. Ezért is nevezték a hetek ünnepének. Ilyenkor hálát adtak az árpa betakarításáért, és finomlisztből készült ételáldozatot bemutatva, reménységgel kezdték el a búzaaratást (2Móz 23,14-16; 34,22; 3Móz 23,9-16; 4Móz 28,26).

b) Az ünnepen megemlékeztek *Dávid király* születéséről és haláláról is – feltehetően ezért utalt Péter apostol is Izrael nagy királyára pünkösdi beszédében (Csel 2,29).

c) Egy viszonylag késői hagyomány kapcsolja össze a pünkösödöt a Sinai-hegyen történt *törvényadással*, amikor Isten *tűzben szállt le* a hegyre és a kőtáblákon átadta Mózesnek a Tíz ígét. Ennek az eseménynek bejelentése és a szövetség felajánlása az Egyiptomból való kivonulás utáni 50. napján történt (2Móz 19,1-6). Az izraeli hagyomány szerint Isten a föld minden akkor ismert nyelvén: *70 nyelven* hirdette ki a szent parancsolatokat. Isten célja az volt, hogy megmentett népe közelében maradjon, tehát Izrael szent nép és papság legyen az egész világ számára (2Móz 19,5-6).

Pünkösöd az Újszövetségben

Az ószövetségi pünkösöd tartalmának párhuzama a Cselekedetek 2-ben egyértelműen fellelhető: A Lélek eljövételének napja is egy sajátos lelki *aratási ünnep*é vált. Befejeződött az ószövetségi üdvkorszak, és a Lélek eljövételével Isten új aratása, a Messiás újszövetségi egyházának összegyűjtése kezdődött el, melyen Jézus ígérete szerint a pokol kapui sem vehetnek diadalt (Mt 16,18). Jézus maga is párhuzamba hozta az aratást és az emberek evangélizálását (Jn 4,34-38).

Péter apostol is megemlékezett *Dávid királyról*, mint akinek sírja köztük van. De ennél tovább is ment: A nagy király próféta-ként jövedő a Messiásról, tehát Jézusról, aki a kereszthalála után feltámadt és él (Csel 2,25)!

A tanítványok pünkösöd reggelén *tűznyelvek* érkezését élték át, majd ezt követően idegen nyelveken kezdték elmondani a föld számos nemzetéből érkezett zarándokoknak

Isten nagyságos dolgait. A Lélek először bűnbánatot ébresztett a szívekben, aztán egy egészen új jézusi életmódot is elindított bennük, mert újjászülettek.

Miért fontos a pünkösöd életünkben?

a) *Korszakváltás az istenkapcsolatban és megszentelődésünkben*

Pünkösöd óta a Szentlélek új módon van jelen az életünkben. Már nem csak néhány különleges ember kaphatja meg a Lélek ajándékát, hanem bárki, még hozzá korra és nemre való tekintet nélkül (Csel 2,12-18). A Szentlélek elsősorban a Jézussal való kapcsolatunkért munkálkodik. Ő az élő víz és az élet Lelke. Ő teszi személyessé és növekvővé Isten jelenlétét életünkben. Ezért mondja az ige: „*Akiben nincs meg a Krisztus Lelke, az nem az övé*” (Róm 8,9). A Szentlélek tesz tanúságot úgy a szívekben, hogy személyes üdvösségünkkel kapcsolatosan felbátorodjunk és jó reménységünk megvallói legyünk. Pál apostol a Római levélben megtérésünk – hitre jutásunk – újjászületésünk folyamatában az örökbefogadás képét használja: Amiként egy szabad római férfi adoptálhatott egy idegent, úgy Isten is bennünket a Lélek által örökbe fogad és örökségében részesít.

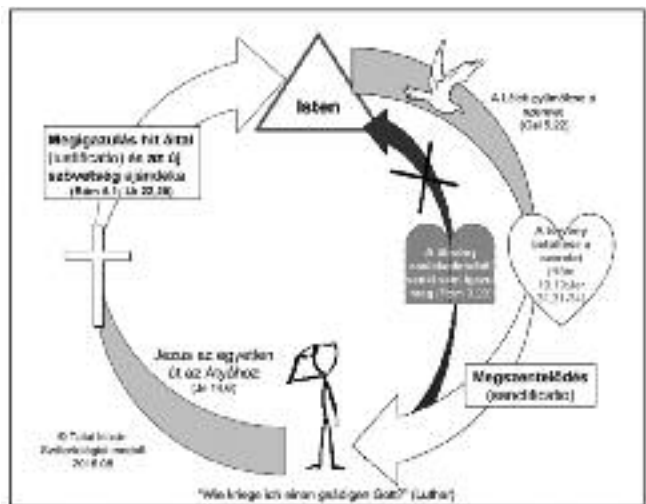
Ez az örökbefogadási folyamat a római világban két részből állt. Először történt a *mancipatio*. Ez egy megvásárlási esemény volt, amely hét tanú előtt történt. Majd következett a jogi felhatalmazás, a *vindicatio*, amikor az örökbefogadott személy egy hivatalos fórum előtt kinyilvánítva teljes jogú örökös lett. Pál tanítása szerint mi is a Lélek hordozói, Krisztus örökösztársai lehetünk az újjászületés folyamatában. Ennek az örökbefogadásnak is vannak tanúi: az egyik a Szentlélek, a másik pedig a mi emberi lelkünk. A kettő együtt kiálthatja

örömmel: Abba, Atya! (Róm 8,15-17), hiszen Jézus drága vérével fizetett értünk.

Lelki születésünk tehát szorosan összefügg a Lélek munkájával. A Szentlélek nélkül senki sem tud megtérni és hitre jutni. Mindazonáltal, újjászületésünk folyamatának minden részletét nem érthetjük meg teljesen, mert olyan ez, mint a szél. Nem tudjuk, honnan jön és hová megy, de érezzük jelenlétét, hatását és erejét (Jn 3,8).

A Szentlélek új erkölcsi minőséget is teremt bennünk: a Lélek gyümölcseit, amely a szeretet (Gal 5,22). Ez a folyamat pedig végső soron nem más, mint Isten örök szavának, a Krisztus törvénynek a betöltése (Róm 13,10).

Az alábbi ábra azt szemlélteti, hogy az új szövetségben nem a törvény által, hanem csak Jézus személye és áldozata által juthatunk az Atyához. Ő azonban kész adni a Szentleket, aki olyan szeretet-gyümölcsöt terem bennünk, amely a törvény betöltése.

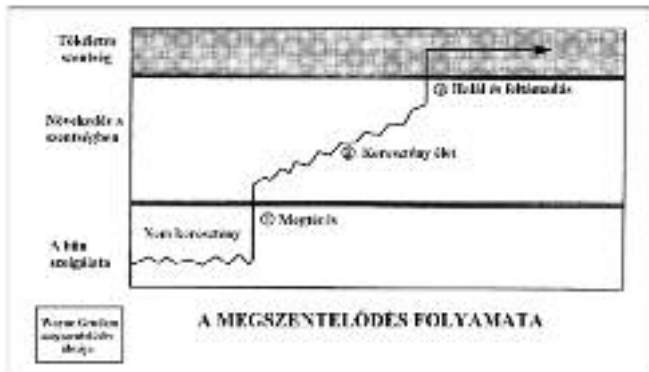
1. Ábra (Tatai István megigazulás ábrája: törvény és keresz)

Mindezt tudva, mégis józanoknak kell maradnunk! A Lélek jelenléte nem jelenti azt, hogy régi természetünk az újjászületés után teljesen hatástalanná válna életünkben. Régi és új emberünk harca mindvégig megmarad. Ahogy Luther mondta, a keresztyén ember léte *simus iustus et peccator*, ami azt jelenti, hogy egyszerre igaz és bűnös. A különbség a régi élethez képest az, hogy az elnyert Lélek segítségével a hívó ember már képes a jót akarni és harcában dönteni is az Úr ígéje mellett. De a harc végig megmarad, s Krisztus

kegyelmére szoruló emberekként éljük le egész életünket (Róm 7,21-25)

Ezt a változó sikerekkel folytatott harcot Wayne Grudem presbiteriánus teológus így ábrázolja:

2. Ábra (Wayne Grudem megszentelődés ábrája)

b) A Szentlélek bátorságot és ajándékokat ad a missziós szolgálathoz

A Szentlélek elűzi a gyávaság lelkét, hogy nyíltan hirdessük Jézus nevét. A bátorság mellé a Szentlélek természetfeletti szolgálati ajándékokat, karizmákat is ad. Ezek sokféleségéről a Szentírás több helyen beszél (Róm 12,6-8; 1Kor 12,4-11; 1Pét 4,10-11). A kegyelmi ajándékok célja, hogy Jézus munkáját folytathassuk gyülekezeti és missziós szolgálatunkban. Tehát ezeket nem érdemeink alapján kapjuk, hanem hogy szolgáljunk velük. Meglétiük semmit sem árul el szentségi szintünkről, ezért olyan fontos, hogy a Lélek karizmái mindenkor a Lélek gyümölcseivel együtt maradjanak életünkben, tehát szeretetben használjuk azokat (1Kor 13). Még egyszer szeretném aláhúzni – ahogy erről Pál a korinthusiakat is tanítja –, hogy a *karizma* és a *karakter* (jellem) egyformán fontos, és eredményes szolgálatunknak egyformán szükséges zálogai.

Az alábbiakban néhány lelki ajándékot említsünk meg, hogy érzékeltecsük a karizmák sokféleségének gazdagságát:

Profétálás adománya.

A Szentlélek minden hívőt személyesen vezet, mert akiket Isten Lelke vezérel, azok Isten fiai (Róm 8,14). Ha már megtanultuk meghallani az Úr hangját személyes életünkben, akkor nyerhetünk üzenetet mások számára is. Az ilyen üzenet épít, bátorít (int) és vigasztal (1Kor 14,3). A profétálás ajándéka fejlődhet bennünk. Először talán csak apró benyomásokat érzékelünk bensőnkben, amelyek erőteljes üzenetű fejlődhetnek. Sokféle profétálás van. Megnyilvánulhat benyomásban, igeverszen, érzésben, látomásban, álomban, énekekben, imádságban és igehirdetésben is. A profécia szólhat hívőknek és hitetleneknek egyaránt (1Kor 14,24). Ha hívőkhöz szól, ne felejtjük el, hogy a másoktól kapott üzenet nem helyettesítheti az Úrral való személyes közösségünket. A profécia néha rejtett dolgokat leplez le, s így a hallgatók térdre esnek és imádják Istent (1Kor 14,24-25). Hasonló ajándék nyilvánult meg Péter által a Szentléleknek hazudni akaró Anániás és

Zafira esetében (Csel 5,1-11), valamint Jézus szolgálatában a samáriai asszonnyal való beszélgetésben (Jn 4,19). Az ösgyülekezetben a profétai adomány szerepet játszott döntésekben és a szolgálati megbízatásokban is (Csel

13,2-3). Péter prédikációja alapján hihetjük, hogy az utolsó napokban megújul ez az adomány: fiaink és lányaink látomásokat látnak, a vének pedig álmokat álmodnak (Csel 2,17). A profétáló személy felelős a kapott üzenetért. Néha csak azért kap kijelentést, hogy tudja meg, miért kell imádkoznia.

De a hallgatóknak is van felelősségük. Az üzenetet meg kell vizsgálnunk, hogy megáll-e az ige méregén.

A profétálás megvizsgálása és a lelkek megkülönböztetésének adománya

Az újszövetségi profétálás töredékes, tehát rész szerint való, ezért meg kell vizsgálni, méghozzá lehetőleg közösségekben. A *lelkek megvizsgálásának (diakrisis tón pneumatón)* működése érlelődő természetfeletti tudás, amely beigazolódik, amikor az adott jelenség jó vagy rossz „gyümölcsei” megjelennek (ApCsel 16,16-18). Az ördög a hazugság atyja, és képes a viláosság angyalaként tetszelegni. Természetfeletti bölcsességre és kijelentésre van szükségünk, hogy eligazodhassunk egyre bonyolultabbá váló világunkban.

Míndezeken túlmenően hogyan is történjen a megvizsgálás?

a) Először is: meg kell vizsgálnunk magát a *megnyilvánuló személyt*. Vajon mennyire megtisztított edény az élete? Ha nem, akkor nagyobb esélye van annak, hogy hamis forrásból merítsen.

b) Aztán megvizsgálandó az *üzenet* is. Egyezik-e az írott Igével (1Kor 4,6; Róm 12,6)? Jézust dicsóítja meg, vagy csak saját ambíciókat követ? Azt azonban meg kell értenünk, hogy a profétálásunk nem tökéletes. Néha saját érzéseink is belekerülnek üzenetünkbe, amelyeket ki kell szűrünk (ApCsel 21,4; 20,22).

c) Meg kell vizsgálni *saját szívünket* is. Az sem lehet szabály, hogy csak a szép és bátorító dolgokat fogadjuk el, a többi pedig elvetjük (Róm 12,2).

A profétálás hangneme nem lehet leuraló vagy megalázó. A kijelentések egy része a jövőre vonatkoznak, tehát csak később derül ki igaz vagy hamis voltak. Amennyiben úgy

látjuk, hogy az üzenet nem teljesedett be, nyugodtan tegyük félre. Ezért jó, ha többen profétálnak, hogy szolgálatunk rész szerint valósága a teljesség felé mozduljon. Ugyanakkor a beteljesedett üzenet sem mindig profécia. A gonosz is képes jóslni, ráadásul néhány üzenet a megtérés feltételéhez kötött (5Móz 28,18-22). Tehát a profécia a szükséges alázattal és kellő értelmességgel kell alkalmaznunk, hiszen nem irányíthatatlan és felelősség nélküli eksztázisról van szó.

A lelkek megkülönböztetésének adománya nem téveszthető össze a jó emberismerettel vagy az előítéleteinkkel. A Szentlélek konkrét felismeréseket adhat egy dolog vagy tanítás, esetleg intézmény mögöttes szellemiségének előjeléről. Ez az ajándék az ördögűzésnél is hasznos adomány (1Jn 1,4; Lk 9,51-52; Csel 8,20-23).

Bölcsesség és ismeret igéje (1Kor 12,8).

A bölcsesség több, mint az intellektuális tudás. Isten bölcsességének alapja a kereszteseménye és a róla való meggyőző beszéd. Amikor ez az adomány megnyilvánul az evangélizáló igehirdetésben, akkor Isten ereje a hallgatókat mély belátásra segíti, és azok megtérnek (1Kor 1,18-25). Jézus életében akkor is megnyilvánult ez az adomány, amikor ellenfelei ravasz kérdésekkel törbe akarták csalni. A bölcsesség igéje elnémítja a provokálókat száját, és képes mély konszenzust teremteni az egész közösségben (1Kir 3,28 és Csel 15,12-29). Egyes vélemények szerint az ismeret és bölcsesség igéje elsősorban teológiai igazságok megértéséről szól, melyeket kijelentés szintjén kapott meg Pál apostol is. Isten alapvetően mindenkinek ad némi bölcsességet, sokat jelent az élettapasztalat is. Mégis: a bölcsesség és ismeret igéjének a karizmája különleges: ennek senki sem tud ellenállni (1Kir 3,16-28; Mt 22,15-22).

Vezetés ajándéka (1Kor 12,28).

A *kybernesis* kifejezés a hajózás világából származik, kormányzást jelent. A vezetés ajándéka természetes biztonságot és tekintélyt ad a cselekvésben, és a megtett lépések utólag igazolódnak. Jakab életében látjuk ennek jellemző megnyilvánulását. A nagy apostoli döntésben a Szentlélektől vezetve irányította a megbeszélést a helyes irányba (Csel 15,12-29).

Diakónia, gyámolítás (Róm 12,7; 1Kor 12,28).

Az ApCsel 6,1-7 szerint azok lettek diakónusok, akik telve voltak bölcsességgel és Szentlélekkel. A diakónia az önzetlen és irgalmas cselekvés megnyilvánulása. Lélektől jövő segítséget és emberszolgálatot, tehát a rászoruló személy befogadását és gondozását jelenti. Olyan gyógyító megnyilvánulás, amely bürokratikus bonyolítás nélkül békét, segítséget és egyensúlyt hoz az emberek életébe. Az ilyen személyek vendégfogadók, érdekenyek a valós szükségek iránt, valamint a megfelelő időben képesek cselekedni, mert könnyületes szívük van. Legjobb bibliai példa Jézus Krisztus élete.

Nyelveken szólás.

Ez az egyik legvitatottabb ajándék a karizmák között.

Az ige néhányszor akkor említi a prófétálás és istenmagasztalás mellett, amikor pünkösöd után a hívők megteltek Szentlélekkel (Csel 10,44-46; 19,6). A nyelvadomány lehet ismert földi, vagy egy mennyei nyelv is (1Kor 13,1). Elsősorban a hívó ember lelki épülését szolgálja (1Kor 14,2): egy olyan imanyelv, amely segít a tanácstalanságban, megerősít a félelmek idején és Isten dicsőítésének módját gazdagítja életünkben (Róm 8,26-27; 1Kor 14,15). Közösségi használatát Pál a magyarázathoz kötötte (1Kor 14,6-12; 27-28), amely összefoglalja az elhangzott ima lényegét. Ez nem csak szavakkal történhet, hanem látomásban vagy egy ihletett éneklésben. Ilyen esetben a nyelveken szólás egyenértékű a prófétálással (1Kor 14,5).

Pünkösöd és az új szövetség

A Sinai szövetség rituális és áldozati része nem volt alkalmas arra, hogy az ember szíve megváltozzon, ezért elavulttá lett (Zsid 8,7). Mégis nagy szolgálata volt: árnyékként és előképként bemutatta Jézus áldozatát Izrael népének. Az igazi főpap és Bárány Jézusban immár megérkezett.

Pünkösdkor, az örök ábrahामी szövetség Istene (1Móz 17,7;19) ismét lehajolt népéhez. Ígérete szerint új szívet és új lelket adott a választott népnek (Jer 31-31-34; 32,37-41; Ez 11,19). Ez az eredetileg Júda és Izrael házának ígért szövetség a Szentlélek akaratából később már befogadja a távolról érkező pogányokat is (Csel 15).

Pál apostol a két szövetség kapcsolatát részletesen kifejti a Római (9-11) és az Efézusi levélben (2,11-15) is. Eközben Izrael egy része Isten akaratából egy időre megkeményedett, így a jelenben egy sajátos paradox egzisztenciában – látszólag ellentmondásos létben – él a pogány népek érdekében is: Kitértek olajfájukról, de nem vetettek el. Ellenségek ugyan az evangélium miatt, de szeretettek is az atyáért (Róm 11,28).

A két szövetség között csak egy átjárható kerítés, illetve ajtó van: ez Jézus Krisztus személye. A pünkösöd hatalmas csodája az, hogy mindnyájan: zsidók és nem-zsidók egy Lélek által kerülhetünk ebbe az új szövetségbe,

amelynek teológiai helye az ábrahामी örök szövetség örökségében van, hiszen Isten azt Izrael és Júda házának ígérte meg (Jer 31,31-34). Izrael közelről érkezik saját szövetségébe, a pogányok pedig távolról. Mégis ők, a két nép, egy új emberré lettek a Messiásban (Ef 2,15). Egykor majd Izrael egésze megtér, s akkor lesz egy akol és egy pásztor (Jn 10,16).

szél: „részemről szívesen elfogadom mindazokat a (szövetségbeli) különbségeket, amelyekről a Szentírás említést tesz, de úgy, hogy a megállapított egység hátrányára ne váljanak ... Mindezek az ellentétek véleményem szerint olyanok, ... hogy inkább a végrehajtás módjára, mint a lényegre vonatkoznak. Ezért nem gátolják, hogy az ő és

3. Ábra (Tatai István: Olajfa)

Az ábrahामी örök szövetség és a Jézusban elhozott új szövetség szorosan összefügg. Az elsőben van a második, hiszen alapvetően az Ószövetség népe kapta az új szövetséget is. Az ábra kifejezi, hogy az új szövetség nem valahol Izrael szövetségén kívül, vagy azt eltörölve létezik, hanem lényege szerint benne, mert ezt is a választott népnek ígérte és adta Isten. Ahogy mondtuk, a kettőt a Messiás Jézus személye köti össze és választja is el a hit vagy hitelenség által. Jézus az egyetlen út zsidónak és pogánynak a szelíd olajfához, tehát Izrael örökségéhez (Jn 14,6).

Miben azonos a két szövetség? – Mindkét szövetség Szerzője Isten. Mindkét szövetség birtokosa első renden a választott nép, Izrael. Mindkét szövetség Krisztusról tesz bizonyosságot, és mindkét szövetségnek azonos célja van: Isten királyi uralmának dicsőséges nyilvánítása és megvalósítása minden ember és az egész kozmosz életében. Ugyan látszólag két szövetséges népet látunk: a megkeményedett Izraelt és a Messiás népét, mégis ez a kettő egy alapvető szövetségben él. Az ábrahामी szövetség népe, a zsidóság, részleges és ideiglenes megkeményedtségben várakozik, a másik pedig már a Messiásban él. Egykor azonban, a Messiás második eljövetelekor, Izrael egésze visszaoltatik (Róm 9-11) saját Olajfájába, mert az egész Izrael megtér (Róm 11,26; 2Kor 3,16). Akkor ez a két nép teljesen egy nép lesz, s együtt fogja énekelni Mózes és a Bárány énekét, amely két ének hitünk szerint tartalmilag azonos lesz, Isten szabadításáról szól (Jel 15,2-4)!

A két szövetség egységéről Kálvin is be-

új szövetség ígéretei, s maguknak ez ígéreteknek alapja Krisztus, ugyanaz maradjon” (Institutio II. 11.1).

Nagy Antal Mihály – Kálvin nyomán haladva – ezen a ponton hangsúlyozza, hogy a két szövetség esetében nem szükséges lényegi folyamat-megszakításról beszélnünk, hanem inkább csak a folyamatos-ságról. Mert igaz ugyan, hogy az Újszövetségben új korszak kezdődött és a megváltás a Messiásban megjelent; továbbá a Törvény a szív hústáblájára került; mégis mindezek megjelenése mélyen az Ószövetségben tett ígéreteken alapultak (Örök Szövetség. Sárospatak, 1997, 415-420).

Mégis, akkor miben is más és jobb az új szövetség? – Kálvin a kérdés tárgyalásakor öt dologra teszi a hangsúlyt:

- az örök élet ajándékára (Zsid 9,15),
- az árnyék helyett eljött valóságra,
- a szívbe írt törvényre (Jer 31,33),
- a szolgaság helyetti szabadságra és
- a világ minden népének egybeolélására

(Institutio II.11.1-11).

A kálvini felsorolást még kiegészíthetjük

- Izrael jövőbeli kollektív megtérésének ajándékával (Jer 31,31; Róm 11,26),
- a prófétai Lélek ígéréteivel (Ez 36,25-27; Csel 2,16-20), valamint
- a személyes kapcsolat örömeivel, illetve felelősségének terhével (Jer 31,29-30).

Az új szövetségben mindenki személyesen ismeri meg az Urat (Jer 31,34), és személyes lesz az ítélet is: nem a fiak fogják vásik abba, ha az apák ették az egrest, mert mindenki magáért felel (Jer 31,29-30).

Bátorítás

Alapvetően minden megtérő ember örököse a Szentlélek ígérete. Tudsz-e beszélni személyes pünkösdről életedben? A Szentlélek Jézus szerint olyan ajándék, amit úgy kell *kérnünk* és *várnunk*, mint az a gyermek, aki apjától kenyeret vagy tojást kér, mert Isten nem követ vagy kígyót ad nekünk (Lk 11,13). A Lélek *jelenléte* felismerhető egy személy és közösség életében. Jézus öröme költözik a szívünkbe. Vágyakozunk a testvérek *közösségére*, és az örök életre mentő *szerepet* kezd szorongatóan hatni bennünk. Továbbá igen erős vágy lesz bennünk Istennek életmódbeli és szavakban is kifejezett *dicsőítésére*.

A Lélek rendkívüli módon is érkezhetsz, ilyenkor nem csak „cseppekben hull ránk az áldás”, hanem teljesen eltölt bennünket. Ezt a Biblia többek között a Szentlélekkel való megkeresztelkedésnek is nevezi (Lk 3,16; Csel 1,5). Az Újszövetség ennek kapcsán különös átélésekről: így a prófétálásról, Isten lelkes magasztalásáról és az új nyelvekről is beszél. A Lélekkel való különleges találkozások nem tesznek bennünket felsőbbrendű keresztyénné, sőt nagyobb felelősséggel ruháznak fel, hogy teremjük a Lélek gyümölcseit és hirdessük az evangéliumot. Ez felekezettől függetlenül ma is százmilliók tapasztalata és Isten kegyelméből bármelyikünkkel megtörténhet, aki nagyon kevések érzik önmagát az Úrtól kapott küldetéshez.

*Dr. Tatai István hatvani lelkipásztor
Hatvan, 2018 májusa*

BOLDOG, AKI OLVASSA! Öt éves gyülekezetünk Bibliaolvasó köre

Öt évvel ezelőtt koratavasszal, miután véget ért a *Nyilas Zoltán* lelkipásztorunk vezette Bibliai alapok című tíz alkalmas sorozat, a csoport tagjai közül többünkben hiányérzet támadt; vágytunk valamilyen folytatásra. *Róna Péter* testvérünkben fogalmazódott meg a gondolat: olvassuk el közösen a teljes Szentírást!

Utánanéztünk a közösségi Bibliaolvasás módszereinek, többféle tematikus beosztást találtunk, de ezek egyikét sem éreztük igazán magunkénak, összeállítottunk hát egy saját olvasási menetrendet, s esperes úrral való egyeztetést követően megalakult gyülekezetünk Bibliaolvasó köre. 2013 májusában közel húsz fővel indult el „Társasutazásunk Mózesztől a Jelenésekig”, s rákövetkező nyáron értünk célba. Az előre megadott igeszakaszokat otthon elolvastuk, kéthetente keddenként megtartott alkalmainkon pedig megbeszéltük a felmerülő kérdéseket, felismeréseket, az igével kapcsolatos személyes gondolatainkat. Negyedévente lelkipásztori beszélgetést tartottunk, melyen esperes úr válaszolt a felmerülő kérdésekre.

A teljes Szentírást elolvasása után két éven át tematikus sorozatokkal foglalkoztunk.

Néhány téma ebből az időszakból: Szövetségek sorozat; A tízparancsolat; Evangéliumok; Jézus példázatai; Gyász, halottkultusz a Bibliában.

2016 szeptemberében másodszor is nekifogtunk a teljes Szentírás elolvasásának, melyhez – Istennek hála – sokan csatlakoztak gyülekezetben belülről és kívülről egyaránt. Tavaly, advent idején értünk célba csaknem húsz fővel. Idén folytattuk alkalmainkat a

Szövetségek témakörével, mely május 29-én zárult. Nyári szünetünk után, szeptember elejére tervezzük a folytatást.

Hiszem, hogy Bibliaolvasó körünkön áldás van; s amíg valóban Isten Igéje marad a középpontban, nem számít a csoporttagok életkori, világnézeti, vagy éppen felekezeti különbözősége.

Terveink szerint – ha az Úristen megsegít – 2019 szeptemberében indítanánk el harmadszor a teljes Szentírás elolvasását célul tűző társasutunkat. Bátorítom a testvéreket, hogy csatlakozzanak hozzánk; szeretettel várunk mindenkit, aki szívesen szán időt hosszabb igeszakaszok otthoni olvasására és az arról való beszélgetésre.

Óváryné Herpai Dóra

BÚCSÚ

Életének 88. esztendejében hazatért Teremtő Urához IZSÓ MIHÁLYNÉ Eszti néni. Drága halottunktól 2018. május 14-én búcsúztunk a pomázi református temető kertben. Emlékét szeretettel megőrizzük.

Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők: Aki én bennem marad, én pedig őbenne, az terem sok gyümölcsöt: mert nálam nélkül semmit sem cselekedhettek. (Jn. 15:5.)

Nálam nélkül semmit

Jézus nélkül semmit sem lehet csinálni. Ahogy Jézus nélkül senki nem mehet be a mennybe, épp úgy ezen a földön senki sem érhet el igazi, maradandó eredményeket. Jézus nélkül nincs emberek megtérése, nincs újjászületés, Jézus nélkül nincs lelki növekedés és lelki gyümölcsözés.

Jézus nélkül nem lehet áldással hirdetni az Igét. Nincs hiány abban, hogy az evangélium hirdettessék, de nem igen van eredménye az Igének, ha Jézus nélkül hirdetik. Jézust prédikálják az emberek, de anélkül, hogy Jézussal közösségük lenne.

Egy lelkipásztor tanyavidéken szolgált, a templomba járás nehéz volt a tanyasiaknak, ezért ő járt tanyáról tanyára és tartott házi istentiszteleteket. Egyik alkalommal, mikor egy háznál sokan összegyűltek a nagyszobában, kérte a lelkész a házigazdát, hogy egy kishobába hadd húzódjon félre az istentisztelet előtt. A gyülekezet pedig várakozott, hogy elkezdődjön az istentisztelet. Mikor már elmúlt az az idő, amikor az alkalmat meg kellett kezdeni, egy kislányt küldtek a szobához, hogy kopogjon, és figyelmeztesse a lelkészt a kezdésre. A lány oda is ment, de amikor kopogtatni akart, halk hangokat hallott. Hallotta, hogy bent a lelkész valakivel beszélget, és azt mondja neki: *Nem megyek ki, ha te nem jössz velem!* Erre a kislány visszaszaladt és azt mondta a gazdának: *Uram, ma a lelkész úr aligha fog prédikálni, mert valakivel odabent beszélget, és azt mondta neki, hogy nem jön ki addig, míg az is nem jön vele. Az pedig nem felelt a szavára semmit.*

A házigazda mosolygott a kislány szaván. Megértette azt, hogy kivel beszél odabent a lelkész és ki nélkül nem akar kijönni. Valóban úgy volt. Néhány perc múlva megkezdődött az istentisztelet és az igehirdetés alatt mindenki érezte, hogy az igehirdető nem jött egyedül, nem a maga erejével, hanem Jézus segítségével és az Ő jelenlétében hirdeti az Igét.

Keresztyénként értsük meg, hogy Jézus nélkül ne induljunk munkára, mert aki Nélküle indul el, igen sokszor eredménytelenül jár.

Jézus nélkül semmit

A királyok második könyve negyedik fejezetében van leírva az a szép történet, amikor a Sunemita asszonynak meghal a fia és elküld Elizeusért a Kármel hegyére. Elizeus előre küldte szolgáját, Géházit, s odaadva neki pálcáját, azt az utasítást adja, hogy támassza fel a gyermeket. De hiábavaló minden. Géházi hiába tette a próféta botját a gyermek arcára, az nem mozdult meg. Mikor azonban Elizeus

PRÓKAI ÁRPÁD

AZ IGAZI SZŐLŐTŐ

JÁNOS 15:5-11.

megérkezett, mikor ő vette kezébe a pálcát, mikor ráborult a gyermekre és imádkozott, akkor feléledt a gyermek.

Bizony ma is úgy van, hogy az emberek kezében ott van a prófétai pálcá, de nincs ott az isteni hatalom, nincs ott a Jézussal való kapcsolat ereje.

Semmi sincs, amit annyira meg kellene tanulnia a hívő embernek, a keresztyén munkásnak, mint az, hogy Jézus nélkül semmit. Jézust semmi és senki nem pótolja.

Nálam nélkül semmit sem cselekedhettek!

Ha valaki nem marad énbennem, kivetetik, mint a szőlővessző, és megszárad; és egybe gyűjtik ezeket és a tűzre vetik, és megégnek. (Jn. 15:6.)

A kárhozat útja 1.

A szőlővessző könnyen a megszáradás útjára kerülhet. Nem kell mást tenni, csak levágni a tőkéről. Amikor levágták, akkor még egy kis ideig zöld, azután megfomnyad, majd nemsokára teljesen elszárad.

Az ember Jézus nélkül a kárhozat útján van, mert aki nincs a tőkén, aki nem a tőkéből táplálkozik az a kárhozat útján van.

Nézzük meg ezt az igazságot a Jézustól elszakadt tanítvány, Júdás életében. *Hogyan lépett rá erre az útra?* Valamikor őt is elhívta Jézus, mint a többi. A tanítványok bizalmát megnyerte Júdás, hiszen a tanítványok kis pénzének ő volt az őrzője. S Júdás mégis rálépett a kárhozat útjára. Mikor? Hogyan? Akkor, amikor a Sátánnal szóba állt. Akkor, amikor engedett a Sátán csábításának. Akkor, amikor azt hitte, hogy van magának is elegendő ereje legyőzni a kísértőt.

Biztos, hogy megerőtlenedett volna a Sátán, ha őszintén feltárja szívét és küzdelmeit Jézus előtt. De ezt nem tette meg. Bízott magában. Azt hitte, hogy Jézus nélkül is legyőzheti a Sátánt. Ezzel az elbizakodással lépett rá a kárhozat útjára.

Keresztyénként igen nagy veszedelmünk lehet az elbizakodás. Igen könnyen ráléphetünk a kárhozat útjára, ha azt hisszük, hogy a magunk erejéből legyőzhetjük a kísértéseket, s nincs szükségünk minden ügyünket őszintén odatárni Jézus elé.

Testvérek, Jézusnak minden körülmények között meg kell valljuk bűneinket, Jézus előtt minden körülmények között őszintének kell lenni.

A kárhozat útja 2.

Hogyan haladt tovább Júdás a kárhozat útján? Ugy, hogy lelkileg egyre jobban függetlenítette magát Jézustól. Igyekezett elszigetelni magát a Jézusból kiáradó erőktől. Így aztán egyre tovább és tovább jutott azon az úton, ami a kárhozatra vezet.

Milyen nagy szerepe van a villanyvezeték vezetésénél egy szigetelőanyagoknak. A vezetékek közel vannak egymáshoz, erő feszül bennük, de még sincsenek kapcsolatban egymással, mert közöttük van ez a szigetelő anyag.

Ha lelki életünket elszigeteljük Jézustól, ha megengedjük, hogy egy-egy bűn megszakítsa a Jézussal való lelki kapcsolatunkat, akkor haladunk előre a kárhozat útján.

Ha egy növény gyökerén féreg rágódik, akkor az hamarosan lankadni és fonnyadni kezd. Ha a férget idejében eltávolítjuk, akkor a növény megmenekülhet, de ha elkészünk a féregtelenítéssel, akkor már nem tudjuk megállítani a pusztulás útján a növényt.

Kezd el ma a „féregtelenítést”!

A kárhozat útja 3.

Mi juttatta végül kárhozatra Júdást? A Jézustól való teljes elszakadás és a Sátánnal való teljes szövetségkötés.

Júdás ugyan úgy gondolta még az árulás pillanatában, hogy maga mögött épen hagyta a hidat, amin keresztül visszavonulhat, de nagyon rosszul gondolta.

A Sátánnak legelső dolga volt ezt a hidat felrobbantani, mihelyst Júdás áthaladt rajta. Hiába próbált azután visszamenni a főpapkhoz, nem sikerült többé semmi.

A visszatérés hídja fel volt robbantva. Vigyázz, hogy a híd közted és Jézus között mindig ép legyen!

Jézus a szőlőtő, mi vesszők vagyunk, élünk, ha Őbenne meg is maradunk. Hogyha tőled, Jézus, elhajolnék, máris lemetszett venyige volnék. Atyánk metszőkése minket tisztogat, hogy többet teremjünk, gyümölcsöt, sokat. Add meg, Atyám, bármily fájó perc lesz, tudjak örülni, mikor megmetszesz! Csak le ne mess hamar bűneim miatt, értertem is meghalt Egyszülött Fiaid! Légy türelemmel, ha bűnbe esnék, Jézusomért, kérek, le ne mess még! Órajta csüngök én, jó kapcsom a hit, vérebén bízom én, s ez megigazít. Szent tőke gyümölcse az ő vére – nem juthatok kárhozát tüzére. (Evangélikus énekeskönyv 395. dicséret)

Ha énbennem maradtok, és az én beszédeim bennetek maradnak, kérjétek, amit csak akartok, és meglesz az néktek. (Jn. 15:7.)

Ha énbennem maradtok

Isten gyermekeinek egyik ismertetőjele az, hogy tudnak beszélni mennyei Atyjukkal, tudnak imádkozni. Ha valaki még nem tud imádkozni, az azt jelenti, hogy még nem lett egészen Isten gyermekévé. Talán olyan már, mint egy fogadott gyerek, de a teljes bizalom még nincs meg közte és az Isten között.

Mi a feltétele az imameghallgatásnak? Ha énbennem maradtok – mondja az Ige. Tehát az első feltétel: megmaradni Krisztusban. Ez nehéz dolog. A legtöbb ember csak belekóstol a keresztyén életbe, csak megízleli a krisztusi életet, de amikor látja a nehézségeket, látja a küzdelmeket, akkor hátat fordít.

Sok ember úgy tesz, mint azok, akik szívesen követték volna Jézust, csak egy szó mégis ott volt: a de. Követnélek, Uram, de...

Amikor látják az emberek, hogy Krisztus követésének ára van, akkor ők is egy de szóval elintézik, és visszafordulnak. Ugy tesznek, mint a gazdag ifjú tett. Valamikor Márk örömmel indult el Pál apostollal az első miszsiói útra, de őt is megállították a küzdelmek és a nehézségek.

Nem vagy-e te is ilyen elindult keresztyén, akit valamilyen de megállított? Ha így van, akkor ne csodálkozz azon, hogy imádságaid nem hallgattatnak meg, hiszen akkor nem is tudhatsz még igazán imádkozni, akkor a te imádságaid csak olyan malom, amely mindig a maga számára akar örölni.

Az én beszédeim bennetek

Ha az én beszédeim bennetek maradnak. Amíg Krisztus beszéde, Krisztus ígéje bennünk élő valóság, amíg bennünk lakó hatalom, addig az Ige úr mibennünk.

Az Ige sohasem akar vendég lenni nálunk, akit egy-két napig szívesen látunk, s aztán örülünk, ha tovább megy. Nem akar albérlő sem lenni, aki ugyan ott lakik a házban, de nem parancsol, nincs hatásköre, hanem alkalmazkodnia kell a tulajdonoshoz. Az Ige tulajdonosa akar lenni a mi szívünknek. Az Ige bennünk akar lakni.

Ha bennünk lakik az Ige, akkor az betölt bennünket, irányít minket. Az Ige indít imádságra és szánkba adja a szavakat. Az Ige megtanít arra, hogy mit és hogyan kérjünk és megtanít arra, hogy türelmesen várjunk. Sőt az Ige arra is megtanít, hogy Isten nem minden imádságunkat hallgatja meg. Hiszen még Jézusnak is volt olyan imádsága, amelyet az Atya nem hallgatott meg.

Nagyon fontos dolog tehát, hogy nekünk legyen élő közösségünk az Isten szent Igéjével, az evangéliummal. Élő összeköttetésünk pedig csak akkor lesz, ha az egész Bibliát a golgotai kereszt fényében látjuk.

Milyen sok ember nem tudja megérteni az Ószövetséget, vagy nem ismeri fel benne Isten üzenetét. Ez azért van, mert nem Krisztuson keresztül nézik az Írást és nem Benne értik meg.

Ha Krisztusban maradunk és az Ő ígéje mibennünk, akkor tudunk imádkozni, akkor meghallgattatnak a mi imádságaink.

Abban dicsőíttetik meg az én Atyám, hogy sok gyümölcsöt teremjétek; és legyetek nékem tanítványaim. (Jn. 15:8.)

Isten oltókése

A hívő embernek nem lehet más feladata és életcélja, mint, hogy Isten dicsőségére éljen. Az, amit Igénk így fejez ki: *Abban dicsőíttetik meg az én Atyám!*

De nem minden élet dicsőíti Istent. Az életünk úgy, amint van, a természeti emberünk nem szolgálja Isten dicsőségét. Ez az igevers megmutatja, hogy miként dicsőítheti életünk Istent.

Ha sok gyümölcsöt termünk. Itt sok gyümölcsöt említ az Ige. Jézus Krisztus tehát nem elégszik meg azzal, hogy életünknek legyen egy-két gyümölcse, hanem sok gyümölcsöt akar. Az is természetes, hogy sok jó, sok nemes gyümölcsöt akar, és nem rosszat. A hívő ember olyan szőlő, amely oltott. Nem vadszőlőt, nem vad gyümölcsöt, hanem oltott, nemes gyümölcsöt kell teremjen. Istent csak ilyen beoltott étellel lehet dicsőíteni.

Hogy történik a beoltás? A vad alanyokba beleoltják tügyes kezekkel a termő vesszőket, és azok a vad alanyok egyszerre elkezdnek nemes gyümölcsöt teremni.

Születésünknél fogva a mi életünk is vad alany. El kell jönni az időnek életünkben, amikor az igazi szőlőtőről, Jézus Krisztusról a mennyei kertész szemeket hoz és életünk vad alanyát beoltja csodálatos módon.

Az oltás fájdalommal jár. Az oltókés sebet ejt, de az oltókész be is kötöz. Így van velünk Isten. Sebet ejt rajtunk, amikor a mi megtérésünket, újjászületésünket munkálja, de az Ő kegyelmes keze be is kötöz bennünket.

Testvérem, te hol tartasz a beoltás folyamatában?

A tanítvány

Tudjuk, hogy mit jelent a tanítvány szó? Azt, hogy valakihez mi iskolába járunk. Mégpedig nem csak akkor, amikor a kedvünk úgy tartja, hanem naponként. Jézus tanítványának lenni azt jelenti, hogy naponként az Ő iskolájába járni.

A régi világban a tanítványok nem ültek iskolapadokban, hanem leültek tanítómesterük lábaihoz. Ezt kell nekünk is tenni. Leülni Jézus lábaihoz és lenni az ő alázatos tanítványa.

Jézus iskolája olyan, amiből nem nővünk ki soha. Aki egyszer Jézus tanítványa lett az az is marad örökre. Az iskolapadokból kinőhetünk, de Jézus lábainál ott ülünk akkor is, ha megőszültünk, ha ráncossá lett arcunk, ha terhek alatt görnyedezünk is. Ahogy a nagy mesemondó, *Benedek Elek* sírkövén is olvashatjuk, aki hetven évesen távozott az ő Urához:

Jézus tanítványa voltam,
Gyermekekhez lehajoltam,
A szívemhez felemeltem,
Szeretetre így neveltem.

Minden iskola ad bizonyítványt a diákjainak. Jézus iskolájában is kapunk, de ezt a bizonyítványt, amin Jézus vérenek pecsétje van, csak a halál pillanatában kapjuk kezünkbe, hogy amikor az Atya elé állunk ezt a bizonyítványt fel tudjuk mutatni.

Ha Jézus tanítványai vagyunk, akkor elvégezzük azt a munkát, amit Ő bíz ránk, és akkor az életünk Istent dicsőítő élet lesz.

Jézus tanítványa vagy?

Amiképpen az Atya szeretett engem, én is úgy szerettelek titeket: maradjatok meg ebben az én szeretetemben. (Jn. 15:9.)

Szeretetkapcsolat

Ennek a világnak a szeretete hamis szeretet. A legtöbbször testi, vagy érdekszeretetet látunk magunk körül. Miért? Azért, mert nem ismeri a világ az igazi szeretet forrását. Aki tiszta szeretetet kíván, annak a forráshoz kell menni.

Jézus szeretetében nem találunk semmi földit, semmi testit, semmi anyagit, semmi érdekszeretetet.

Milyen nagy szeretettel tudott odafordulni a megvetett, a parázna samáriai asszony felé. Milyen nagy szeretettel állt meg a vak Bartimeus mellett. Őnzetlen szeretettel tudta otthagyni az őt kísérő tömeget azért a vak, megvetett koldusért. Milyen szeretettel tudott szólni a naini özvegyhez!

Jézus ezt a tiszta, ezt a csodálatos szeretetet az Atyától vette, Akinél megtalálta a szeretet örök forrását. Ehhez a forráshoz járt valahányszor szükségét érezte annak, hogy szíve megteljen az Atya szeretetével.

Vannak olyan víztartályok, amik automatikusan telítődnek meg. Amint fogy a víz a tartályból, a másik oldalon azonnal pótlódik.

Valami ilyen volt Jézusnak a kapcsolata az Atyával, az Ő szíve nem erőtlenedett meg soha. Az Ő szeretete nem fogyott el soha. Még Júdás csókját is el tudta fogadni, tudott

imádkozni azokért, akik megfeszítették. Ezek mind azt mutatják, hogy az Ő szeretete, az Atyával való kapcsolata folytán állandóan pótlódott.

Neked van rendszeres utánpótlásod, van állandó kapcsolatod a szeretet forrásával?

Vissza a forráshoz

Jézus az Atyánál mindig szeretetet talált. Ezért mondta a tanítványainak: ...én is úgy szeretlek titeket. Jézus szeretetének az Atya volt a mintája. Úgy szeretete az embereket, ahogyan őt szerette az Atya.

Ha úgy érezzük, hogy kevés bennünk a szeretet, hogy személyválogató a szeretetünk, az azért van, mert nem megyünk eléggé és elégyszer Jézushoz. Sokszor emberekben keressük Jézus szeretetét, és elfelejtjük, hogy Jézus maga a szeretet forrása. Az emberekben található szeretet már távolabb van a forrástól, és így már nem olyan tiszta, mint a forrás közvetlen közelében.

Jézus tudta, hogy szereti az Atya. Elég-e nekünk, hogy tudjuk, Jézus is ennyire szeret minket? Elhiszed-e, hogy Jézus úgy szeret, hogy teljesen odaadta magát? Ebben a tudatban kell és lehet élnünk! Rajtad múlik, hogy elhiszed-e, hogy Ő végtelenül szeret téged.

Akkor is, mikor elfáradsz, mikor elesel. Ő felemel, magához vonz.

Maradjunk meg ebben a szeretetben!

Ha az én parancsolataimat megtartjátok, megmaradtok az én szeretetemben; amiképpen én megtartottam az én Atyámnak parancsolatait, és megmaradok az ő szeretetében. (Jn. 15:10.)

Megmaradó szeretet

Jézus megmaradó szeretettel akar megajándékozni bennünket. Ő a saját példáját állította elénk. Az Ő szeretete nem múlt, hanem megmaradó szeretet. Az Ő szeretete most is élő és most is munkálkodó szeretet. De hogyan tudunk megmaradni az Ő szeretetében? Úgy, hogy az Ő parancsolatait megtartjuk. Ez egészen természetes is. Hogyan is

akarunk megmaradni Jézus szeretetében, ha sohasem azt tesszük, ami előtte kedves? Hogyan nevezhetné valaki szeretetnek azt, ha semmiben sem teszi meg annak kívánságát, annak parancsát, akit állítólag szeret? Pedig ebben is példát mutatott nekünk Jézus, aki mindig azt tette, ami Isten előtt kedves volt.

A tékozló fiú megmaradt ugyan apja szeretetében akkor is, amikor elment apjától, amikor a maga útjára tért, amikor eltévedt a vagyontól, de ez a szeretet szenvedő, fájó apai szeretet volt, ami csak akkor lett ismét a régi, boldog szeretetté, amikor a fiú visszament az apjához.

Legyünk engedelmesek Jézusnak, ha így teszünk, akkor valami csodálatos, boldog szeretetnek leszünk részeseivé.

Jézus Krisztus nem múlt, hanem állandó, diadalmaskodó, megmaradó szeretettel akar megajándékozni bennünket.

Ezeket beszéltem néktek, hogy megmaradjon tibennetek az én örömem és a ti örömetek beteljék. (Jn. 15:11.)

Megmaradó öröm 1.

Az öröm olyan az életünkben, mint a cukor az ételben. Lehet sütni cukor nélkül is süteményt, de az ízén megérzi az ember, hogy valami hiányzik belőle, ami azt kellemesé, élvezhetővé tenné.

Ha megvizsgáljuk a keresztyén ember örömét, akkor azt kell látnunk, hogy az sohasem lehet más, mint a Jézus öröme, tehát igazi belső öröm. Jézus öröme nem látszatöröm. Jézus öröme sohasem takaró, ami eltakarja a belül lévő nyomorúságot. Jézus öröme tiszta, belső öröm, aminek a forrása a szív mélyén van.

Jártam már úgy, hogy egy kirakatban megláttam valamit, amit meg szerettem volna venni, de az üzletben azt mondták, hogy mintadarab, és nem adhatják ide. Ilyen a világ öröme is. A kirakatba teszi az örömeit, reklámozza azokat, mert az a célja, hogy embereket olyan dolgok vételére csalogassa, amiket valójában nem tud megadni.

Keresztyénnek lenni tehát lehetőség arra, hogy felismerjük a látszatot és megláthassuk a valóságot. Mert aki megtapasztalja egyszer is, hogy Jézus Krisztus egész életünket átöleli, hogy Ő társunk az örömben és a szenvedésben is, az nem éri be többé a látszattal, annak már nem lesz elég a felszínesség.

Öröm, hogy közösségünk van Istennel, ami nem látszat csupán, hanem átélt valóság mindazok számára, akik meg tudják ítélni, fel tudják mérni, mit is kaptak Istentől Jézus Krisztusban.

Megmaradó öröm 2.

Jézus öröme színöröm. Nincs semmi utóíze. Nem úgy van vele az ember, mint némely étellel vagy itallal, hogy amikor már megette, megitta, akkor valami kellemetlen utóíz érez. Jézus öröme tiszta színöröm. Később is ugyanazt érzi az ember, mint amikor belekóstol.

Jézus öröme *gyermeki öröm*. A gyerek öröme pedig őszinte. A gyerek nem ért a színészkedéshez. Erre csak a nagyok tanítják meg később. A gyerek igazán tud örülni. Milyen tisztán és milyen őszintén buggyan fel az öröm egy-egy gyerek-kacagásban!

Jézus nem ismeri a *kárörömöt*. Jézus nem tud más kárán örülni. Nézz csak körül a világban, vagy csak a magad lelkében és

figyeld meg, hogy mennyi *kárörömöt* találsz benne. Hányszor tudsz örülni, lehet, hogy csak titkon, és rejtve azok kárán, nyomorúságán, vesztéségén, akik ellenségeid, akiket nem szeretsz, vagy akik ellenszenvesek előtted. **Testvéreim, nem kellene ezeknek így lenni!** (Jak 3,10)

Megmaradó öröm 3.

Jézus öröme *átlátszó öröm*. Nincs az összevegyítve semmi földi és világi örömmel, hanem átlátszó és tiszta öröm. Sok keresztyén örömeinek az a hibája, hogy a lelki örömet össze akarja vegyíteni a világi örömmel, ami aztán összekeveri és zavarossá teszi a hívó ember örömét. Jézus nem ismer ilyen örömet. Jézus sohasem keverte össze a világ örömeit a lelki örömmel. Sokan ugyan a kánai menyegző történetét úgy igyekeznek feltüntetni, mintha itt az történet volna, de ezt csak akkor lehet mondani, ha az ember nem az Ige igazságát nézi, hanem az Igét a maga érdekeinek megfelelően akarja magyarázni. Jézus a kánai menyegzőben is lelki örömmel vett részt, mert Isten Lelke által cselekedett és a kánai menyegző nem világi örömmel, hanem lelki gyümölcsökkel végződött, mert az emberek dicsőítették Istenet.

A te örömed is átlátszó?

(A Napi Ige és Gondolat 2018. április 18-a és május 2-a közötti napi bejegyzései) ■

Néhány megszokott vasárnap esti ének után a lelkész kiállt a gyülekezet elé, de ahelyett, hogy belekezdett volna a prédikációba, bemutatta vendég lelkészársát, aki aznap este a templomban volt. Elmondta, hogy ő az egyik legkedvesebb gyermekkori barátja, és megkérte, hogy pár percben köszöntse őket és ossza meg velük, amit Isten ma a szívére helyezett. Erre felállt egy öregember, kiment az Úr asztalához és szólni kezdett.

„Egy apa, a fia és a fia egyik barátja a Csendes-óceán partja mentén vitorlázta,” – vágott bele – „amikor egy hirtelen jött vihar meglepte őket, és elvágta tőlük a partrajutás útját. A hullámok olyan óriásiak voltak, hogy az apa, bár gyakorlott tengerész volt, nem bírta a hajót egyenesen tartani, s amikor a hajó felborult, egy hullám mindhármukat belesodorta az óceánba.” – Az öreg prédikátor hezitált egy kicsit, hogyan is folytassa, s közben elkapta két tizenéves fiatal tekintetét, akiket csak most kezdett igazából érdekelni az egész istentisztelet.

A történet így folytatódott: „Az apa el tudott kapni egy odalógó mentőkötelet, de ez élete legszörnyűbb döntésére kényszerítette: melyik fiúnak dobja is oda először a kötél másik végét. Csak másodpercei voltak rá, hogy döntésre jusson. Tudta, a fia keresztyén, de a barátja nem az. A döntés kínja még a hullámok áradatát is felülmúlta. „Szeretlek, fiam!” – kiáltotta, és odadobta a kötelet a fia barátjának. Mire sikerült őt a felborult csónakhoz húznia, a fia a tajtékozó habok között az éj sötétjébe merült. Még a holttestét sem találták meg soha.”

Mire a történet idáig ért, a két fiatal már egyenesen ült a padban, és feszülten várta a történet végét. „Az apa” – mondta tovább – „tudta, hogy a fia Jézussal együtt az örökkévalóságba lép át, de a gondolatot, hogy a fia barátja Jézus nélkül örökre el fog veszni, nem tudta elviselni. Milyen nagy Isten szeretete irántunk, hogy Ő ugyanezt tette meg értünk, egyszülött fiát adta, hogy minket ezzel megmentsen. Kérek mindenkit, fogadja el tőle a megmenekülés ajándékát, és ragadja meg a mentőkötelet, melyet a mai istentiszteleten is ideidob nekünk.” A termet síri csend lepte be amint megfordult és helyére ült.

Ekkor a gyülekezet lelkésze állt ki újra, majd rövid prédikáció után megtérésre hívta az embereket. Senki sem reagált a hívásra.

Azonban az istentisztelet után a két fiatal odalépett az idős lelkészhez. „Igazán megható történet volt,” – mondta tiszteletudóan az egyikük – „de szerintem a valóságban nincs olyan apa, aki az egyetlen fia életét odaadna abban a reményben, hogy valaki más keresztyénné legyen.”

„Megértem, hogy így gondold” – válaszolta elnyűtt Bibliájára tekintve az öregember. Aztán keskeny arcán széles mosollyal felpillantva a fiúkra így folytatta: „Ez tényleg lehetetlennek tűnik, nem? De én azért állok ma itt, hogy elmondhassam nektek, ez a történet segített igazán megéreznem, milyen lehetett Istennek, hogy a fiát odaadta énérettem. Mert tudjátok, én voltam az apa, és a ti lelkészetek volt a fiam barátja.”

(Angolból fordította: Dr. Ablonczy Zsolt) ■

Ádány Lajos fafaragó testvérünk a gyülekezetnek ajándékozta „Jónás” című művét

„Nekem adatott minden hatalom mennyen és földön. Men-
jetek el tehát, tegyetek tanítványá minden népet, meg-
keresztelve őket az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek
nevében, tanítva őket, hogy megtartsák mindazt, amit én
parancsoltam nektek; és íme, én veletek vagyok minden
napon a világ végezetéig.” (Máté 28, 18-20)

BEOLTVA KRISZTUSBA

Keresztelési ígéhirdetés Becsei-Istenes Ámbrus keresztelőjén

Kedves szülők, keresztszülők, ünneplő család és ünneplő gyülekezet! Amikor Jézus Krisztus földön elmondott utolsó parancsát, bátorítását, buzdítását olvas-
suk, úgy tűnhet számunkra, hogy a bú-
csúvétel órája az egyik legnehezebb, legfáj-
dalmasabb és legkeserűbb pillanat. Ezzel
szemben Jézus arról beszél, hogy egyrészt
Önmaga helyett elküldi majd a Szentlelket,
másképp pedig mindazok, akik az Ő ta-
nítványai, akik Hozzá tartoznak, feladatot
kapnak Tőle. Olyan feladatot, amely örö-
mel, szeretettel és békességgel tölthet be.
Ehhez a feladathoz Jézus nem csak azt az
ígét mondja, ami számunkra parancsként
hangzik az Ő akaratának teljesítésére, hanem
saját magát, Önmagát is ígéri. Újra és újra
hangzik Megváltónk szava: „*íme, én veletek
vagyok*”, és ez azt is jelenti, hogy veletek
maradok életek minden idejében.

Egy gyermek érkezése nagy öröm min-
den családnak. Amikor elhozzák a szülők
gyermeküket a templomba, hogy a kereszt-
ség által Isten szövetségébe tartozzon, tele
van a szívük hálával. Ismerve a családot,
nem csak néhány embernek a szíve van tele
hálával, akik itt az első sorban ülnek, hanem
tele van a szíve hálával a rokonoknak,
szülőknek, nagyszülőknek, azért, mert Isten
megajándékozottainak látunk titeket. Há-
lásak vagyunk Istennek, hogy megszülethe-
tett fiatalok, tele van örömmel minden gon-
dolatunk, minden percünk. Azonban ez a
néhány perc értelme szerint nem csak az
életet köszöni meg az Úr Istennek, hanem
felajánlást is tesz. Fogadalmat is tesz, hogy
a gyermekemet, keresztyűgyermekemet, akit az
Isten ajándékba adott nekem, Neki adom,
Neki szentelem, Hozzá vezetem. A legne-
hezebb talán éppen ez, hiszen a szülői,
keresztszülői hivatás egyben próbatételt is je-
lent mindannyiunknak. Vajon gyermekemen
meglátszódik-e majd a hit? Vajon mindaz,
amire fogadalmat teszek, valósággá válik-e?
Ott lesz-e Jézus életek minden idején, a
próbatételek idején, a nehezebben éppúgy,
mint az örömteli percekben?

Hogyan történhet meg mindez? Úgy,
hogy beengeditek a családokat életébe a mi
Urunkat Jézus Krisztust, hogy imádságban
kérítke Öt, legyen életek Ura, vezetője, le-
gyen pásztor. Hisszük és valljuk, hogy a ke-
reszttség sákramentumának kiszolgáltatásával
nem csak a ti családotokba lép majd be
Jézus, hanem ti is beléptek a mi gyüleke-
zetünk közösségébe, vagy megerősödtök
benne. Kálvin János az Intitutióban és egy

másik könyvében is nagyon határozottan
beszél a keresztségről. Egészen izgalmas
módon abba a kérdéskörbe építette bele a
keresztséget, hogy mi hogyan vesszük Isten
kegyelmét. Azt mondja, hogy akkor vehetjük
Isten kegyelmét, Istennek a jelenlétét, ha a
miénk lesz, ha bennünk lakozik, azaz ha
beleoltatunk, és ha Őt öltözzük fel. A kereszt-
ségben az igazi gyökérbe való beoltatás
történik meg.

Az egyik legrégebbi pomá-
zi református családba kereszt-
teljük a család legfial-
talabb gyermekét. Jog-
gal büszke a család az
ősök hagyatékára,
hogy milyen felme-
nőkkel rendelkezik. Jézus pon-
tosan ugyanerről be-
szél: az életünk arra a
gyökérre való beoltatás,
aki Ő maga. Ez pedig
egyedül és kizárólag a
Szentlélek munkája.
Annyira igaz ez, hogy
Jézus csakis a Szent-
lélek által egyesül velünk.
Ugyanakkor Kálvin azt
mondja, hogy amikor
megtörténik a be-
oltatás – ez a
keresztség.
Tudniillik
Krisztusba
az Ő halá-
lán és feltá-
madásán ke-
resztül vezet az út.

Nincs más! Szeretnénk ezt megspórolni, ki-
iktatni az életből, de ez a néhány csepp tiszta
víz Jézus Krisztus halálára és feltámadására
utal. És amilyen büszkén mondhatjuk az ősi
Verebes család nevét, olyan büszkén mon-
dhatjuk azt is, hogy mi Krisztuséi lehetünk,
Krisztuséi vagyunk – de csakis az Ő ke-
reszthalálán és feltámadásán keresztül. Bár-
milyen furcsa, meg kell halni ahhoz, hogy
életünk legyen. És itt nem testi halálról
beszél Pál apostol. A másik képe az, hogy le
kell vetköznünk magunkról mindazt, ami
bűn, hogy magunkra vehessük Jézus Krisz-
tus. A keresztséggel pedig gyermeketek nem
csak az Ámbrus nevet kapja, hanem a krisz-
tusit is: azt, hogy Hozzá tartozik, keresz-
tyűné lesz, beleoltatik Jézus Krisztus ke-
reszthalálába, részesül Vele. Mint ahogyan a
gally az ágakat táplálja, és a táplálék a

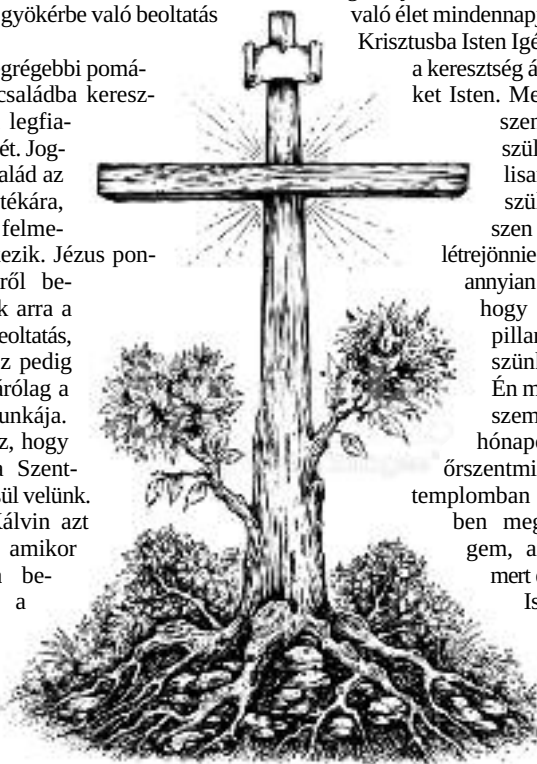
gyökérből fut, onnan veszi a lényegét, úgy
igaz ez Jézus Krisztus halálára és feltá-
madására is.

Amikor megkereszteljük gyermekeketek,
övé lesz Jézus Krisztus ígérete. Övé lesz az
igazi tő, az igazi gyökér, hogy a Lélek által
megelevenedjen. Azonban mindez életkö-
zösséget is jelent Jézus Krisztussal, a Benne
való élet mindennapjait. Kálvin szerint
Krisztusba Isten Igéje, a Szentlélek és

a keresztség által olt be bennün-
ket Isten. Mert itt valami egé-
szen újnak kell meg-
születnie. Egy radiká-
lisan újnak kell meg-
születnie. Egy egé-
szen új identitásnak kell
létrejönnie. Persze mind-
annyian tapasztaljuk azt,
hogy legtöbbször erre a
pillanatra nem emlé-
szünk az életünkben.
Én magam sem emlé-
szem arra, amikor egy
hónapos koromban az
őrszentmiklósi református
templomban 1975 decemberé-
ben megkereszteltek en-
gem, azonban tudom –
mert emlékeztetett az Úr
Isten –, hogy mi
történt akkor. Édes-
anyám, amikor
lebontották a
családi házat,
ahol felnöt-
tünk, kezembe
adta a keresztle-

velemet, melyre Kántor Ervin lelképásztor
úr, gyerekkorom tiszteletes bácsija rágépelte
azt az ígét, amely később az életem sors-
fordító igéje lett: „*Ne félj, mert megváltotta-
lak, neveden szólítottalak, enyém vagy!*”
(Ézs 43,1) Tizenéves koromban ez az ige
döntött Jézus Krisztus melletti életem engem.
Azaz tudatosan nem emlékszem arra, hogy
mi történt akkor, amikor a keresztszüleim
odatartottak a keresztség alá, de tudom, hogy
mi történt akkor és ott, mert Krisztus erre
emlékeztetett.

Jól mondja Luther: „Immár alig akad va-
laki, aki eszébe venné azt, hogy meg vagyok
keresztelve. Mégis úgy kell a keresztségre te-
kinteni és hasznunkra fordítani, hogy erősítsen
és vigasztaljon minket, hogy ha a bűn és a
lelkiismeret szorongat. Ilyenkor mondjuk azt:
én meg vagyok keresztelve.

Ha pedig meg vagyok keresztelve, akkor enyém az ígéret, hogy üdvözülöm kell, és testem, lelkem elnyeri az örök életet.” Ez a kereszttség titka, magva. Hogy Krisztusról, a tőről, a gyökérről tápláltatunk, hogy Benne vagyunk, és erre emlékeztet bennünket, bennőtöket Isten igéje, hogy ne feledjétek el ezt sohasem.

Mi lesz a ti feladatotok, próbátok? Em-lítettem már: hogy mindezt tudatosítsátok gyermeketekben. A szülők, keresztszülők feladata, próbatétele az, hogy tudjuk-e tudatosí-tani azt, hogy Jézus Krisztus érte is meghalt, hogy neki is elkészítette az örök életet, az üd-vösséget. Mert ez az ígéret a tiétek, a gyer-mekeiteké, sőt mindazoké, akik hisznek a mi Urunkban Jézus Krisztusban. A mi szolgál-atunknak, a ti szolgálatotoknak a felelőssége, hogy Ambrus néhány év, évtized múlva itt áll-hasson az úrasztala körül, és innen az úrasz-talától mondhassa el: Jézus Krisztusé vagyok.

Nem ismeretlen ez az út előttek, mert valóban ismerjük a családot. Elmondható, ki-mondható, nem mese, nem egy kitalált történet, hanem valóság, hogy Jézus Krisztus megjelenhet az életben. Az első század keresztyéneinek, akik Krisztushoz tartoztak, vállalniuk kellett ennek kockázatát is. Valódi életkockázat, akár a mártíromságot is, hogy Krisztus nevével együtt jár a próbatétel, a ne-hézség, a teher, a megvetetés, sőt még a halál is. Ezzel együtt vállalták azt, hogy az Övéhez tartozónak mondták magukat, és hogy a gyü-lekezet közösségének a részévé lettek. A ke-resztségben halálukkal elhagytak valamit, a kereszttség feltámadás részével pedig egy újat kaptak. Új testvéreket, új, nagyobb családot, olyan közösséget, ahol élet lehet – örök élet. Így a kereszttség pillanatában nem csak fel-adatot kapunk, hanem szűkebb és nagyobb családotok mellett egy gyülekezeti közös-séget is. Ide hívunk, ide várunk, ide remélünk bennőtöket.

Adja meg az Isten, hogy ez a beoltatás valóságos legyen, táplálja fiatalokat Isten Igéje és Szentlelke, és hogy ti magatok pedig neveljétek őt minden szeretetekkel együtt – hitre. Így adjon neki és mindannyiótoknak az Úr Isten erőt és az Ő személyes jelenlétét. Ámen.

Nyilas Zoltán esperes

(Az igehirdetés elhangzott 2018. június 10-én, a pomázi református templomban) ■

NÁLUNK KERESZTELTÉK

**Paizs Csenge
Kinga
Isten
szövetségébe
lépett**

**Sonkoly Oliver
Isten
szövetségébe
lépett**

**Gazi Emese
Isten szövetségébe lépett**

**Kovács Zoltán István
Isten szövetségébe lépett**

**Becsei-Istenes Ambrus
Isten szövetségébe lépett**

KI ÉRTI ISTEN SZAVÁT? Idézetek Cseri Kálmántól

Mi pedig nem a világ lelkét kaptuk, hanem az Istenből való Lelket, hogy megismerjük mindazt, amit Isten ajándékozott nekünk. (1Kor 2,12)

Amikor még nem volt a szava írásba foglalva, Isten a gondolataikon keresztül szólította meg az embereket. Számukra egyértelmű volt, hogy az, ami így vagy más módon eljutott a tudatukig, Isten szava. Ma elsősorban a Szentírásról és annak magyarázatán keresztül szól Isten. De miközben olvassuk ezeket a régen leírt szövegeket, vagy hallgatjuk azok magyarázatát, a Szentlélek egészen személyessé, konkrétá és időszerrév tudja azokat tenni számunkra.

Isten tehát ma is beszél, a kérdés csak az, hogy értjük-e. Hiszen mi mindnyájan úgy születünk, hogy elveszítettük lelki hallásunkat. Isten gondolatait csak Isten Lelke érti. Az újjászületéskor adja Isten a Lelkét a benne hívőknek. Tehát az Ő gondolatait egy gyarló ember is megértheti, ha kapta Isten Szentlelkét. Enélkül azonban nem értjük a beszédét, sőt egyenesen bolondságnak tekintjük (1Kor 2,14).

Még Jézus tanítványai is rászorultak arra, hogy feltámadása után elvegye ezt a lelki vaktságot és süketséget belőlük: „Akkor megnyitotta értelmüket, hogy értsék az Írásokat” (Lk 24,45).

Aki viszont megkapja Istentől ezt a „vevőkészüléket”, az a Biblia betűi mögött felismeri az élő Isten hozzá szóló szavát, és nagy örömmel hallgatja (Jer 15,16), nemcsak érti, hanem egyetért vele, engedelmeskedik neki, az ige munkálkodik benne, formálja életét, sőt úgy tudja továbbmondani, hogy akihez megérkezik, azt is Isten szavaként szólítja meg (1Thessz 2,13).

Kérjük Istentől az újjászületés csodáját, Szentlelkének ajándékát, hogy mi is értsük az Ő szavát!

(A kegyelem harmatja – Június 5.)

Hogyan értheti meg egy ember Isten akaratát?

Itt nem jó kérdés a hogyan, mert ez nem módszer kérdése. A Biblia azt mondja, a helyes fogalmazás így hangzik: ki értheti meg

Isten tanácsát, útmutatását, akaratát? Ha valakit komolyan érdekel, hogy mi Isten akarat, mert Ő azt akarja cselekedni – ki az, aki ezt megértheti? ...

Isten igéje azt mondja, hogy először is, akinek van vevőkészüléke, akinek van antennája. Tudniillik nincs mindenkinek. A Biblia világosan tanítja, hogy születésünktől fogva egyikünknek sincs vevőkészülékünk. Anynyira megromtotta az embert a bűn, az Isten elleni lázadás, hogy lelkileg süketté vált. Nem hallja azt, amit Isten mond.

Pál apostol a korinthusi levél második fejezetében leírja ennek a logikus rendjét. Azt mondja: az Isten gondolatait csak az Isten Szentlelke érti. Ember tehát nem értheti meg az Isten gondolatait, mert nincs benne az Isten Lelke.

Hogyan válhat képessé mégis egy ember arra, hogy megérti Istent? Úgy, hogy ha Isten Lelkét kapja mint vevőkészüléket. Hogyan kaphatja valaki Isten Lelkét? Az újjászületés során. Amikor valaki hittel behívja az Úr Jézust az életébe, mint az ő életének megváltóját és urát, akkor Jézussal az Ő Szentlelkét is kapja, és ettől kezdve válik képessé egy ember arra, hogy érti Isten gondolatait, és kész, képes azokat cselekedni, megvalósítani is.

(A bölcsesség feltételei - igehirdetés [Jn 14,21-23] – 2002. január 13.)

Isten vezetésére nézve sok kérdés el szokott hangzani. Sokak életében ez egészen természetes. Nem firtatják ennek a filozófiáját, hanem élnek ennek a gyakorlata szerint, mások pedig egyáltalán nem értik, hogyan vezethet Isten.

Azt olvastuk itt Fülöpről, hogy valahol másutt végezte a maga szolgálatát, és egyszer

csak ezt mondta a Lélek Fülöpnek: „Menj oda, és csatlakozz ahhoz a hintóhoz.” (ApCsel 8,29) Vajon, hogyan mondta ezt a Lélek? Nem tudjuk, de sok más bibliai történet alapján, meg a személyes tapasztalataink alapján is vallhatjuk, hogy nem a dobhártyáján keresztül hallja meg a hívó Isten parancsát, hanem egyszerűen, de a valóságot megfogva azt mondhatjuk: egyszer csak az jutott eszébe. De olyan kényszerítő erővel jutott eszébe, hogy meg volt róla győződve, ez nem magától jut eszébe. Ezt a bizonyosságot is adja

hozzá a Szentlélek, hogy ezt most Isten mondja nekem. A gondolatainkon meg az akaratunkon keresztül irányít Isten. Lehet késleltetni az engedelmességet, akár ellenállni is lehet, de nem érdemes, mert Ő adja hozzá a bátorítást, a biztatást, sőt a bizonyosságot is.

(Az Úr terve megmarad - igehirdetés [ApCsel 8,26-40] – 2007. június 14.)

A Szentlélek nem személytelen erő, hanem élő személy, maga Isten. A Szentlélek adja ezt az erőt, és aki ezt kapja, az kétségbevonhatatlanul tud erről bizonyosságot tenni. A Szentlélek ott volt már a teremtséknél is, és ott van minden ember újjáteremtésénél. Szentlélek nélkül lelkileg érzéketlenek, tehetetlenek, lelkileg halottak vagyunk.

Pál apostol olyan szemléletesen mondja, hogy akiben nincs Isten Szentlelke, annak a számára egyszerűen bolondságnak tűnik mindaz, amit Isten mond, mert nem érti. Kicsik vagyunk hozzá, nem érjük fel ésszel. A Szentlélek segíti el a hívót tisztánlátásra, helyes önismeretre, igaz Isten-ismeretre. Aki kapja Isten Szentlelkét, az előtt egyszerre kinyílik a Biblia.

Olyan sokszor vagyok ennek tanúja, amikor egy újjászületett ember azt mondja: új világ nyílt ki előttem – ami addig is ott volt, csak nem volt érzékszerve, hogy annak a valóságát érzékelje. De most Isten Lelke közel hozza a számára, és nem túlzás, amikor azt mondja: meghallottam, hogy mit mondott nekem Isten. Nem a dobhártyáján keresztül, hanem a lelki érzékszerve állt helyre, és tudja, hogy ebből a sok betűből, ami ide le van írva, mi az, ami Isten személyesen hozzá szóló

szava, és képes ennek engedelmeskedni, és öröme van, miközben engedelmeskedik. Az nem külső kényszer, hanem belső készítség. Egészen megváltozik az ilyen ember. A Biblia úgy mondja: új szíve lesz. Új természetet kap, és ez a természet Jézuséhoz hasonlít. Egyszerre sikerül megvalósítani azt, amire addig csak vágyott.

(Erőt kapok - igehirdetés [ApCsel 1,8] – 2010. május 23.)

Amikor Isten adja Szentlelkét valakinek, és az Isten bennünk lakozó Szentlelke rezonál Isten kijelentésére, amikor egy ember kapja a hit ajándékát, az, mint egy antenna kezd működni, és fogja az Istentől jövő adást. Érti a Bibliát, érti egy igehirdetésből vagy egy testvéri bizonyosságtételből, amit Isten üzen neki, s amivel formálni akarja az életét. Újra működni kezd az a csodálatos vevőkészülék, amit Isten az emberbe teremtett. Az emberi szív vételre van állítva, és abból a tartományból is fogja, amire szüksége van, ami Isten kijelentése, és otthonosan kezd mozogni Isten világában.

Ezt csak Isten tudja elvégezni mindenkinek az életében. Ezt nem lehet tanulással, művelődéssel elérni. Ez az Ő újjászülő, újáteremtő munkájának a gyümölcse.

(Az értelem megújítása - igehirdetés [Róma 12,2] – 1995. február 12.)

De hogyan beszél Isten ma, és beszél-e egyáltalán velünk? Mit mond erről maga Isten?

Ma elsősorban a Szentírásan keresztül beszél. Ez azért íratott meg, azért íratta le Isten emberekkel, hogy a magunk nyelvén és kifejezésével érthessük meg az Ő gondolatait. De megint mondom: minden bibliaolvasó hívőnek nagy élménye, hogy Isten ezt a több ezer éves szöveget hogy tudja maivá tenni, és milyen segítséget, tanácsot, útmutatást, – ha arra van szükségünk – feddést ad rajta keresztül, és lehet tartani vele a kapcsolatot folyamatosan.

Aztán szól Isten az igehirdetésen keresztül. A Bibliában sok ígéret van arra nézve, hogy minden igazi igehirdetés végső alanya maga Isten. Aki mondja, az csak közvetíti. Jó lenne így hallgatnunk. Jézus még ilyet is ígért, hogy aki titeket hallgat, engem hallgat – mondta a tanítványainak. Ha én ezt nem hinném, rég elmentem volna már más pályára. Csak így van értelme az igehirdetésnek és a lelki szolgáltatnak. Nem az lesz az eredmény, amit én valahogy összeügyeskedem, jobb, ha nem is akarok ügyeskedni, hanem kérem és engedem, hogy Ő munkálkodjék bennünk.

Aztán szól Isten bárkin keresztül, aki Őt már valamennyire ismeri. El sem tudnám sorolni, hogy hívő embereken keresztül, sokszor egyszerű, sokat próbált embereken keresztül, milyen fontos üzenetek jutottak el hozzám, amelyek mögött felismertem az engem szerető és pásztoroló Istent.

Elsősorban ilyen módon beszél velünk Isten. A kérdés az: ki az, aki érti? Értjük-e mindnyájan úgy, ahogy megszületünk? Erre nézve a Biblia nagyon kemény tanítást ad. Azt mondja: ez nem függ az ember értelmi képességeitől, nem függ a műveltségétől, nem függ az életpaszttalától. Ez attól függ, hogy

van-e vevőkészüléke, mert az Isten Lelkének a gondolatait csak az Isten Lelke értheti. Mi mindnyájan úgy születünk, hogy nincs bennünk Isten Szentlelke. Az újjászületésben adja nekünk Isten az Ő Szentlelkét, és attól kezdve érti az ember az Isten gondolatait, és ért egyet a z o k a l . (1Kor 2)

„Szükség néktek újonnan születnetek.” Ezért is mondta ezt Jézus. Mert az Ő Lelke nélkül csupán az általános emberi műveltség egy gyöngyszeme marad a Szentírás, de nem válik mindennapi kenyérré, az utunkon eligazító világossággá, a minket szerető Isten személyes szavává. Amikor azonban valaki úgy olvassa, hogy már kapta Isten Lelkét, megnyílik a Szentírás. Az ilyen emberek még egy unalmasabb, szürkébb prédikációból is sokkal több mindent visznek haza, és azt viszik haza, ami abban mégis Istentől való volt, mert van vevőkészülékük. Van-e már nekünk?

Nem az a végzetes baj, ha valaki lemond arról, hogy legyen. Vagy elhíti magát – a legtöbbször hiúságból –, hogy „nekem nincs? Ennyi meg annyi iskolát végeztem, meg hány évtized óta járok templomba...” Ez mind nagyon kedves, de nem ettől függ, hogy értjük-e Isten beszédét, vagy nem értjük. Pál apostol azt mondja: Amíg nem kapja valaki Isten Szentlelkét, akármilyen értelmes, egyszerűen bolondságnak tűnhet neki az, amit Isten mond. Anyyira mások az Ő gondolatai. De

amikor kapja valaki, kinyílik a szíve.

Jézus így mondja az emmausi tanítványoknak, meg utána a többi tanítványnak is: megvilágosította az értelmük szeméit, hogy értsék az Írásokat. Addig miért nem értették? Másfél órán keresztül magyarázta nekik. Mi csoda bibliaóra lehetett az ott Jeruzsálemtől Emmausig! Jézus magyarázza a reá vonatkozó próféciaikat. Azt mondják: „gerjedezett a szívük”, de nem értettek belőle semmit. Főleg a súlyát, a jelentőségét, az örömhír jellegét. S amikor megnyílik a szemük, értik az Írásokat.

Kérjük ezt el mindnyájan Istentől: Uram, nyisd meg a lelki szememet. Én hiába nyitogatom. Ezt a megnyitást csak Te tudod végrehajtani, mert akkor érteném mindazt, amit mondasz. Akkor ez a vastag könyv mindennapi kenyérré válna, és akkor nem a magamét mondanám másoknak, hanem ígét tudnék mondani. Akkor Ő adná az ígét a számba, és az vigasztalna, bátorítana, áldás lenne másoknak.

Isten tehát beszélő Isten. Ezzel nincs semmi nehézség. De vajon mi Őt értő emberek vagyunk-e? Mihelyt valaki kapja Isten Lelkét, önkéntelenül elkezd válaszolni arra, amit Isten mondott. Az ilyen embereket nem kell biztatni: imádkozzál! Naponta legalább kétszer imádkozzál! Nem kell, dehogyan kell! Lehet, szabad, egész nap szabad. Villamoson kapaszkodva, munka közben is, ha nem kell teljesen koncentrálnom. Miközben szidnak, megaláznak, imádkozom őérte. Miközben hallok a rossz híreket egymás után, imádság lesz belőle.

(A beszélő Isten - igehirdetés [2Móz 3,1-15] – 2005. szeptember 20.)

Adás mindig van, Isten mondja azt, amire szükségünk van, de akiben nincs a Szentlélek, annak nincs vevőkészüléke. És akinek nincs Jézusba vetett hite, annak nincs antennája. Aki vevőkészülékkel és antennával fel van szerelve, az előtt egyszerre megnyílik Isten gondolatainak mérhetetlen gazdagsága, s annak a számára kincsébánya lesz a Szentírás. Ezért fontos tudnunk, hogy ez a bizonyos újjászületés egészen más, mint a vallásosság, a keresés, az igényes gondolkodás. Itt arról van szó, hogy Jézus él a hívőben. Akiben Jézus él, az Ő Szentlelkét is kapta, és a Szentlélek teszi képessé arra, hogy Isten szavaként olvassa az ígét, s megértse, mit jelent az a számára. Ettől kezdve érvényesek azok a képek, amiket Jézus is, a Biblia más helyen is mond a Szentírásról.

Jézus azt mondja: olyan, mint a mindennapi kenyér, ami erőt ad a mindennapi feladatokhoz és terhekhez. Olyan, mint a világosság, aminél tájékozódni lehet, hogy ne tévedjünk el az élet útvesztőjében. Olyan, mint egy kard, amivel védekezhetünk sokféle lelki-szellemi támadás ellen, és megvédehetünk másokat is.

Aki rendszeresen olvassa a Bibliát ezzel a hittel, abban Isten egy egészen új gondolkodást alakít ki. Így írta ezt Pál apostol: A Szentlélek

megújítja a mi értelmünket, és mintegy Isten szemével nézzük és látjuk a valóságot. Következésképpen a teljes valóságon tájékozódunk, és nemcsak annak egy töredékén, amit a Biblia a láthatóknak nevez, és amin minden hitetlen ember kénytelen tájékozódni. A valóság egy töredékén tájékozódva csak hibás következtetésekre juthatunk el. Az Isten által kapott új gondolkodás a teljes valóságot látja, a láthatókat és láthatatlanokat egyaránt, és ezért jut el helyes következtetésekre. Ezért tud az ilyen ember személyes életében is helyes döntéseket hozni.

(Mi az ihletettség? - igehirdetés [2Tim 3,16] – 2007. március 18.)

János azonban nemcsak lát valamit, hanem hall is. Isten kimondhatatlan ajándéka, hogy újra szóba áll az emberrel. Kijelentést hall a mennyből. És mi tudjuk, éppen János evangéliumából, hogy maga Jézus: Isten beszéde. Ő az az Ige, akiben mindent elmondott nekünk Isten, amit tudnunk kell.

Ezt a mennyei kijelentést azonban csak az érti, akiben ott van Isten Szentlelke. Az újjá nem született embernek – ahogy olvassuk az 1Kor 2-ben – egyenesen bolondságnak tűnik az, amit Isten mond. Nincs vevőkészüléke, nincs benne rezonanciakésztség. Hiába mondja Isten, neki az nem Isten szavaként hangzik. Ezért is mondja Jézus: szükséges újonnan születeteket.

(A mennyei istentisztelet - igehirdetés [Jel 4,8-11] – 2009. február 22.)

A Krisztus beszédének az a tulajdonsága, hogy dolgozik az emberben. Bibliát olvasó, az igét komolyan vevő emberek ezt folyamatosan tapasztaljuk. Sokszor van úgy, hogy különösebb üzenetet nem értettünk meg egy igéből, és mégis hat, munkálkodik bennünk. Másként telik el az a nap, másként viselkedünk adott helyzetben, más gondolataink támadnak, és ezt össze lehet hasonlítani, mert amikor nem teszi az ember, akkor üresnek és tanácstalannak érzi magát sokszor.

Amit a Thesszalonikai levélben olvasunk, az bizony nagyon igaz. Pál apostol azt írja a gyülekezetnek: hálát adunk, hogy ti befogadtátok az Istennek általunk hirdetett beszédét, amely munkálkodik is tibennetek, akik hisztek. A munkálkodik szó helyén az energia szó van. Energiát fejt ki. Hallgatók, befogadtátok, mégpedig nem úgy, mint Pál apostol bölcsességét, hanem mint Isten beszédét, a Krisztus beszédét, és nézzétek meg magatokat, mekkorát változtatok ennek nyomán. Ez nem véletlenül, akármitől van. Ez az igétől van. Munkálkodik bennetek, mert Isten igéje energiát fejt ki.

Tessék kipróbálni! Aki olvassa, és így olvassa, aki így hallgatja, és engedi, hogy annak hatása legyen, és enged neki, az boldog hálaadással állapíthatja meg: Isten igéje átalakít bennünket. Isten ma is az Ő igéjével cselekszik, ez az Ő eszköze. A világ teremtésének a hajnalán is ez volt: kimondott valamit, és az meglett. És ma

is az Ő igéjével szól bele az életünkbe és teremti azt újjá.

(Krisztus beszéde - igehirdetés [Kol 3,16] – 1998. április 19.)

Hogyan hallgatjuk Isten igéjét? Áldással vagy ítélettel lesz-e a számunkra? Egy-két egészen gyakorlati javaslatot hadd mondjak befejezésül.

Egészen másként hallgatja az igét az, aki készül az ige hallgatására. Nemcsak az igehirdetésre kell alaposan imádkozva készülni, az ige hallgatására is. Egész héten bombázzák a lelkünket mindenféle információval. Egész héten fürdetnek bennünket a szennyben, hazugságokban, féligazságokban, babonaságban, öntömjénezésben. Készülni kell arra, lelkileg be kell mosakodni arra, hogy Uram, előttem sarkig nyitom a szívemet. Sokak előtt hét közben teljesen bezárkózom önvédelemből, de előttem sarkig nyitom. Szólj, Uram, mert hallja a te szolgád. Mind a két fülemmel, az értelmemmel, az egész szívemmel. Mit akarsz mondani nekem? Mindegy, ki fog prédikálni, mit olvas fel a Szentírásból, mert onnantól kezdve Te beszélsz. És ha akármilyen is az az igehirdetés, amit csak lehet, vízsem magammal és hasznosítom.

Készülni kell, imádkozni kell. Azért próbálkoztunk azzal, mielőtt elkezdtük itt az istentisztelet előtti éneklést, hátha megérik a testvérek, hogy valami nagy eseményre készülünk itt, és arra csendben kell készülni. Vételre állítani a szívünket néhány mondatos csendes imádsággal. Már csak ezért is érdemes előbb érkezni és a templom csendjében elcsendesedni vagy az ének-imádságokat mondani.

Figyelünk-e mi igazán Jézusra úgy, hogy végighallgatjuk?

(Aki hallja és cselekszi... - igehirdetés [Máté 16,21-23] – 2010. augusztus 1.)

Válogatta: P.A. ■

GYÖNGYÖSI LÁSZLÓNÉ

JÉZUS A NAGY KIRÁLY

Jézus a nagy Király,
Kit szívem, elmém imád,
Követni érdemes.
Én Uram Királyom,
Halld meg kiáltásom:
Add, hogy kövesselek,
Engedelmes legyek,
Téged én áldjalak.
Nélküled életem
Sehova nem vezet,
Tíéd vagyok, Uram,
Nélküled életem
Elképzelhetetlen.

KÖNYÖRGÉS JÉZUSHOZ

Urunk, Jézus, légy szószólónk,
Közbenjárónk, mi segítők.
Vedd ügyünket a kezvedbe,
Kérd az Atyát, hogy segítsen
És könyörüljön mi rajtunk.

Urunk, Te vagy reménységünk,
Bizodalomunk, égi követünk.
Földi életünk irányát mutasd,
Ments ki tévelygéseinkből,
Lelkünknek megnyugvást adj.

Adj testi erőt a munkához,
Lelki erőt a megnyugváshoz,
Szívünkbe önzetlen szeretetet,
Add, e három együtt legyen,
Az Atyát, Fiút s a Szentlelket
Dicsérhessük teljes szívvel.

HÁLAADÁS ÉS KÖNYÖRGÉS

Imádasodra leborulok, óh Uram.
Áldalak és magasztallak Téged,
Ki kegyes és jó vagy hozzánk.
Meghallgatsz és megvigasztalsz,
Minden bajunkra gyógyírt találsz.
Óh, hatalmas Isten, mi Atyánk,
kérlek, most is légy jó hozzánk.
Hatalmas karoddal vigyázz reánk,
Segíts minket dolgainkban,
Vigasztalj csüggedésünkben,
Vidd előre az ügyünket,
Ne hagyj minket félelemben.

AZ ÚR MAGASZTALÁSA

Uram, áldalak és magasztallak
Minden jótéteményedért.
Velünk vagy és vigyázol ránk,
Jó útra irányítod életünk.
Megszabadítasz a bűntől,
Vezetsz, Uram, a jó úton.
Mi csodálunk, szüntelen dicsérünk,
S kérünk, újra légy velünk,
Ne engedd el a kezünk.

SEBESZÉNY-JÁGER ORSOLYA

ADRIAI NYÁR

Visszavágyini oda,
hol a hús és szédítő mélység felett
csapkodó hullámok sírják lankadatlan:
hazamegyek.

S olajfák karjain át
mintha víztükörben látná,
úgy nézi önmagát,
e létező, s mégis megálmódott világ.

Az égen feltartóztatatlanul
egy fehér habfoszlány
messzi méltósággal most továbbvonul.

S a pillanat áldását tudni
kőben, szélben és homokban,
s e lüktető, lélegző világra
naponként vágyni egyre jobban,

hogy bár egykor a sír temessen el,
ki mindent töretlen szépséggel ránk hagyott itt,
majd ha úgy akarja
– a fényes felhők fölé emel.

NAGYMAMA

Úgy látom őt, mint kislánykoromban,
ha ajtaján messzi utakról toppantunk be,
s a belvárosi utca villamos zakatolása
galambszármysuhogással fonódott össze.

Még nem tudom elhinni, hogy meghalt.
Csak olykor tör rám: úr a két karomban,
s akkor úgy sírok, hosszan, vigasztalanul,
mint réges-rég kislánykoromban.

Illata van az emlékeknek is,
a hallban a régi bútorok hiába várnak,
a múlt lapul minden kis zugában,
túnt idők tavának veti meg az ágyat.

Azóta nem jártam ott. Elmém tört terében
otthona kilincse szinte éget.
Hogy is léphetném át a küszöböt,
ahol ő élt kilencvenhat évet?

Hogy is léphetnék be a szobákba?
Miféle lépések lennének, az árvák?
Csak gondolatban bolyongok arra,
hol bölcs fejüket lehajjták a hársfák.

Álmomban egyszer galamb voltam,
szálltam hosszan a Kálvin tér felett,
a nyitott ablakban Nagymama várt rám,
s tudom, Isten ad álmokat, emlékeket,
s így mégis az örömet viszem el magammal,
arcának ismerős, kedves derűjét,
s ha feltekintek a végtelen kék égre,
már múlik szívemből a félelem, a sötét.

Annyira szeretett, s én annyira szerettem,
hiszem töretlenül: nem élt itt hiába,
s ha csönd reánk telepszik védelmezőn,
fejünk fölött angyalszárm suhanása.

KONFIRMÁCIÓ RÉGEN ÉS MOST
Az én konfirmációm

Egy nyírségi kis faluban nőttem fel, ott is konfirmáltam. Az egész történet arról jutott eszembe, hogy *Nyilas Zoltán* esperes-lelkész úr milyen nagy szeretettel köszöntötte és avatta „felnötte”, azaz az „úri szent vacsorában” való közösségbe a konfirmandusainkat. Magam is meghatódtam, majdnem elpityeredtem ilyen nagy szeretetnyilvánítás hatására.

Sajnos az én konfirmációm épp ellenkezően történt. A legvadabb rákosista időben került rá sor. Azt hiszem sokan hallottak már róla, hogy abban az időben mi minden történt a vallás-gyakorlás ellehetetlenítése érdekében.

Eleinte *Szarka László* tiszteletes úr volt a falu lelkésze, a Pomázon is ismert *ifjabb Szarka László* édesapja, *Novákné Szarka Zsuzsa* testvérünk nagyapja. Őt nagyon szerette az egész falu. Az orvoslást is hivatásának érezte, és annak idején mindkét fakultást látogatta Debrecenben, így a falu másodorvosaként is tevékenykedett. Majd egy idő után ürügyet találtak arra, hogy nyugdíjazzák, és ezzel befejezze lelkipásztori működését. Jött helyette egy másik lelkész, akit viszont senki nem kedvelt, sőt később hallottam – én már elkerültem akkor a faluból –, hogy a gyülekezet végül elzavarta. Ugyanis ő mindannak az ellenkezőjét gyakorolta, amit a Tízparancsolat megfogalmaz. A rendszerváltás után hallottam a „békepapokról”, akiket a gyülekezet nyakára ültettek, azóta az a gyanúm, hogy ő is az volt.

Nos, én nála konfirmáltam. Tőle jó szót keveset hallottunk, annál több ledorongolást. Elmondott bennünket mindenféle butának.

Emlékszem, egyik alkalommal azt mondta: fogadjunk, senki sem tudja még azt se, hogy mivel kezdődik a Biblia. Aki tudja, kap 1 forintot (akkor még ért valamit az 1 forint). Én jelentkeztem és megmondtam. Erre – úgy, mint amikor a kutyának dobunk oda egy falatot – odadobta a pénzt. Én legszívesebben visszadobtam volna, de nem akartam fokozni a konfliktust, így felvettem a földről, később pedig betettem a perselybe. A templomban a szószékről is meghazudtolta az igazságot, vagyis letagadta azt a tényt, hogy rajtakapták házasságtörésen.

Ilyen állapotok uralkodtak akkor. Persze a politikának is az volt a célja, hogy eltérítse az embereket a vallás-gyakorlástól. Nem csoda, hogy magam is sokáig elkerültem a templomokat, az igehirdetés hallgatását.

Később, elkerülvén a faluból, hiányozni kezdett, és lassan-lassan rábredtem arra, hogy szükségem van az Úr segítségére, imáadására, mert Ő a biztos pont az életemben. Pomázra kerülve, *Pap László* lelkipásztor igehirdetéseit hallgattam, majd amikor megalakult a gyülekezeti kórus, örömmel vettem részt a közös éneklésben. Helyettesítő lelkészként *Szarka László*, régi kedves lelkészünk fia is hirdette az igét a pomázi szószékről, rendeződtek a dolgom a hittel.

Amikor gyülekezetünk *Nyilas Zoltánt* választotta meg lelkipásztorának, már rendszeres látogatója voltam az istentiszteleteknek. Azóta is a gyülekezet és a kórus tagja vagyok, mert szükséges megköszönni Urunk mindennapi gondoskodását, és áldást kémi életünkre.

Andrási Jánosné Marika

KONFIRMÁCIÓ
ANNO

Az 50 éve, 1968. május 26-án konfirmáltak csoportképe. Hátul Demeter József lelkipásztor.

KONFIRMÁCIÓI VIZSGA - 2018. MÁJUS 12.

KONFIRMÁCIÓI FOGADALOMTÉTEL - 2018. MÁJUS 13.

Á 2018-BAN KONFIRMÁLTAK

A képen láthatók:

Első sor balról jobbra:

Kovács Gergő, Hankó Balázs, Bíró Levente, Hankó András, Szilágyi Attila, Graur Roland, Suták Alexandra

Hátsó sor balról jobbra:

Nyilas Zoltán esperes, Jutasi Balázs, Kálmán Szonja Lujza, Fetter Zsófia, Nagy Flóra, Rományik Boglárka,
Nyilas András, Bíró Bence, Görbe Márton, Belicza Attila, Vincze Máté, Stift János b. lelkipásztor

50

JUBILÁLÓ KONFIRMÁLTAK KÖSZÖNTÉSE

Az 50 éve konfirmáltak köszöntése

Kissné Erdélyi Piroska

JÉZUSSAL A HEGYEN
2018. február 15.

Textus: Máté 17,20-21

Ha akkora hitetek volna, mint egy mustármag, és azt mondanátok ennek a hegynek, menj innen oda, odamenne. És semmi sem volna nektek lehetetlen. Ez a fajta pedig nem távozik el, csak imádságra és böjtölésre.

Biztos vagyok benne, hogy Isten Igéje nem véletlenül tartalmazza ezt a mondatot az evangéliumokban. Nem azért, hogy zavarjon, és kisebbségi érzéseket gerjesszen bennünk. Nekem sem az a célom, hogy szembesítsem Isten népét a hitetlenséggel. De én is szeretném átélni a csodát, én is szeretném átélni a lehetetlent. Ahogyan Mózes átment a Vörös-tengeren, ahogy fölemelte a botját, és kettévált a tenger, vagy amikor a botjával egy sziklából annyi vizet fakasztott, hogy emberek és állatok is fel tudtak frissülni, és leesett az álla az embereknek, és mondták: az Úr, az Isten!

És hogyan szeretném mindannyian, hogy a mai emberek is átéljenek ilyen csodát! Nem azt szeretném, hogy legyenek ilyen vezetőink a parlamentben, hogy törjenek ki éljenzésben, hogy az Úr az Isten? Vagy vonatokon, bevásárlóközpontokban, ahol több száz ember is lehet, együtt átéljenek valamit, és ott törne ki egy ilyen örömmujongás, és emberek sokasága látná meg, hogyan kerül át a hegy innen amoda? Vagy legalább emberek betegágyához odamenni, és azt mondani: Jézus nevében gyógyulj meg! Néha elő is kerül ez a kérdés, hogy mi reformátusok miért nem tartunk „gyógyító” istentiszteleteket. Én visszakérdezek: Miért? Nem tartunk? Nem szoktunk imádkozni beteg testvéreinkért, gyászolókért? Szeretnénk, ha Isten Igéje, Jézus Krisztus lenne a középpontban, és ha akar, akkor Ő cselekszik. Meggyőződéssel vallom, hogy ma is Ő ad gyógyulást. Az Ő áldása ad gyógyulást orvosokon, gyógyszereseken, eszközökön keresztül, vagy éppen az orvosi tehetetlenség szemében is, és felállnak, megerősödnek betegek, csak sokan nem Istennek adnak ezért hálát, nem Őt dicsőítik. Pedig „ő ad mindenkinek életet, lehetetet és mindent”.

Rádásul vannak keresztyének, akik azzal

piszkálnak bennünket, hogy mi reformátusok miért vagyunk ilyen szárazak? Miért nem használjuk Isten erejét? Erre kétfajta válaszunk szokott születni: vagy mi is vágyakozunk arra, hogy odamenjünk gyógyítani Isten nevében, vagy dacosak leszünk, és megmagyarázzuk, miért nem kell nekünk érzelmes keresztyénség, miért maradunk szárazak, és nem kell elhinni semmi csodát, főleg nem kérni. Nem szeretnék tanítani a karizmatikus mozgalommal szemben, nem gondolom, hogy ez lenne most a küldetésem, de mai igénkben ott van Krisztus mondata, és valamennyiünknek tudnunk kell beszélni erről.

Miért mondta ezt Jézus? Jézus felhívta a hegyre három tanítványát, Pétert, Jánost és Jakabot, és ott elváltozott. Földi halandóknak engedett bepillantást a mennybe, hogy lássák, van itt valami több, valami más. Lehet, hogy mi is átélünk már ilyen élményt. Átéltünk katarikus élményeket kirándulásakor, sikeres vizsgakor, amikor Isten szinte megérinti az ember lelkét. Vagy anyák is, akik új életet hoznak a világra, katarizással élnek meg, hogy az én testemből egy másik élet született. Mintha Isten akarna ilyen különleges élményeket adni, hogy ne felejtsük el, hová is tartozunk, hogy miket lehet átélni Isten közelében, hogy mi van a végén.

Amikor hitre jutottam, azt gondoltam, hogy ez az igazi hit: elmondtam első imádságomat. Vajon neked volt-e „hegy-élményed”? Fölmentél-e Jézussal, láttad-e, mi van ott, túl mindenben, minden fölött? Vagy nem tudod elmondani? Baj-e, nem baj? Semmi közöd Istenhez, ha nem éltél át ilyet – gondoltam. Isten nem is munkálkodik benned, ha nem éltél át ilyet. Nem vagy keresztyén, nem vagy hívó ember, ha nem volt „hegy-élményed”. De mit várjunk el azoktól, akik Isten közelében nevelkedtek? Nekem katarikus élményem volt, mert nagyon távol voltam Istentől. Se hitanórákra, se templomba nem jártam. De mit várunk el azoktól, akik gyerekkoruktól kezdve szinte cseppenként kapják az Isten igéjét, az Isten szeretetéről való beszédet, az evangéliumot, az Isten kegyelmét? Látjuk, hogy Istennek nincsenek unokái, mindenkinek magának kell átélni az Istennel való közösséget, de lehet, hogy a semmiből való visszatérés katarizisát nem fogja úgy átélni az, aki nem ment olyan messzire, mint a tékozló fiú. Nyilván akkor is

lesz egy katarizis élmény, akkor is lesz önátadás, de lehet, hogy sok esetben apró cseppekben jön a mennyei előíz.

Most már én magam is ott vagyok Isten ölében, időnként mégis hiányzik egy-egy ilyen sírásos katarizis, egy-egy ilyen élmény. De ne felejtjük: Jézus nem vitte át a mennybe egyszer s mindenkorra Pétert, Jánost és Jakabot, s a hegyre is csak egyszer vitte fel őket. Később elvitte őket a Geccsemáné-kertbe, majd elment a Golgotára, de oda már nem tudták követni. Másfajta katarizis ez. De sok itélkezést ki tudunk mondani, ki az igazi keresztyén, meg ki a nem igazi! Most már látom, nem is akkor kezdett el munkálkodni Jézus Péterben, Jánosban, Jakabban, meg a többiekben, nem az első katarizis élményben kezd el munkálkodni Isten bármelyikünk életében, de fontos lépés lehet a „hegy-élmény”.

A Biblia azt mondja, hogy halottak voltak bűneitek miatt. Tudjuk, hogy a halott semmit se tud tenni önmagáért, Istent se tudja keresni, hiszen halott. Passzívban átéli, ami történik vele, ha történik vele bármi is. Ezért nem tud hálát adni sem. Fel lehet öltöztetni, meg lehet mosdatni, de vajon elvárhatunk-e a halottól bármit is? Azt mondja Jézus, hogy rossz fa nem teremhet jó gyümölcsöt. A Biblia szerint pedig, aki nem hisz, az halott. De Isten nem akarja, hogy így maradjon. Éppen ezért szól életre hívó szava. De nekem is észre kellett vennem, hogy Isten nem akkor kezdett el bennem munkálkodni, amikor felmentem Vele a hegyre, sőt hiába mentem fel Vele a hegyre, mert akkor még nem is voltam készen, amint Péter, János, Jakab sem, hiszen meg is tagadták.

Úgy látom, Isten fogantatásunk pillanatától kezdve ott van, ott munkálkodik, életet ad, erőt ad, gondoskodik – és valamikor megszólít. Lehet, hogy többször is bepillanthatunk nagy dolgokba, felvissz akár a hegyre is magához, egészen addig, amíg életre-halálra el nem köteleződünk mellette, és mondhatjuk: az Ővé vagyok! Végleg, mindhalálig! Csak még nem tudjuk, mit jelent mindez. Mit jelent az, hogy Jézusé vagyok, Vele akarok lenni, hogy Ő vezet tovább. Mert van tovább. Ő vezet tovább a tehetetlenség felé, megszállott emberek közé, szenvedők közé, hitetlenek közé, hogy emlékezz vissza, mi van fölötte, ami ennél sokkal több. Lehet, hogy mások csak a tehetetlenséget látják, de te tudjad, legyél biztos benne, hogy van több, sokkal több, nagyon sokkal több. Annyival több, hogy Péter nem is akart hazamenni, hanem három sátrat akart ott felállítani. Mintha hirtelen valami szektás lett volna, aki elhagyja mindenkiét, hogy ott éljen a hegyen. De Jézus nem marihuána-élményt akar adni, hogy „gyere, és élvezd velem az életet!”, nem kikapcsolni akart és akar, nem ennyi a keresztyénség. Nem élmény-keresztyénségről beszél a Biblia, hogy mindig minden jó. Persze, vannak marihuána-hítű keresztyének, akik az Istent, a keresztyénséget arra akarják felhasználni, hogy kikapcsolja őket, de Jézus lement a hegyről, és nem hagyta fent a tanítványokat sem, vitte magával őket is. Mert lent lehet szembesülni a tehetetlenséggel, az emberi erő végével, ahol ott a beteg, és nincs megoldás, jön a pusztulás; ahol ott a

holdkóros, ott a római katonaság, a félelem, a kizsákmányolás, vagy a mi völgyünkben a sokféle betegség. Jönnek talán a csekkek, amiket föl kell adni, és nem lesz vége soha a törlesztő-részleteknek.

Ebben a helyzetben mondja Jézus: „Ha akkora hitetek volna, mint egy mustármag...” De mit mond ezzel Jézus? Föl kell emelnünk a hegyeket? Ha egészen szó szerint kellene értenünk ezt a mondatot, akkor nézzük meg, hogy hány hegyet emelt föl Jézus, és hány-szor a hitével! Odament a Tábór-hegyhez, föl-emelte és bevetette a Genezáreti-tóba? Hány fát szakított ki gyökerestül a maga hitével, vagy később a tanítványok? Nem volt Jézusnak elég hite? Vagy az apostoloknak? Vagy mondjuk a mai „gyógyítók” miért nem kapnak küldetést, hogy menjenek el a zárt osztályokra, és ott szabadítsanak meg minden pszichiátriai sérültet – imádsággal? Miért nem kapnak küldetést baleseti sebészetekre, hogy forjanak össze csontok? Miért nem járnak végig belgyógyászati szobákat Jézus nevében gyógyítva? Tessék szembesülni a tehetetlenséggel! Itt, ebben az igében a tehetetlenséggel szembesültek a tanítványok, és van, amikor Isten nem ad megoldást. Ezzel kell szembesülni! Ott van a Bibliában Mózes, akinek csak a botját kellett felemelni, és szétvált a tenger. Ott van Illés: imádságára nem esett eső, aztán tűz esett le az égről. Ott van Jeremiás, aki átélte, hogy nincs siker, és senki se figyel rá igazán. Elhurcolták Egyiptomba, ott is halt meg. Átélt a tehetetlenséget. Meg Teréz anya is Calcuttában, meg sokan mások.

Szeretnénk felmenni a hegyre, mindig a csodát, mindig csak a lehetőséget, mindig csak a győzelmet átélni. De ha így lenne, már nem Jézusra volna szükségünk, hanem eufóriára. Időnként elővennénk eufória-bálványunkat. De Jézus szerint Isten országa nem ott főtt, hanem itt lent van. A hitetlenségbe, reménytelenségbe, tehetetlenségbe merült emberek között. Jézus is ide jött el. Ahol Jézus van, ott van az Isten országa. Ott lehet csak átélni, hogy emlékezz: Jézus hatalmas, és ez nem változott semmit! Ott lehet csak átélni, hogy szükség van rád, imádkozz, böjtölj! Mert ez a fajta nem távozik el más-hogy. Vedd észre, hogy még mindig sokan kínlódnak, sokan gyötörődnek körülötted! Látod? Hallod? Van erre szemed? Van erre füled? Tudod, ki a te szolgálatod? Tudod, kiért való imádságot és böjtölést vár tőled az Úr? Lehet, hogy a hittanos gyermekek, akiknek semmilyen keresztyén háttérük nincs, csak beíraták őket? Őértük kellene imádkozni és böjtölni? Vagy hitetlen rokonaidért? Vagy itt a templomban lévő, kicsit odébb ülő testvéredért kellene imádkoznod és böjtölnöd?

Ami akkor volt, az van most is. A tanítványok nem tudtak és nem tudnak gyógyítani, de Jézus igen. A tanítványok nem tudtak kenyeret osztani, de Jézus igen. Tanítványi közreműködéssel tette. Számunkra egy-egy templom felépítése, egy-egy óvoda vagy iskola megalapítása ugyanolyan csoda, mint ha hegyeket vinnénk el, vagy éppen nagyobb csoda. Mi legalábbis így tudjuk átélni. Úgy,

hogy sokszor majd bele pusztulunk a tehetetlenségbe, de átéljük, hogy nagyobb az Úr! E nélkül eufória-kergető, marihuána-hited lesz, kedves testvérem, és még a csodákat is elfelejtetd.

Amire Jézus hív most: imádkozz és böjtölj! Böjtölj és imádkozz! És erőt fogsz kapni arra, hogy a tehetetlenségben élő emberek megértsék, hogy Jézusnál van a szabadulás. Hogy a szabadulás Jézusnál van. Ha ezt át-

éled, nincs kompromisszum, mozdulni fognak a hegyek, mozdulni fognak az akadályok benned, és még az is lehet, hogy rajtad keresztül másokban is. Így legyen! Ámen.

LEGYETEK A MEGTÉRÉS ÁLLAPOTÁBAN! 2018. február 16.

Textus: Lukács 23,46

Ekkor Jézus hangosan felkiáltott: Atyám, a te kezvedbe teszem le az én lelkemet! És ezt mondvá meghalt.

A héten bibliai hegyekről beszéltünk, és talán nem haszontalan, hogy egy-két mondatban visszatekintsünk. Nem tudom, most éppen ki melyik hegyen jár ezek közül. Lehet, hogy valakinek vissza kell vinni Isten elé az isteni ígéreteket, ajándékokat? Amikor eljön az özvegyesség, tulajdonképpen ez történik. Vagy amikor valaki a gyermekét temeti el, vagy amikor tönkremegy valami fontos, hasonló zajlik le az emberben, és akár vád is ébredhet benne: Miért nem tartottad meg? Miért nem őriztél meg? Hiszen imádkoztam! Fontos kérdés lehet: miért zárják be a templomot, miért kell riasztóberendezés a templomba? Hát Isten nem vigyáz a saját házára?! Uram, nem vigyázol az egészségemre?! Nem vigyázol a gyermekemre?!

Dehogynem! Isten vigyáz, de egyrészt helyettünk nem vigyáz, mert amit nekünk kell megtenni, azt meg kell tennünk; másrészt mindig vannak mélyebb összefüggések is. Eszembe jutott Elisabeth Elliot egy mondata, amellyel akkor találkoztam, amikor szerelmes voltam egy lányba, mégis a legmélyebben éltem át a magányosságot, és nekem is hasonló kérdéseim voltak. *Elisabeth Elliot* a „Magányosság” című könyvében azt kér-

dezi: Mit adtál eddig Istennek? Mit kapott Isten tőled? Odaadtad a bűneidet? Odavitted a kereszthez a szennyet, a mocskot? Jól tetted! De adhatnál valami nemeset is, valami szepet, tisztát, a szíved őszinte szerelmét! Add oda Neki! Aztán lehet, hogy megtisztítva visszaadja valakivel úgy, hogy majd az kitart halálíg; ha pedig nem adja vissza, nincs rá szükség. Ez a mondat bennem maradt. Van néhány mondat, amit évtizedek óta őrzünk a

szívünkben, ami egyfajta üzemanyagává vált az életünkben, a Biblia egy-egy üzenete, és lehet, épp rajtunk keresztül kap valaki egy-két mondatot, üzemanyagot, és az is lehet, hogy már régen nem leszünk, amikor ő még mindig abból él, amit tőlünk kapott. Csak hálát tudok adni az Úrnak, hogy Elisabeth Elliot mondatával akkor elvette tőlem azt a szerelmet, illetve hogy én önként oda tudtam Neki adni! Évekkel később kaptam meg Tőle azt a valakit, akivel azóta is házasságban élek, és azt kívánom, bárcsak mindenki meg tudná várni az Isten által neki rendelt társat.

Mindig vannak tehát mélyebb összefüggések, és Isten mindig mindennel csak jót munkál, soha nem rosszat. Az a kérdés: hiszed-e ezt? Ezt hiszed-e, amit a Biblia ír, vagy a gonosznan hiszel, aki a szeretet forrását, Istent állítja be gonosznak? Lehet, hogy van közöttünk olyan, akit Isten most hív el a szövetségébe. Ha valaki felmegy a hegyre Isten elé, ahogy Mózes is felment, nem ő fog világitani, tüzeket támasztani, de mások látni fogják rajta: vele van az Úr! Tudod-e, hogy te is a Király gyermeke vagy? Isten szövetségben van veled, sőt bejárhat sz hozzá a trónterembe. Lehet, hogy az emberek nem vesznek komolyan, lenéznek téged, de te tudod, hogy a Királyhoz tartozol, Ő az Atyád. Ezért lehet minden cselekedeted hitvallássá – de csak így, hogy bejáratos vagy a trónterembe. Ott, a Király előtt lehet töltekezni, és azért ragyog az arcod, mert ragyog a lelked – ha bent voltál az Atyánál.

Tekintetünket a hegyekre emeltük segítséget keresve, és láttuk, hogy sem gazdasági, politikai, sem orvosi nagyságok nem tudnak rajtunk segíteni. Aki a hegyeket megalkotta, Ő tud egyedül. Tegnap a tehetetlenséggel néztünk szembe. Sokszor még a hívó embernek is csak ennyi jut az életben: a bezárt-ság, a félelem, a megoldhatatlanság.

Jézus felvitte tanítványait a hegyre, a trón-terembe, de utána le kellett jönniük. Mégsem tudták meggyógyítani a holdkórost. Láttuk, hogy Jézus imádságra és bőjtre hív, és abban a történetben meggyógyult az a fiú. De nem végződik mindig minden happy end-del, mert van, amikor megmarad a betegség, van, amikor meghal az, akiért imádkoztunk, de ez nem jelenti azt, hogy nincs Isten, nem jelenti azt, hogy nem szeret az Isten, hiszen továbbra is igaz az, amit a Biblia mond, hogy Isten szeretet. Nagyobb és mélyebb összefüggéseket kell átélnünk.

Ugyanezt látjuk a mai igében is. Jézus meghalt. Az Atya nem avatkozott közbe. Ha így nézzük, nem hallgatta meg Jézus imádságát. Nem távozott el tőle a keserű pohár. Van, amikor nem múlik el, sőt van, amikor egyre nehezebb lesz a kínlódás, a gyötrelm, a szenvedés. És nem elég, hogy Jézust megfeszítik, még gúnyolják is, alázzák is! Ne gondoljuk, hogy olyan szép izmos, ágyék-kötővel takart szenvedő test volt a kereszten! A rabszolgákat meztelenül feszítették meg, így Jézust is; csak a templomokba nem akartak meztelen férfítetet formázó Krisztuszobrokat, -képeket tenni. És ha velünk tennek meg? Valamelyikünkkel, akik most itt vagyunk, hogy lemeztelenítve keresztre feszítenének, hogy élénk át? Azt mondja a Biblia, hogy bűneink miatt ez is rendben lenne, akármelyikünk megérdemelné. Ha így belegondolunk, hálát adunk, hogy Jézus vállalta helyettünk a szenvedést ott a kereszten. Nekünk kellett volna ott szenvednünk és meghalunk bűneink miatt, de Jézus megteette helyettünk – ez az evangélium!

Csak hogy ezt nem mindenki ismeri fel. Az egyik lator felismerte, a másik nem. A római százados felismerte, hogy „ez az ember valóban igaz volt”, a főpapok, a nép vezetői nem ismerték fel, hogy Ő az Isten Fia. Vajon a pomáziak közül ezek ismerték már fel? Vagy százak? Vajon a gyülekezetből hányan ismerték már fel? Ha valaki pedig felismerte az evangéliumot, hatással lett az életére? Milyen hatással van az evangélium az emberek életére? Ez a mai kérdésünk igazán: milyen hatással van Jézus halála a te életedre? Van, aki Jézus történetén meghatódott, van, aki megtért, van, aki – azt mondja – többször is. Sokan nagy dolgokat határo-

zok el. És? Mi lett belőle? Egy dolog megérteni az evangéliumot, és egy másik dolog ebből erőt merítve felállni, megújulni és engedelmessé válni az Isten szavának, Isten akaratát tenni, Isten országát építeni. Az első nélkül soha nem lesz ez a második. De hiába érti meg valaki az evangéliumot, ha csak érzelmi hatással van rá, abból nem lesz életgyakorlat, nem fog keresztyén életet élni. Jézus azt mondta: „Aki nincs velem, az ellenem van”. Ellenem harcol. A tüz szűz példázatában a nyoszolyólányok mind ismerték a vőlegényt, mégis ötnek azt kellett mondania Jézusnak: „Bizony mondom nektek, nem ismerlek titeket.” A Hegyi Beszédben pedig azt mondja azokról, akik a gonoszt teszik, és nem Isten akaratát: „Sohasem ismertelek titeket, távozzatok tőlem, ti gonosztevők!” Mi a gonosz cselekedet? Pál apostol, amikor a test cselekedeteiről beszél, így fogalmaz: nem az Isten akarata szerinti élet. Engedetlenség. Amikor Jézus a Jelenések könyve 3. fejezetében arról beszél, hogy „Íme, az ajtó előtt állok”, akkor Ő nem a kocsmajátó előtt áll, vagy a börtönajtó előtt áll kívülről – Ő a templomajtó előtt áll! Kívülről! Egy keresztyén gyülekezethez, a laodiceai gyülekezethez szól: „ha valaki meghallja a hangomat, és kinyitja az ajtót, bemegyek ahhoz”. De Ő kívül van.

Van Jézus halálának üzenete a mai életedre? Van-e hatása a munkavégzésedre, házasságodra, vasárnapjaidra, nyaralásaidra, a facebook-megosztásaidra? Hányszor engedted, hogy lemenjen a nap a te haragoddal? Hányszor tűrted el, hogy kifolyjon kezedből az idő ige nélkül, imádság nélkül? Van-e a veszekedés után feloldás is? Jézus kereszthalála pont ebben tud segíteni nekünk, hogy ha Isten nem haragszik, nekünk is meg lehet, meg kell bocsátani egymásnak. Hívtad-e beszélgetni a haragosodat? Lehet, hogy így sem oldódik a feszültség, de Isten számon kéri rajtad, hogy tettél-e ezért lépéseket. Mivel Jézus meghalt, nem maradhat minden ugyanúgy.

Azt tapasztalom, hogy kevesen értették meg az evangéliumot. Azok közül pedig, akik megértették, kevesen élnek meg, vagy ha meg is élnek, nagyon engedékenyek magukkal, és sokszor valami ijedelem kell ahhoz, hogy igazán az életük részévé váljon.

Valami veszteség, egy baleset túlélése, vagy temetés, valami, ami végre mélyen megérint valakit. Mint ahogy az emberi test 65-75 százaléka víz, az étető víznek is a részünkkel kellene válnia ahhoz, hogy jól működjön a keresztyénségünk. Víz nélkül mi az emberi test? Por és hamu. És élő víz nélkül? Kiegyezett keresztyénség. Vagy kegyelmet nem ismerő keresztyénség. Elbukik a keresztyénség a hatalomban, a paráznaságban, a gazdagságban, a mámorban, tulajdonképpen bármiben. Nemcsak az egyház, a papok, hanem bárki, még a hívó ember is.

Mi ebből az üzenet, az örömhír? Továbbra is az, hogy Jézus Krisztus meghalt értünk. Ennél több, ennél nagyobb nincs, és nem is lehet. Ezért ennek mindazokban hatása van, akik Neki adták magukat, és adják újra és újra. Nem egyszer. Nem! Folyamatosan! Márk evangéliumának 1. fejezetének eredeti görög szövegében a „Térjetelek meg” kifejezésnél sem egy pontszerű (aorisztosz) igeidő van, hanem egy folyamatoságot jelentő imperfectum igeidő: „Térjetelek meg, és higgyetek az evangéliumban!” (Mk 1,15) Én ezt mindig úgy értettem, hogy „éltem Isten nélkül, és hopp, egyszer megtértem, onnantól kezdve Istennel élek”. Nem! Jézusnak ez a mondata folyamatos igeidőben így szól: „Legyetek a megtérés állapotában!” Ne engedjétek le! Legyetek mindig a megtérés állapotában, ahogy a szív dobog! Amíg éltek, addig dobog a szívetek; amíg dobog a szívetek, csak addig éltek. Vagy ahogy lélegeztek, mindig, újra és újra. Különben csak a salak gyűlik fel, a széndioxid nem tud eltávozni, és beáll a halál.

Ennek a hétnek a legfontosabb üzenete: **legyetek a megtérés állapotában!** Folyamatosan! Menjétek be az Atyához a királyi trónterembe újra és újra, és engedjétek, hogy hatással legyen rátok az Isten szeretete, és változni fog az életetek: „mert lehetetlen, hogy akik igaz hit által a Krisztusba oltattak, a hála gyümölcsét ne teremjék” (HK 64. K-F). De csak akkor, ha a szőlővessző ott marad a Szőlőtőn.

Azzal fejezem be, amit Jézus mondott tanítványainak: „maradjatok meg az én szeretetemben”. Így legyen! Ámen.

P.A.

IMÁDKOZZUNK!

(Az imádság szolgálat és nagy szükség van rá. Vegyük komolyan!)

- a Szentlélek közösségformáló munkájáért gyülekezeteinkben;
- gyülekezetünk lelkeszeiért, terheik hordozásáért, a közegyházban és az ifjúság között végzett szolgálatukért;
- református óvodánk megvalósulásáért, református keresztyén óvodapedagógusokért;
- csobánkai építkezéseinkért, egy valóban missziói központ megszületéséért;
- az iskolai hitoktatásért, a hitoktatásban résztvevő gyermekekért, szüleikért és hitoktatóinkért;
- gyülekezetünk presbitériumáért és a presbiterekért, az Istentől elkért döntéseikért;
- a gyülekezetben végzett kántori szolgálatokért, Psalmus kórusunk jövőjéért;
- kisköreink működéséért, testi-lelki épüléséért;
- Urunk minden munkásáért, akik nehézségben vannak;
- egyházunk és egyéni lelki életünk megújulásáért;
- a missziói munkákért;
- a gyászolókért, a megkeseredett szívűekért;
- magyar nemzetünkért, országunk jövőjéért, vezetőiért.

Egy boldog ember ül előttem: TATAI FERENCNÉ KATIKA. Ahogy beszél életéről, az Igéről, bűnbánatról, a szabadítást beteljesítő konfirmációjáról – könnybe lábad a szeme. Ilyen a boldog ember: kifelé sír. A magában és magáért kesergő ember mindig befelé.

Mi a boldogság? Szeretetkapcsolat. Ki lehet boldog ember? Boldog csak az lehet, akire rátalált Krisztus, aki rátalált Krisztusra – aki szeretetkapcsolatban áll Vele. Aki képes a szeretetre. Az igazi boldogság egyedüli forrása: Jézus Krisztus, és Ő Maga az út is, mely az igazi boldogsághoz elvezet azzal, hogy ő megtisztít, meggyógyít bennünket, bűnösöket, visszavezet az Atyához és megtanít szeretni.

De a boldogsághoz szenvedéseken keresztül vezet az út. Csak a bűnbánat, bűnvallás, megtöretés, alázat útját megjárta ember érheti el a megnyugvás, békesség, boldog öröm országába és gyógyulhat meg az örök élet vizétől.

Nehéz teher a boldogság, csak az bírja el, aki másokkal megosztja – Tatai Katika is attól boldog, ha másokat boldoggá tehet. Jézus meggyógyította az életét, most már ő is tud gyógyítani. Erről beszél bizonyoság-tételében.

1951. november 13-án születtem egy német ajkú faluban, Lókúton, amely 11 km-re van Zircről. Sok nehézséget okozott életem során, hogy keveset tudtam magyarul, mivel ott mindenki svábul beszélt, csak nagy ritkán hallottam magyar szót. Egy római katolikus család negyedik gyermekeként születtem. Öten voltunk

Katika édesapja (jobbról a 4.) és a családja, még a kitelepítés előtt

testvérek, az öt testvérből sajnos ma már csak ketten élünk.

Vallásos nevelést kaptunk. Édesanyammal minden vasárnap mentünk templomba. Édesapám ritkán volt velünk, mert ő pincér volt Pesten, később a Textilfestőben dolgozott. Édesanyám nevelt minket, ő háztartásbeli volt. Nem

A kép bal szélén Katika - óvodásként

KÖZÖTTÜNK SZOLGÁLNAK

A VILÁG LEGBOLDOGABB EMBERE TATAI FERENCNÉ KATIKA

is tudott volna elhelyezkedni, mert csak törte a magyart. Mi csak svábul beszéltünk egymással. 1946-ban édesanyám családját kitelepítették Németországba, Hebertshausenba. Édesanyám csak azért úszta meg a kitelepítést, mert édesapám orosz fogságban volt, édesanyám pedig a két bátyámmal volt otthon, akik még nagyon kicsik voltak. Több mint négy éves hadifogság után került haza édesapám, utána születtünk hárman.

1960-ban felköltöztünk Csillaghegyre. Itt voltam '65-ben elsőáldozó, 1966-ban bérmettem. Rendszeresen jártunk templomba Rómaifüredőre, később Csillaghegyre. Esténként közösen imádkoztunk, ahogy a közös étkezések előtt is mindig. Szüleimnek volt egy katolikus képes Bibliája, abból mesélt édesanyám történeteket nekünk. Elsőáldozásomkor azt mondták nekem, hogy most valaki majd beléköltözik a szívembe, és én nagyon vártam azt a valakit, de nem történt meg a nagy csoda.

Az iskolában sokat szenvedtem, mert nem tudtam rendesen magyarul. Kétszer meg is buktam, egy évet pedig csak magyarul tanulhattam, mert csak így folytathattam tovább az iskolát. Sokat segített, hogy nagyon szerettem olvasni.

Ebben az évben éppen 50 éve, 1968-ban itt Pomázon, a kultúrházban ismerkedtem meg későbbi férjemmel, ahol egy zenés-táncos rendezvényen találkoztunk össze. Később huszonhét hónapra elvitték katonának, majd két évig gyűrűs menyasszonya voltam. 1974. május 18-án kötöttünk házasságot. Akkor költöztem Pomázra. Az a pap adta áldását az életünkre, akihez hittanra jártam, és akinél elsőáldozó voltam. Ekkor megígértük egymásnak, hogy a születendő gyermekeinket római katolikusnak kereszteljük, és katolikus hitben neveljük. De nem így történt, ami nagyon bántott engem, mert én a papnak akkor fogadalmat tettem. Amikor Feri '75-ben megszületett, a férjem azt mondta, hogy a fiú legyen református, ha pedig majd lányunk születik, ő az én vallásomra legyen keresztelve. Én azonban nem akartam, hogy különböző felekezetekhez tartozzanak,

így aztán a '77-ben született Kriszti lányunk is református lett. Szűcs Ferenc lelképásztor keresztelte őket, és Pap Lászlónál konfirmáltak.

Gyors- és gépíró voltam, aztán beiskoláztak, és munka mellett elvégeztem a nővérképzőt, 1985-ben pedig az ideg-elme szakot is.

Elsőáldozóként

A dunaparti Pszichiátrián dolgoztam, a mostani Gálfi Béla Gyógyító és Rehabilitációs Kft. Pszichiátriai Osztályán, ahol ma is vagyok. Szerettem emberek közelében lenni, segíteni nekik, tenni értük valamit, ezért választottam a betegápolást. Munka mellett tanultam, és 49 évesen érettségiztem. Kriszti lányom már terhes volt Leventével, az unokámmal.

2003. június 23-án hallottam meg Isten hívó szavát először. A munkahelyemen dolgozva rosszul lettem, és úgy vitt el a mentő, hogy nem sokat adnak az életemért, de ha túl is élem, a két lábam és a bal kezem béna lesz.

Strokeot kaptam. A szerencsétlenségben az volt Isten nagy kegyelme, hogy mindjárt jött a segítség, bekötötték a Nootropilos infúziót. Ahogy ott feküdtem a kezelőágyon, olyan érzésem volt, mintha egy hordóban lettem volna, ami állandóan forgott velem. Olyan csodálatos fény ragyogott benne, amit még nem láttam soha, és én mentem a fény felé. Állandóan ébresztgettek, szólaltak hozzám, nem hagytak elaludni, kérdezték tőlem a lányom telefonszámát. A mentő először az OPNI-ba vitt, de ott nem fogadtak, végül a Kútvolgyi Kórház intenzívjén tértem magamhoz, de nem igen tudtam, mi történik velem. Ment állandóan a vényomás-mérő, a pulzusszámláló, az orromban ott volt az oxigéncső, ment belém a véralvadástgató, így voltam kiterítve. Amikor Kriszti lányom meglátott, elírta magát. A kardiológus azt mondta, egyszerűen nem érti, hogy hogy még élek, mert amin keresztülmentem, azzal nem lenne szabad élnem. Én akkor fogadalmat tettem Istennek, hogy ha innen kikerülök, és nem leszek béna, akkor minden utam Hozzá vezet. És amint kikerültem a kórházból, az első utam valóban odavezetett. Szívem legmélyéig megérintett *Pap Lászlóné* lelkipásztor igehirdetése a Zsidókhoz írott levél 11:6 verse alapján: „*Hit nélkül pedig lehetetlen Istennek tetszeni...*”. Ez olyan üzenet volt akkor számomra, amely mélyen belém vésődött.

2003 augusztusától járok a pomázi református templomba. Előtte csak alkalm szerűen mentem, mert az egészségügyben dolgozóként hétvégeken is dolgozni kellett, és ritkán volt szabad hétvégém. Nemcsak a férjem révén jártam a reformátusokhoz, hanem azért is, mert *Pap László* lejárt csütörtökönként a Dunapartra a betegekhez bibliaórát tartani, és ilyenkor én is beültem. Az ő halála után pedig a felesége, *Erzsike* járt ki hozzánk. Amikor a szomszédomat temette, *Erzsike* néni olyan szépen énekelt a „Hadd menjek, Istenem Mindig feléd, Fájdalmak útjain, Mindig feléd!” című éneket, hogy libabőrös lettem tőle, annyira tetszett. Meg is tanultam rögtön. És más református énekek is annyira tetszettek, hogy szívesen énekelgettem azokat. 2004-ben bekapcsolódtam a Psalmus énekkarba is. Azóta belopogtam ezeket az énekeket a kórház egyútt, és dicsőíttem az Urat.

Erzsike néni után egy darabig a budakalászi lelkész, *Cs. Nagy János* jött ki a Dunapartra, aztán, amikor ő elment, sajnos a bibliaórák teljesen megszűntek. *Fehérváry* főorvos úr engem kért meg, hogy üljek le a betegekkel, olvassak Igét nekik, imádkozzunk, énekeljünk, most pedig egy betegünk édesanyja, aki a katolikus Karitásznál dolgozik, jár le bizonyos rendszerességgel az intézménybe ilyen alkalmat tartani.

Abban az időben, amikor *Nyilas Zoltán* tiszteletes úr ide kerültek, *Juhos Ibolya* elhívott takarítani, azóta a takarítás szolgálatában is részt veszek. Hívtam *Kalmár Ilit*, és azóta vele együtt szervezzük a takarítást. Évente kétszer egy hónapot takarítunk forgóban, ha nincs elég ember, akkor keresünk más asszonytéstvéreket is.

Az Úr kegyelméből jól vagyok, teljesen tünetmentes. Persze rendszeresen járok ellenőrzésre. Most decemberben egy szívritmus-szabályzó gyógyszert kaptam, mert időnként

nagyon felgyorsul a szívverésem. De én ilyenkor leülök a Bibliám mellé, és akkor olyan békesség, olyan nyugalom fog el, ami sokkal jobb, mint bármilyen gyógyszer.

Bibliaolvasás közben azért sokszor elsirom magam. Ilyenkor a férjem megkérdezi tőlem: Ilyen szépet olvasol? Nem – mondom –, hanem látom magamat a tükörben, milyen nyomorult bűnös vagyok, hogy nem így kellene élnem. Hogy beteg vagyok, és orvosra van szükségem. Jézus Krisztus megbocsátására van szükségem, ez az én lelki gyógyszerem. Olyan jó Jézus páciensének lenni! Ő tudja, hogy a betegnek orvosra és gyógyszerre van szüksége, nem bíróra.

Aztán ahogy Jézus gyógyítgatott, egyre jobban Magához vonzott. És minél jobban vonzódtam Hozzá, annál inkább vonzottak a szükségét szenvedő emberek is. Jézus szolgálatba állított. Ápoltam egy szomszédomat, egy időt nént. Amikor a kórházba bekerültem, bejött hozzám, és én elbúcsúztam tőle. Akkor kaptam tőle ezt az ígét: „*Bizony mondom néktek, a mennyiben megcselekedtetek egygyel az én legkisebb atyámfiai közül, én velem cselekedtetek meg.*” (Máté 25:40.) Hozzáírta még azt is, hogy „*Köszönöm aranyos segítségedet, jószágodat! Jézus szerető szíve áldjon meg érte. Hálás szeretettel: Klári néni.*” Azóta ez az egyik kedvenc igém. Mihelyt föl tudtam kelni, tettem tovább a dolgom – ennek az igének a biztatásával.

A szomszédomtól, miután hazajöttem a kórházból, kaptam egy Bibliát, és azóta le sem tettem, rendszeresen olvasom. Levente unokám egyszer kérdezte tőlem: Mama, már kilenc éve olvasod a Bibliát. Hát még nem olvastad ki? Mondtam neki: A Bibliát nem lehet kiolvasni. Az Ige lelki táplálék, amire minden nap szükség van az embernek.

Nagyon sokat segít megértenem az olvasottakat a Bibliaolvasó kör, sok mindent sokkal világosabban látok. Korábban is éjjel-nappal olvastam, de nem értettem. Most sokkal lassabban, és jobban átgondoltan olvasom, és engedem, hogy az Ige magyarázza önmagát a Lélek által. Boldog vagyok, hogy részt vehetek ezeken az alkalmakon. Ahogy Jézus is mondja: „*boldogok akik hallgatják az Istennek beszédét, és megtartják azt.*” Persze még sok mindent nem tudok, de azt igen, hogy ha Isten látja rajtam, hogy éhezem és szomjúhozom az igazságot, megadja mindazt értenem, amit szükséges értenem.

Még nővérként dolgoztam, amikor az utcánkban felhívott egy asszony telefonon, hogy

beadnám-e neki a Fraxiparine injekciót (ez egy véralvadástgató gyógyszer). Mondtam neki: ahogy este hazaérek a munkából, átmegek és beadom. Egy hónapig tartó injekciósorozat volt, de megalapozott egy nagyon szoros kapcsolatot ezzel az asszonnyal. A fia tanár, akiből később katolikus pap lett, sokan *Gottfried* atyaként ismerik Pomázon. Hat évig jártam Jutkához minden nap, mert tudtam, hogy tenni kell érte. Ahogy Pál apostol mondja a Római levélben: „*Mi erősek pedig tartozunk azzal, hogy az erőtlének gyengeségeit hordozzuk, és ne a magunk kedvére éljünk.*” (Róma 15,1) Én igyekeztem ezt nagyon komolyan venni. Amikor Jutka meghalt, átjött hozzám a fia, és sírva köszönte meg: *Kati* néni, nem fogom magának elfelejteni, amit tett, amíg élek. Aztán amikor ő is beteg lett, ugyanúgy mentem őt is szurizni. Hálából kaptam tőle egy nagy gesztenyetortát, aminek a teteje zöld marcipánnal volt bevonva, rajta pedig gyógyszeres fiolák, injekciós tűk és kötszerek voltak – persze ezek is marcipánból. Katalin napkor fel szokott keresni, és felköszönt egy csodálatos orchidea csokorral. Másokhoz is szoktam járni így egészségügyi segítséget adni, injekciót beadni, többek között *Szölgvény Pirohoz* is.

A gyülekezetben többször hallottam, amikor valaki bizonyosságot, bűnvallást tett, és azt gondoltam magamban, egyszer nekem is meg kell vallani Jézust. Férjem régebben többször is kérdezte tőlem, mit keresek én római katolikusként a református templomban. Azt válaszoltam neki: Istent keresem és a lelki békémet. Éreztem, hogy nekem is bűnvallást kell tenni, és kerestem a megfelelő alkalmat. Lakott a szomszédunkban akkor egy fiatal pár, és a fiatalasszony megkért arra, hogy beszéljek esperes úrral, hogy keresztelje meg őt, mert szeretne egyházi esküvőt. Azt válaszolta neki esperes úr, hogy megkereszteli, de járnia kell konfirmációi előkészítőre. Ennek nagyon örültem, mert csatlakozni tudtam hozzá. Én is szerettem volna konfirmálni, bűnvallást és hitvallást tenni. Boldogan mentem az első alkalomra, és nagyon meglepődtem, milyen sokan jelentkeztek az előkészítőre. Végül tizennyolcan konfirmáltunk 2016. február 14-én. Esperes úr kérdezte, hogy ki fog imádságot mondani. Én vállaltam. Nem volt könnyű. Fél éjszakán át írtam, áfirtam, újból és újból elolvastam. Végül megszületett, megjelent az Áldás, békesség!-ben is.

A konfirmációra készülve két ige fogott meg nagyon. Az egyik a Példabeszédek könyve 30:7-9 versei: „*Kettőt kérek tőled; ne tartsd meg én tőlem, mielőtt meghalnék. A hiábavalóságot és a hazugságot messze távoztasd tőlem; szegénységet vagy gazdagságot ne adj nekem; táplálj engem hozzám illendő eledellel. Hogy megelégedjék, meg ne tagadjalak, és azt ne mondjam: kicsoda az Úr? Se pedig megszegyedvén, ne lopjak, és gonoszul ne éljek az én Istenem nevével!*”

A másik Jól próféta könyvének 2:12-13 versei: „*De mely most is így szól az Úr: Térjetek meg hozzám teljes szívetek szerint; bőtőléssel is, sírással is, kesergéssel is. És szíveteket szagassátok meg, ne ruháitokat, úgy térjetek meg az Úrhoz, a ti Istenetekhez; mert könyörülő és irgalmas ő; késedelmes a haragra és nagy kegyelmű, és bánkódik a gonosz miatt.*”

Katika mint igeolvasó

Az előbb idézett Máté evangéliumbeli ige mellett ez a kettő lett meghatározóvá az életemben, és még egy negyedikként kaptam a következőt:

„Békességet hagyok néktek; az én békességemet adom néktek: nem úgy adom én néktek, a mint a világ adja. Ne nyugtalankodjék a ti szívetek, se ne féljen!” (János 14:27.)

A Szentírás, és benne különösen ezek az igék tartanak meg engem a hitben. Ha abba hagynám az Ige olvasását, úgy érzem, elszakadnék a hittől, elszakadnék Krisztustól. Ezért ez egy olyan könyv számomra, amit soha nem fogok becsukni és letenni.

Nagyon nagy kegyelem számomra, hogy Isten megadta nekem, hogy élhetek, de a legnagyobb kegyelem az, hogy örökké élhetek. Azóta, hogy új életet kaptam Tőle, igyekszem mindenben Őt szolgálni, Őt hirdetni. A konfirmáción kapott ígémet szoktam mondani akkor is, amikor Bibliát viszek a betegeknek: „Jézus pedig monda nékik: Én vagyok az életnek ama kenyere; a ki hozzám jő, semmiképen meg nem éhezik, és a ki hisz bennem,

meg nem szomjúhozik soha.” (János 6:35.) Az egyik beteg, amikor odaért a Bibliában ehhez az ígéhez, lelkesen mondta nekem: Nővérke, olvastam a konfirmációs ígését! – és elmondta ugyanúgy szóról szóra, ahogy én, ugyanazzal a gyermeki lelkiülettel, boldogságot sugározva. Nem csak Bibliát, hanem Bibliaolvasó kalauzt is viszek nekik. Foglalkozom a kis lelkükkel, amit én megértettem, azt elmondom nekik.

Ma már a foglalkoztatóban dolgozom. Ezt azért alakították ki, hogy azok a betegek, akik nem tudnak dolgozni, ne fektüdjenek egész nap az ágyukban, hanem tornáztassák meg egy kicsit a testüket, szellemüket. Ilyenkor beszélgetek velük, olvasunk, számolunk, megcsinálom a füzetüket, zenére festegek, színeznék – szóval egy kis agytorna. Érdeklődnek a Biblia iránt is. A múltkor kérdezte valamelyikük az emmausi tanítványok történetét, és amikor elmondtam neki, elsírta magát.

A Psalmus kórus karácsonyi műsora minden évben igazi karácsonyi ajándék a betegeknek. Nagyon várják. Egyik évben azonban mondtam az esperes úrnak, ne menjünk, mert a kollégák ki nem állhatnak miniket, csúfolnak, szentfajéknak, meg imádkozó sáskának neveznek. Azt válaszolta: Nem baj. Mindegy, hogy csúfolnak, ha megjegyzéseket tesznek, mi Istennek szolgálunk, és a betegeknek énekelünk. Ez akkor nagyon sokat jelentett nekem, hogy békességgel tudjam tovább tűrni a megaláztatásokat. Ilyenkor eszembe jut az ige: „azoknak, akik Istent szeretik, minden javukra van” (Róma 8:28.), és az, hogy az apostolokat is így csúfolták. Most már ott tartunk, hogy egyik kolléganőm is kért Bibliát, meg a másik is... Talán látják rajtam, hogy Jézusban milyen megnyugvást, békességet kaptam, és elhiszik már, amit mindig mondogatok, hogy én vagyok a világ legboldogabb embere.

Puskás Attila

A család

DR. JOÓ SÁNDOR

NEM VAGY FELESLEGES

(Az Istenre hagyatkozás boldog időszaka)

Fejed felett hát elszálltak az évek, s az ifjúság olyannak tekint, mint kit itt felejtett az idő. Ne bánd, most élted legszebb kora jó. Az idő, ama nagy aranymosó, a hétköznapi homokjából mosta ki a lelked aranyát, s most szelíd, de sugárzó fényvel övezi még hátralévő éveid sorát.

Az aranyérc nehéz, s te ezért érzed hát az öregség súlyát. Ne bánd, csak dalolj vígan, boldogan. Az Úrnak érett gyümölcsre is szüksége van. Tavasz, nyár – ősz nélkül mit sem ér, de legszebb a tél: ruhája hófehér. Virág, kalász, gyümölcs kezdet csupán, A szemlélődő pihenését az életfán A tél halk hóesése hozza meg. Hidege nem gyötör, ha a szíved meleg.

S ha öreg csontjaid oly gyakran fájnak, Ez is csak ígérete egy újabb csodának. Gyerekkorodban is fáj a növekedés, Most belső, drágább lényed növekszik. Lelked nemsokára szárnyát bontogatja, S hogy merre szállj, az utat megmutatja.

Ne bánd, ha munkaerőd nincsen, Csak szemlélődj a drága kincsen, Mit az Úr adott az aranykorhoz néked, Ne irigveld, ki hasznos munkát végez, Napjaidhoz büszke célt, ő, ne keress! Míg szeretni és imádkozni tudsz, Nem vagy felesleges!

HOZSÁNNA

Látom az élő Jézust, tűzfelhőben visszatér, És hódol majd a mindenség, Ő él! Látom örök kegyelmét, elfedezni véteink, Megváltottak éneklük: Hozsánna, hozsánna, Jöjj megváltó Királyunk!

Látok egy nemzedéket, kik tudják mi az elhívás, Egy szent népet, mely hitben jár. Egy nép, mely minden harcát, Térden állva vívja meg, Ébredést kér, és győztes lesz. Hozsánna, Hozsánna, Jöjj megváltó Királyunk!

Teremts bennem új szívet, hogy lássam, amit te, Nyisd meg szememeimet! Hadd szeressek úgy, mint Te szeretted. Fájjon az, mi neked fáj! Hogy elvégezzem azt, amire elhívtál. Hogy készen álljak majd előtted.

Keresztyén ének

Krisztus mint páskabarány

Az Újszövetségben Krisztusra alkalmazott ószövetségi báránypéldák közül még a páskabarányról nem szóltunk. A páskabarány ószövetségi szerepe funkcionálisan analóg Jézus halálának szerepével az Újszövetségben. A páskabarány vére a földi elnyomó hatalom, Egyiptom és a fáraó fogságából nyitotta meg Isten népe előtt a szabadulás útját a földi Kánaán felé. Krisztusnak, mint húsvéti báránynak a vére pedig a lelki-szellemi elnyomó hatalom, a Sátán és a bűn fogságából nyitja meg a szabadulás útját, nem egy ideigvaló földi Kánaán, hanem Isten eljövendő örök országa felé.

De vajon nevezhető-e az ószövetségi páskabarány áldozati báránynak? A 2Móz 12,2-11 szerint levágását Mózes ezekkel a szavakkal rendeli el: „*Mondjátok meg Izráel egész közösségének: Ennek a hónapnak a tizedikén vegyen magának mindenki egy bárányt, családonként és házanként egy bárányt. Ha kevés a ház népe az egy báránynak, akkor a legközelebbi szomszédjával együtt vegyen a lélekszámnak megfelelően. Vegyétek számításba, hogy ki mennyit tud megenni a bárányból. Legyen a bárán hibátlan, hím és egyéves. Juhot vegyetek, de vehettek kecskét is. Ennek a hónapnak a tizenegyedik napjáig tartsátok magatoknál, aztán este felé vágja le Izráel egész gyülekezeti közössége. Vegyenek a vérből, és kenjék a két ajtófélfára és a szemöldökvárá azokban a házakban, ahol megszeszik. Ugyanazon az éjszakán egyék meg a tűzön sült húst, és egyenek hozzá kovásztalan kenyeret keserű fűvekkel. Ne egyétek nyersen, se vízben főzve, csak tűzön megsütve, és a feje, a lábszárai és a belső részei együtt legyenek. Ne hagyjatok belőle reggelre. Ha mégis marad belőle reggelre, azt égessétek el. Így egyétek meg: legyen a derekatok felőlvézve, sarutok a lábatokon, botok a kezetekben, és sietve egyétek: az Úr páskája ez.*”

Szó sincs itt áldozatbemutatásról! A páskabarányt családonként, háznál, a házigazdának kellett levágnia. Nem pap vágta le, nem gyülekezeti közösségben vágták le, és miután a véret az ajtófélfák megkenésére felhasználták, a többi részét sem áldozták fel, hanem megsütötték vacsorára. Az ajtófélfák megkenését és a bárány rituális előírások szerinti megsütését, majd elköltését persze lehet háznál lezajló kultikus eseménynek mondani, de akkor sincs szó kultikus keretben vett áldozatbemutatásról. Legfeljebb azt mondhatjuk, hogy a páskabarány a szó profán értelmében áldozatul esett egy rituális cselekménynek. Életének elvételével nem Istent akarták befolyásolni, hogy kímélje meg népét az egyiptomiakat érő csapástól. Épp ennek ellenkezőjéről van szó: mivel Isten eleve meg akarta kímélni népe életét a tizedik csapástól, ezért rendelte el Mózes által, hogy a népéhez tartozók a bárány vérével kenjék meg az ajtófélfájukat! A páskabarány levágása Isten népét mentő cselekvésének része volt.

Ha tehát a páskabarány levágása Krisztus halálának analógiája, akkor szigorúan ebben az értelemben analógia: Krisztus halála Isten embermentő cselekvésének része. Krisztus-

KRISZTUS KERESZTHALÁLA,
MINT ÁLDOZAT
2. rész

nak nem azért kellett meghalnia, hogy ártatlan halálára tekintettel Isten többé már ne akarja kárhoztatni a bűnös embert. Ellenkezőleg! Mivel Isten mindig is és eleve megmenteni akarta a bűnös embert, azért adta halálra Krisztust. Mert úgy látta, hogy az embert csak ezen az áron tudja megmenteni. De itt az árat nem úgy kell érteni, hogy ezért cserébe. Krisztus vére és Krisztus halála nem fizetőeszköz, amiért bűneink árát végre Istennek kifizethetjük! Krisztus halála árán menekültünk meg: ezt úgy kell érteni, hogy Isten fizette ki ezt az árat. De nem egy üzleti aktus keretében, hanem olyan értelemben, hogy minket megmentő művét csak ezen az áron, más szóval, ezen a módon tudta véghezvinni. Miként a bárány bundáját csak a bárány megölése és megnyúzása árán viselhetjük. (Ez természetesen nem bibliai kép vagy hasonlat.)

A lényeg tehát az, hogy az ok nem cserélhető fel az okozattal. Isten bűnösöket mentő szeretete az ok, és ebből adódóan Krisztus halála az okozat. Történetileg természetesen el lehet mondani, hogy a főpapok és a farizeusok féltékeny irigykedése és gyűlölete, meg Júdás árulása, a „Feszítsd meg!”-et kiáltó nép vérszomja és Pilátus gyáván meghozott igaztalan ítélete okozta Jézus halálát. Az igazi ok azonban Isten bűnösök iránti mentő szeretete.

És erre a szeretetre nem Krisztus halálát látva indult Isten, hanem éppen ez a szeretet indította, hogy a végsőkig elmenjen, és a neki legdrágábbat és legkedvesebbet, egyszülött Fiát halálba küldje. Hiába a nagytanács ármánykodása, hiába Júdás árulása, hiába a Jézus halálát követelő tömeg, hiába Pilátus ítélete is: ha Isten nem akarja, Jézus nem hal meg. A parancsára váró tizenkét légió angyal nem retorika, hanem valóság volt. De Jézus isteni hatalma önmagában is elég lett volna, hogy az elfogására kirendelt templomőrök szeme elől eltűnve, sértetlenül távozzék az Olajfák hegyéről.

Isten áldozata

A páskabarány életének kioltása nem oka volt Isten szabadító cselekvésének, hanem következménye. Jézus, az igazi húsvéti Bárány, nem Isten befolyásolására, irgalomra hangolására szánt, oltárra tett véres áldozat. Hiszen Ő soha nem is volt a miénk, embereké,

hogy azt tegyünk vele, amit akarunk. Ő mindvégig Istené volt. Nem azért lett emberré, hogy a mi tulajdonunkká legyen, hogy rendelkezeshessünk az élete fölött, és áldozatul Istennek adhassuk. A Fiút, a második isteni személyt, maga Isten küldte el a földre, hogy öltson testet, legyen emberré, és adja oda az életét a kereszten: váljék bűneink áldozatává, nem kultikus értelemben, hanem a szó legprofánabb értelmében. Úgy, ahogy Ábel áldozata lett Káin gyilkos indulatának. Nekünk, embereknek, Krisztus csak abban az értelemben lehet áldozatunk, ahogy a meggyilkolt ember gyilkosának áldozata. nem kultikus értelemben, hanem a szó legprofánabb értelmében. Úgy, ahogy Ábel áldozata lett Káin gyilkos indulatának. Nekünk, embereknek, Krisztus csak abban az értelemben lehet áldozatunk, ahogy a meggyilkolt ember gyilkosának áldozata.

Krisztus halálba küldésével a valódi áldozatot, a szó legnemesebb értelmében vett áldozatot maga Isten hozta, amikor úgy döntött, hogy megengedi és eltűri, hogy a neki legdrágább, az ő tökéletes hasonmása, aki szentségben, igazságban és istenségben egy vele, a nagytanács, Júdás, Pilátus és a brutalitásukról hírhedt római katonák keze által a mi bűneink áldozatául essék. Ezért a megfeszített Krisztus

valójában Isten áldozata – értünk! Isten értünk aggódó, bennünket még ezen az áron is menteni akaró szeretetének véres áldozata. A Golgota keresztjén valóban az történt meg, amit addig szem nem látott, fül nem hallott, ember értelmében meg sem fordult; ami zsidóknak botrány, pogányoknak ostobaság: az ember Jézusban Isten függ ott, Istentől elhagyatva, kiszolgáltatva az ellene fordult teremtésnek, bűnnek, halálnak és a Sátánnak. A Golgota keresztje Isten áldozati oltára, amin Ő maga áldozta fel és adta oda Fiát nekünk és értünk!

Isten önmagát adja áldozatul teremtményének, az embernek? Ki hallott ilyet? A pogány vallások világában ilyenre nincs példa. Ott mindig csak az istenek követelnek az emberektől nem ritkán kegyetlen áldozatot. Isten mutat be áldozatot az embernek? Az ószövetségi törvény szerint ilyet mondani istenkáromlás! A legnagyobb szentségtörés! A filozófia logikája szerint pedig merő ostobaság. Isten mégis ezt tette, hogy áthidalja azt, ami áthidalhatatlan: a közte és föllázadt teremtménye közti szakadékok. Hogy ha lehet, ezen az áron nyerje meg és állítsa a maga oldalára fellázadt teremtményét. Ha lehet: mert ennél többet már az Isten sem tud tenni. Egyszerűen kifogyott az eszközökből. Aki Istennek ezt a véres áldozatát látva sem gondolja meg: miért is lázadozik Isten ellen, miért tartja Istent az emberek ellenségének, boldogságuk gátjának, irigylőjének és elvevőjének, annak már Isten sem tud nagyobb és meggyőzőbb bizonyítékkal szolgálni arról, hogy lázadása ok nélkül való, értelmetlen, hiszen aki ellen lázad, mindenét kész volt odaadni érte, minden megáláztatást és szenvedést, még a halál és az istennélküliség poklának kínját is kész volt elszenvetni, merő szeretetből, csak hogy meghódítsa a szívét. Mert Isten azzal a bizalommal, és hittel áldozta fel Krisztust, hogy az Ő keresztfé alatt, az Ő szenvedését és halálát szemlélve, végre megbékélünk vele, kiengesztelődünk iránta, és Atyánkként fogjuk Őt szeretni.

Anselmus és nyomában a középkor teológusai bizony tévednek: nem Isten akart kiengesztelődni irántunk Krisztus halála által. Ellenkezőleg: Krisztus halálát megfontolva nekünk, embereknek kell Isten iránt kiengesztelődnünk. Ha Krisztus halála engesztelő áldozat, akkor *Isten engesztelő áldozata*, amit Ő hozott meg, Ő vitt véghez, és ami a legfontosabb: Ő adott nekünk. Mert nem lényegtelen kérdés, hogy ki az, aki adja, és ki az, akinek elfogadnia kell az áldozatot! Krisztus áldozatát pedig nekünk, bűnös embereknek kell elfogadnunk, Istentől. Nem másként érti ezt Pál apostol sem. „*Aki tulajdon Fiát nem kímélte, hanem mindnyájunkért odaadta, hogyan ajándékozta nekünk vele együtt mindent?*” – kérdezi a Rm 8,32-ben. „*Mindez pedig Istentől van, aki megbékéltetett minket önmagával Krisztus által, és nekünk adta a békéltetés szolgálatát. Isten ugyanis Krisztusban megbékéltette a világot önmagával, úgy-hogy nem tulajdonította nekik vétkeiket, és reánk bízta a békéltetés igéjét. Tehát Krisztusért járva követségben, mintha Isten kérne általunk: Krisztusért kérünk, béküljete meg az Istennel!*” – kéri Pál a korinthusi gyülekezetet. (2Kor 5,20) „*Ez a szeretet, és nem az, ahogy mi szeretjük Istent, hanem az, hogy ő szeretett minket, és elküldte a Fiát engesztelő áldozatul (λασμον!) bűneinkért.*” – vallja ugyanebben az értelemben János apostol is. (1Jn 4,10) A bűnösöket hatékonyan és valóságosan megigazító és megmentő isteni szeretet az, amit Isten csak ezen az egy módon tudott megmutatni: a második isteni személy Krisztusban emberré lett, hogy elszenvedje a kereszthalált. Anselmus „*Cur Deus homo?*” kérdésére a biblikus választ maga Jézus adja meg a Jn 3,16-ban: „*Mert úgy szerette Isten a*

világot, hogy Egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.”

Isten áldozata az úrvacsorában

Jelen keretek között nincs lehetőség annak részletes elemzésére, hogy Canterbury-i Anselmus tanítása, vagy éppen annak egyházi utóélete: meg nem értése, meg nem értésből fakadó félremagyarázása vezetett-e a középkori egyházban a miséről, mint áldozatról kialakult tanításhoz.

A kérdést megfordítva azonban, a nyugati egyházban a mise 14. századra kialakult egy-

hogyan Isten nap mint nap kiengesztelje, és ítélő, büntető haragjának visszatartására bírja. A mise tehát egyrészt tartalmazza és minden alkalommal újra felajánlja Krisztus halálának érdemét az egész világért, minden emberért, de mindenekelőtt a katolikus egyházért és annak papjáiért, püspökeiért, papjaiért és híveiért; másrészt a mise bemutatása és a misén való részvétel önmagában is érdemszerző cselekedet, és ezt a Krisztus kereszthalálának érdemén felül, a mise pusztán bemutatásával (későbbiekben hallgatásával is) keletkező többlet érdemet még külön is fel lehet ajánlani egy megjelölt célért: élő vagy meghalt személyek lelki üdvéért, betegek gyógyulásáért, a

Középkori római katolikus ábrázolás Krisztus kereszthalálának Isten haragját kiengesztelő érdeméről

séges liturgiájának (Missale Romanum) tükrében minden kétséget kizáróan bizonyítva láthatjuk, hogy az egyház akkorra Krisztus kereszthalálát olyan áldozatként értelmezte, aminek célja Isten bűneink miatti haragjának kiengesztelése, Istennek a bűnös világgal való megbékéltetése, Istennek a világ és az ember iránti indulatának áthangolása, a Krisztus érdemszerző halálával szolgáltatott elégtétel fejében. Ha a liturgiáról elfogadjuk, hogy az nem más, mint énekelt dogma, akkor az 1300-as évek első felében bevezetett Missale Romanum félreérthetetlenül tárja eléink az akkori Róma hivatalos tanítását: bűnéért az ember Istennek elégtételt tartozik adni. Annyi érdemet azonban a legszentebb életű ember sem tud életében felhalmozni, ami ehhez az elégtételhez elegendő. A szükséges mértékű és mennyiségű (nem minőségű!) érdemmel egyedül Krisztus rendelkezik halála által, mivel azt ártatlanul és önként, mégis Istennek engedelmeskedve szenvedte el.

Krisztus a maga halálának ezt az elégséges érdemét az eucharishtiában az egyház rendelkezésére bocsátotta. Minden misében ezt az érdemet az egyház – a papjaira ruházott hatalom gyakorlásával – újra meg újra felajánlja,

mise bemutatását kérő (és azért fizető) hívő bármely ügyes-bajos dolgának jó kimenetelért, és bármilyen jó ügyért. A miséről pap tehát mindenekelőtt az egyház nevében mutat be Istennek engesztelő áldozatot, de másodszorban a mise bemutatását kérő és azt pénzzel honoráló hívő(k) nevében is.

A középkori egyház liturgikus gyakorlata arról árulkodik, hogy Krisztus halálának érdemét olyan, Isten számára mindenkor elfogadható fizetőeszköznek, valutának tekintették, amivel az egyház papjai szabadon rendelkeznek. A hangsúly azon van, hogy minden misében a pap a cselekvő alany: ő ajánlja fel az oltáron a magát szentségi módon újra feláldozó Krisztus halálának érdemét, hogy Istennek a bűnért elégtételt adjon és a bűnöst ítélettel sújtani készülő, haragvó Istent kegyelmes és megbocsátó Istenné szelídítse. A mise Isten befolyásolására, manipulálására alkalmas eszköz, Krisztus halálának benne foglalt érdeme, és a liturgia elvégzése által keletkező érdemek által.

A mise tehát maga is kultikus áldozat, és Krisztus kereszthalálát is kultikus áldozatként megújítva foglalja magában. Ez az, ami szöges ellentétben áll Krisztus kereszthalálának fentebb bemutatott értelmével. Úgy is mondhatjuk:

Krisztus kereszthalálának kultikus áldozatként való értelmezése mindenekelőtt írásmagyarázati tévedés, és mint ilyen látszólag veszélytelen. A belőle származó dogmatikai tévedés azonban csakhamar liturgikai tévedéssé is lett, ami a legveszedelmesebb egyházromlást indította el.

A reformáció kétségtelenül joggal lépett fel ez ellen a romlás ellen. Luther újra a Szentírásnak megfelelő tartalommal töltötte meg a Krisztus kereszthalálát értelmező középkori kifejezéseket, majd az úrvacsorával kapcsolatban rámutatott: a Krisztus rendelése szerinti misében (a mise megjelölést Luther továbbra is használta az úrvacsorára) nem mi adunk valamit az Istennek, hanem mi vagyunk az elfogadók, akiket Isten megajándékozik Krisztus kereszthalálának gyümölcseivel: mindenekelőtt bűnbocsánattal, és az örök élet ígéretével. Ha a katolikus mise-liturgia híuen tükrözte a katolikus dogmát Krisztus kereszthalálának értelméről, úgy Luther úrvacsoráról szóló tanításában is felfedezhetjük, hogy a reformátor – a középkori terminológia használatától eltekintve – hogyan is érti valójában Krisztus kereszthalálát. Ennek lényege pedig, hogy Isten az, aki ad, és mi csak elfogadunk. A Golgota keresztjén Isten adta oda egyszülött Fiát az egész világ üdvéért áldozatul, az úrvacsorában pedig ennek az áldozatnak gyümölcseit osztja ki személyesen. Magyarázata szerint az *arany evangéliumot* (Jn 3,16) az úrvacsorában Isten személyhez szólóvá alakítja, és az úrvacsorázó „torkába kiáltja”: „Úgy szeretett Isten téged, hogy egyszülött Fiát adta érted, hogy ha hiszel benne, el ne vessz, hanem örök életed legyen!”

De ahol az áldozat gyümölcseinek kiosztása történik, ott magának az áldozatnak is jelen kell lennie! Igaz, nem a pap által felajánlott és bemutatott áldozatként. Istennek értünk hozott, nekünk adott áldozata mégis minden úrvacsorában jelen van, de nem megismétlődés következtében, hanem Krisztus megtört testével és kiontott vérével való jelenléte által. Az úrvacsorában Krisztus a kereszten feláldozott formájában jelenik meg, és osztja szét testét és véré, és ezáltal részesít halálának gyümölcseiben.

Soha nem mi mutatunk be áldozatot, hanem mi részesülünk Isten áldozatában. Ez nem elhanyagolható, és mégis szinte feleslegesbe merült eleme Luther úrvacsora értelmezésének. Mert következetesen gondolkodó teológus az úrvacsoráról nem is taníthat mást, mint amit Krisztus kereszthalálának értelméről tanít. Aki azt vallja, hogy Jézus kereszthalála Istent kiengesztelő áldozat, az a miséről is csak ugyanezt állíthatja. Aki viszont helyesen látja, hogy Krisztus kereszthalála Isten értünk hozott áldozata, annak a misében, azaz az úrvacsorában is el kell ismernie Isten áldozatának jelenlétét, aminek gyümölcseiben az úrvacsorázók valóságosan részesülnek.

Véghelyi Antal

(Az előadás elhangzott 2010. március 11-én a Magyarországi Luther Szövetségben) ■

Egry József, Rippl-Rónai József, Szőnyi István. Festmények, grafikák, rajtuk tájak, emberek, élethelyzetek, csendéletek. És újabb kiváló alkotók Derkovits Gyulától kezdve Ferenczi Noémin át Borsos Miklósig. Valamennyien egy helyen, a Dunamelléki Református Egyházkerület Ráday Gyűjteményének Bibliamúzeumában.

A terem a kiállítás megnyitóján zsúfolásig telve, a hallgatóság *Bán Borbála* művészettörténész szavait hallgatva a gyűjtemény történetével ismerkedhet. Egy név hangzik el sűrűn, ám ő nem alkotó, hanem egy kultúráért elkötelezett férfi: *Radnai Béla*. Hozzá köthető a gyűjtemény létrejötte, amelynek a töredékét, ám a legjelentősebb darabjait csodálhatjuk a tárlaton.

Radnai neve leginkább a gyorsírók számára ismert. Ő volt az, aki az egységes magyar gyorsírási rendszert megalkotta a két háború között. De nem csak megalkotta, hanem számos kötetben kiadta, sőt oktatta is, mégpedig saját iskolájában. Az informatika mai világában a gyorsírás már egyre inkább csupán kultúr-történeti érdekesség, ám a századfordulót követően, a két világháború között még vagy-nokat lehetett keresni az oktatásával. Radnai pedig keresett is. Puritán ember lévén azonban nem fényűzésre verte el a jövedelmét, sokkal inkább értékeket gyűjtött. A kortárs magyar festők műveit.

Szenvedélye lassan alakult ki, előbb maga is a már elismert nagyságok festményeit igyekezett megvásárolni, ám a hagyomány szerint Borsos Miklós egyszer karonfogva elve-

zette a Gresham-kör művészeinek összegyűjtésére, s arra bízta Radnait, hogy tőlük vásároljon inkább, hiszen azzal nem az egykori festmények tulajdonosait, vagy a műkereskedőket gazdagítja, sokkal inkább a kortársak

megélhetéséhez, és ezzel újabb művek alkotásához járul hozzá. Radnai megfogadta a tanácsot, s ezzel önkéntelenül is a magyar kultúra gyarapodásának eszközévé vált. Egy időszakban például rendszeresen vásárolta Egry József műveit, amely által a festőt és családját az „éhhálál”-tól mentette meg. Sokszor a még el sem készült alkotásokat foglalozta le, s nem csak Egry Józsefnél.

Az idők múlásával Radnai szinte „intézménnyé” vált, már nem is csak ő látogatta a művészeket, hanem őt a budai Cimbalom utcai lakásán, s nem csak az alkotók, hanem a művészet iránt érdeklődők is. Így vált Radnai Béla a magyar kultúra, elsősorban a festészet támogatóinak megkerülhetetlen alakjává.

A történelem azonban őt sem kímélte, tudtuk meg *Grászlai Bernadettől*, a győri Rómer Flóris Művészeti és Történeti Múzeum igazgatójától. A háborút követő lopakodó, majd egyre inkább elhatalmasodó diktatúra idején az

iskoláját előbb államosították, őt pedig csak óraadó tanárként tűrték meg benne. De ilyen státuszban sem sokáig, így hamarosan nyugdíjban találta magát. És még annak örülhetett, hogy gyűjteményének egy részét megtarthatta. Egy részét, mert sok képét ajánlotta fel „önkéntesen” vagy mélyen áron alul az államnak. Így kellett megválnia például a Derkovits-kollekciójától.

A gyűjtemény megmaradó része, több mint ezer festmény és grafika Radnai özvegyének, *Németh Erzsébetnek* a beleegyezésével a rendszerváltás éveiben végül a győri múzeumba került. A közintézmény pedig most örömmel kölcsönözte a gyűjtemény legbecsebb darabjait a Bibliamúzeum kiállítására, ahol október közepéig tekinthetik meg azokat a magyar festészet iránt érdeklődők.

Ha e beszámoló olvasása közben esetleg az a kérdés fogalmazódott meg valakiben, hogy de hiszen milyen egyházi vonatkozása van a kiállításnak, nos, erre csak azt válaszolhatom: a helyszínen kívül közvetlenül nem sok. De válaszolhatom azt is, hogy minden. Hiszen az alkotók ihletettsége is a Teremtőtől származik, a szépség is Őt dicséri. Nem hiába „*Kezeink munkáját tedd maradványává*” a kiállítás címe. Azt gondolom, jól teszi a református egyház, ha kultúránk ilyen értékei mellett sem megy el szóttanul. Annál is inkább, mert ezáltal olyanokat is elérhet, akikben eddig valami miatt az a képzet élt, hogy a hívő ember beszűkülött érdeklődésű. És hogy ezt mennyire nem így gondolhatta egyházunk részéről a kiállítás szervezője, *Tímár Gabriella*, azt bizonyítja a megnyitót követő jazzkoncert, immár a múzeum új termében a Bartha Mátyás Trió nagyszerű előadásában.

Hardi Péter ■

EGY NÉNI A FÖLDÖN...

„Szervusz, Laci! Adjon Isten nyugodalmas jó éjszakát! Áldás, békesség!” Így búcsúzott el feleségemtől és tőlem múlt szerdán a gyülekezeti bibliaóra után eme lap szerkesztője. Már elindultunk hazafelé az úton, amikor utánam szólt: „Ne feledd, pénteken lapzártá!... Na, jó, még a szombat is belefér...”

Ezek a hétközi alkalmak, bibliaórák, életünk szerves részévé váltak. Minden szerda este lélekben feltöltkezve távozzunk a gyülekezeti házból, ahol testvérekkel közösen – szűkebb körben –, de bizonyos szempontból kötetlenebb formában beszélgetünk a lelkipásztorunk által aznapra kiválasztott igeszakaszról, melyet a Szentírás kifogyhatatlan kincsei közt találhatunk. Gyülekezetünk minden tagjának tiszta szívből javaslom, hogy ha teheti és ideje engedi, jöjjön közénk!

Az evangéliumról, Jézusról minden időben magasztos dolog olvasni, elmélkedni és beszélgetni, de így ezen alkalmak során valahogy még inkább megérinti, sőt aktivizálja a hívő lelket. Talán azért, mert – ugyanúgy, mint a vasárnapi istentiszteleten – itt is lelkési vezetéssel történik a Biblia egy-egy részletének „gőrcső alá vétele”, de sokkalta személyesebb formában. „Kerekasztalnál” ülve, látva a testvérek tekintetét, közelről érezve a lelkük rezdüléseit és (adott esetben akár egymástól eltérő) véleményükre figyelni, s közösen, ünneplőbe öltözött szívvel meghallgatni egy testvérünk történetét a saját életében megtapasztalt kegyelem bizonyosságáról – az bizony hitet, erőt, lelki erőt tápláló felemelő érzés.

A bibliaóra sosem ér véget abban a pillanatban, ahogy kilépünk a gyülekezeti ház kapuján. A lelkünkben mindig ott dolgozik egész este, sőt még másnap is.

Esperes úr aznap János evangéliumának 10,22-30 verseit tárta elénk eszmecsere céljából, melyek a jeruzsálemi templomszentelés ünnepén Jézus és a zsidók Salamon-csarnokbéli diskurzusát írják le. A farizeusok emígyen provokálták a Megváltót: „Meddig tartasz még bizonytalanságban bennünket?” Ennek kapcsán indult el a lelki és gondolati „munka”, melynek édes súlya, érzései szívünkbe rejtve, testünkkel együtt sétáltak a hazafelé vezető úton.

Ezen pillanatok közepette értek utol szerkesztő testvérünk szavai a „pénteki határidőről”. Jól ismert közhely alkotói – írói, újságírói – körökben, hogy „A határidő a legjobb műzsa”, illetve: „A legszebb műzsa: a határidő”. Őszintén – de egyáltalán nem büszkén – meg kell valljam: eddigi életem során ez a közhely számomra sokszor jelentette az utolsó menedéket különféle élethelyzetekben. Mi tagadás – gyarló vagyok. A Bem József utca girbegurba járdáján lépkedve valami hasonlóval biztatgattam magam. Csupán az az „apró” szépséghiba akadt, hogy még körvonalakban sem volt meg fejemben az írás témája... Egy

másik, unalomig elcsépelet újságírói közhely így szól: „A téma az utcán hever.”

Nos, kedves testvéreim: azon a langymeleg májusi estén valóban és a szó szoros értelmében ezen mondat üres szavai tartalommal teltek meg. Az Úr kegyelme lelkem bibliaóra utáni szárnyalásán felül még egy szívszorítóan szép találkozással ajándékozott meg ezen az estén.

A nyugalmas alkony némaságát csupán Isten csodálatos teremtményei, az énekesmadarak távoli trillái tették még idillibbé. Sem autó, sem gyalogos. Amint elérkeztem a szűk kis utcácska kihalt sarkához, furcsa fémes zörgést hallottam egy magányosan álló fehér

házikó roskadozó, kopott kerítése felől. Nem volt harsány, sem hangos. Odapillantottam, de elsőre semmi szokatlant nem láttam. Biztos egy leszakadt ágacska... vagy egy macska – gondoltam magamban.

Aztán amikor a rozsdás kapuhoz értem, földre gyökerezett a lábam az elem táruól képtől: egy nagyon idős néni csücsült a kapu másik oldalán, kezében egy botocskával, amivel néha-néha megütögette a vasat. Ő volt a „zajforrás”.

Rémülten szóltam hozzá:

- Kézét csókolom, mi történt? Segíthetek? Nincs semmi baja? Máris hívom a mentőt...

Nyúltam is a telefonoméért, amikor a néni megszólalt.

- Köszönöm, nem kell mentőt hívní, jól vagyok. Isten vigyázott rám!

Riadalmam nem sokat enyhült. Értetlenül néztem rá.

Abszurd szituációba csöppentem. Én kint állok az utcán. Aggódok, feszülten kutatom a megoldást, a bajban lévő fél pedig angyali nyugodtsággal, az isteni gondviselésbe vetett szikla-hittel tekint rám és mosolyog onnan a másik oldalról – a földről.

Aztán a kilencvenkét éves hölgy elmesélte, hogy egyedül él itt ebben a házikóban, és bizony néha előfordul, hogy elveszti az egyensúlyát... ilyenkor elesik. Ez történt most is. Most – úgy egy órával ezelőtt! Kezével mutatta, hol esett el, és mint aki valami vicces történetet mesél, nyugodt, kedves orcával részletezte, hogy a földön kúszva érkezett ide a kapuhoz, hátha segít valaki a járókelők közül. Ha valami neszt hallott az utcáról, akkor megkocogatta a kerítést (hátha észre-

veszi őt valaki), de mindezt olyan erőtelően, olyan diszkrétén, hogy én magam is csupán akkor vettem észre törekeny pici testét, amikor közel mentem a kapuhoz.

Kettőnk közül én voltam inkább pánikban. A kiszolgáltatót, elesett hölgy arcáról ki-egyensúlyozottság, angyali derű (némi önrónia), ami őszinte tiszta mosolyban öltött testet. Szemből a hálán és szereteten kívül semmi más sem ragyogott. Sem panasz, sem önnön sorsa, kiszolgáltató léte miatt érzett harag, tehetetlen düh, egyszóval semmi olyan, amivel naponta találkozhatnánk hasonló helyzetben lévő embertársainknál, vagy saját tükrünkben. Akár idősnél, akár fiatalnál. Az életünkhöz való viszonyulás nem korfüggő, nem egészségfüggő, és sokak – sajnos a világi többség – tév-hítéllellentétben, még csak nem is pénzüfüggő, hanem: LÉLEKÜFÜGGŐ.

- De nagyon szépen megkérem: legyen kedves, szóljon a Lajosnak! Majd ő jön, és felsegít. Van kulcsa a kapuhoz.

- Természetesen szólok, de nem ismerem „a” Lajost. Itt lakik Pomázon? Rögtön hívom, csak a telefonszámát árulja el!

- Nem kell telefonálni. A háza közel van. Legyen kedves, menjen el hozzá, hátha otthon van!

Elsiettem ahhoz az épülethez, amit a hölgy körülírt, és becsengettem. Egy nyílt tekintetű fiatalember nyitott ajtót – ő volt Lajos. Amint meghallotta, hogy mi történt, azonnal jött, szaladt, és akrobáták megszégyenítő ügyességgel átlendült a kapun – mivel sietésében otthon hagyta a kulcsot.

Mindketten hálásan megköszönték a segítségét. Egyszer, kétszer... sokszor. De vajon mit is? Mit kellett nekem megköszönni ezután az este után? Semmit! Sőt, én tartozom köszönettel az Úrnak, hogy ilyen csodálatos teremtményével ismerkedhettem meg, mint ez a kilencvenkét éves néni, és az ő őszintén sugárzó hite, a belőle áradó harmónia, amit színlelni lehetetlenség.

Amikor hazaértem, folyton a betonon ücsörgő, elesett, kiszolgáltató helyzetben lévő, ám mégis angyali derűt árasztó arc járt a fejemben. Ez az idős néni földi életének feltehetőleg a vége felé jár. Teste ugyan ott csücsült a földön, de a lelke már most az égiekben tündököl. Hiszem, hogy így van, és így marad az idők végezetéig.

A mi gyülekezetünkben is ismerek olyan szép kort megélt testvéreket (kiváltképp az említett bibliaórai közösségből), akik ugyanezt elmondhatják magukról, helyesebben szólva, akikről jómagam ugyanezt elmondhatnám. Szeressük, tiszteljük és becsüljük őket – de legfőképpen tanuljunk tőlük! Ahogy Pál apostol írja: „Figyeljétek életük végére, és kövessétek hitüket.” (Zsid 13,7)

Ferenczy-Vass László

A marosszentgyörgyi Reménység kórusral 2000-ben ismerkedtünk meg, a IV. Református Világtalálkozó alkalmából Gödöllőn megrendezett kórustalálkózón, oly módon, hogy minden résztvevő kórusnak illett volna a záró ének (Gárdonyi Zoltán: Magyarének) megtanulni, de csak a szentgyörgyiek és mi tudtuk, így mivel a Reménység kórus szerepelt utoljára, ők maradtak a színpadon, mi pedig felmentünk hozzájuk, és együtt énekeltük el a közös éneket.

Már akkor és ott vibrált köztünk a levegő, érezhető volt Isten Lelkének egységet kívácsoló ereje. A karvezetők beszélgettek egy keveset, és már meg is született a döntés a testvérkapcsolatról. Azóta egyik évben mi megyünk hozzájuk, másik évben ők jönnek hozzánk. A kapcsolatunk tehát 18 éves, és bár a lelkészeink személyében és a karvezetőnk személyében is történtek változások, a kórusok kapcsolata töretlen maradt 2017-ig. Ekkor mi mentünk volna Erdélybe, de valami megmagyarázhatatlan és tisztázatlan okból ez az utunk elmaradt. Úgy tűnt, mintha lezáródóban

lenne egy korszak. Keserű volt a szánk íze, bizonyosan az övéké is, azért, mert nem hangzott el egyik oldalról sem egyértelmű vélemény, magyarázat.

Nem telt el egy év sem, amikor megérkezett testvéreinktől a levél, amiben közölték, mennyire hiányzik nekik az elmaradt találkozás, és hívtak, ez évben szeretettel várnak bennünket. Így indultunk útnak 2018. április 28-án, szombaton reggel 6-órakor a pomázi benzinkúttól harminchárman, két sofőrrel. A gyülekező idejében még arra is volt alkalmunk, hogy *Bíró Kriszti* kisleányával – aki épp aznap lett hathetes –, megismerkedhettünk, mert Kriszti autójával hozta ki szülei csomagját, de egyben Lacikájukat is, aki figyelő szemekkel vizsgált meg mindenkit, közben nagyokat ásítva.

Buszra szállva, *Nyilas Zoltán* esperes urunk Filippi levél 2. részének 1-12-ig terjedő verseit olvasta fel, ami a közös utazáshoz és egész ottlétünkre egyértelmű biztatás volt: „*semmit ne tegyetek versengésből, se hiú dicsőségvágyból... az az érzület legyen bennetek, amely Krisztus Jézusban is lakozott.*” Nem is okozott semmi fennakadást, problémát, hogy *Szabóné Krisztina* a személyi igazolványát a munkahelyén hagyta. Mi elindultunk, férje, István a saját autójával elment az igazolványért, de már a kerékharszti pihenőnél utól is ért bennünket. A visszaúton itt kiszálltak a buszból, és autójukkal tértek haza.

ISTEN NEMZETSÉGE VAGYUNK Utazásunk Marosszentgyörgyre

Az utunk sima és zökkenőmentes volt. Fél órára megálltunk a Király-hágón, legközelebb pedig Marosludason, ahol várt minket *Szirmai Csaba Levente* lelképásztor és felesége nagy szeretettel, kapros orrával töltött buccikkal és innivalóval. Megnéztük a ludasi templomot és környékét. Igen példás rend tűkröződött mindenhol a parókia környékén és a templomban. Itt elénekeltük a Szentgyörgyre szánt éneket, sajnos a hallgatóságunk csak a lelképásztor volt és a velünk utazó nem kórustagok.

Terv szerint este 7 órára érkeztünk Szentgyörgyre. A templomkertben a gyülekezeti ház előtti padokban ülve vártak bennünket az asszonyok, férfiak. Izgatottan vártuk a találkozást a korábban említett kétségek miatt. Ehhez képest kitörő örömmel borultunk egymás nyakába, mindenki mindenkit „szent csókkal” üdvözölt, szinte bocsánatkéréssel a szívében a tavalyi elmaradt találkozás miatt. Én személy szerint még nem tapasztaltam ilyen „nemes” szeretetet a szentgyörgyieknél. Hazamentünk a fogadó családokhoz, de aki akart, ott maradt a 7 órai istentiszteletra. Miniket is az a család fogadott, aki a megismerkedésünktől kezdve folyamatosan, noha a kórusból már kimaradtak a koruk és betegségeik miatt, de határozottan hangsúlyozták, hogy amíg élnek és mi megyünk, ők fogadnak minket, mi hasonlóképpen őket.

Másnap, vasárnap délelőtt 10 órára mentünk a templomba, hogy még elpróbálhassuk énekeinket. A Reménység Kórus is ünnepi egyenruhában volt jelen. Az igehirdetést esperes urunk végezte a Filippi levél 3. rész

7-8. versei alapján. Az üzenet lényege az volt, hogy minden ember életében előfordulnak balesetek fizikai és lelki értelemben is, mindannyian hordozunk ütéseket, töréseket, sebeket, repedéseket, s ezeket rendszerint egymásnak okozzuk mi emberek,

főleg az erősebb a gyengének, nagyobb a kisebbnek stb., és mind másképp viseljük el, másképp reagálunk, de nem az a jellemző, hogy belátjuk, megbánjuk és bevalljuk vétkeinket. Egymáshoz mérjük magunkat, így mindig találunk okot, módot, hogy magunkat kimagyarázzuk, kivédjük, csak ne kelljen belátnunk hibáinkat, vétkeinket, bűnös voltunkat. Ezért nem tudunk gyógyulni, hordozzuk fájdalmainkat, sebeinket. Jézus Krisztus

meg akar tanítani arra, hogy életünket ne emberekhez viszonyítsuk, hanem Őhozzá. Ő az egyetlen, akitől teljes gyógyulást remélhetünk, és kaphatunk. Neki csakis ez a célja, csak az Ő szívéből fakad ilyen szeretet, s Ő nemcsak testünket, hanem elsősorban a lelkünket akarja meggyógyítani. Csak az Ő kezéből elvett kenyér elégíti meg az embert, ha csak egy morzsa is az. (Kenyérszaporítás) Ő az, aki megváltott minket a BŰN átkából, életével fizetett értünk. Ő az, aki emberré született ISTEN, tökéletesen megért minket. Ő akar újjászülni minden embert a Szentlélek által, hogy meglássuk és elfogadjuk a tényt, hogy életünk Isten kezében van, Ő az irányító és Ő soha nem téved. Nem lesz tehát keserű szívű az ember, aki mindent az Úr kezéből fogad el, hisz egész életünk Őbenne van elrejtve.

Az igehirdetést kórusunk mósora követte. Őt éneket énekeltünk az igei üzenet által kimosott szívvel. (Segít vinnem; Az Úrra bízzad dolgod; Én nem tudom, miért szeret így

minket; Jöjj, mondjunk hálaszót; Úr lesz a Jézus mindenütt.) Közben Kissné Piri mondta el Szabolcska Mihály Hegyi beszéd című versét, Orbán János, Madaras Rita és Cseri Anna énekeltek gitárkísérettel a Mindnyájan eltévedtünk című ifjúsági éneket. Végül a Reménység Kórossal közösen énekeltek a Jertek áldjuk Istent című éneket. Ezt Szász Emese kísérte zongorán és Szabó Bori fuvolán.

Az ebédet a fogadó családoknál fogyasztottuk el. Délután 6 órakeresztény találkozásunk ismét a templomban. Becsky Eőrs tiszteletes közvetítette az igét az ifjúsági istentiszteleten, ahol Becsky Panna olvasta fel János evangéliuma 21. részének 1-8-ig terjedő verseit. Jézus Krisztus, mint feltámadása után a tanítványoknak, úgy ma is

felesége, Török Anikó énekesként működött közre, két fiú gitáron és szintetizátoron játszott, és mindnyájan énekeltek, többnyire általunk is ismert ifjúsági énekeket.

Az istentiszteletet szeretetvendégség követte, ez volt a közös vacsora is. Lényegesen jobb volt, mint az utolsó otlétünk, amikor a vacsora Lagzi Lajcsi stílusú nótázás közben zajlott, a zajtól egymás szavát sem hallottuk, majd a nótázásba bekapcsolódott néhány kórustag is, és addig bíztatták egymást, amíg táncra is perdültek a borozgatás hatására. Most micset sütöttek és kúr-

tós kalácsot. Mindenki ehetett és közben mindenki mindenivel beszélgethetett is. Szép csendesen egymás után hazamentünk.

Hétfőn reggel 8 órára kellett az iskola udvarán parkoló buszhoz jönnünk. Ott még meleg búcsút vettünk egymástól, kb. fél óra múlva útnak indultunk. A buszon kórusvezetőink méltatták és megköszönték az éneklésünket. Lelkipásztorunk felolvasta az útravaló igét, és beszélgetve-szenderegve

érkeztünk Körösfőre. Végre jutott időnk, hogy ne csak a vásárlás, hanem a templom megtekintése miatt álljunk itt meg egymásfél órára. A körösfői lelkész, Károly Károly bemutatta nemcsak a templomot, hanem a gyülekezetet, életüket, működésüket is. A körösfői emberek mind, kivétel nélkül magyarok, reformátusok, hagyománytisztelők és -követők, és hitéletüket is teljes mértékben meghatározza a kalotaszegi népi hímzés, a fából faragott dísz tárgyak gyártása, készítése és árusítása, ami nemcsak a házaik előtt az út mentén zajlik, hanem viszik Európa-szerte, de főleg Magyarország nagyvárosaiba, a Balatonhoz, ahol legnagyobb a turista forgalom. Az árusok annyit kérnek az áruikért, amennyit nem szégyellnek. Ki-ki bevásárolt, és indultunk haza. Már csak a határt elhagyva, Berettyóújfalunál álltunk meg egészségügyi okokból, és a Szabó család szállt le és ment az autójához.

Hét óra környékén rendben megérkeztünk, hála legyen érte Istennek. Az a tény, hogy az ötven férőhelyes buszban csak harminc-

hárman utaztunk, és hogy az ifjaink: Szabó Bori, Érfalvi Dóri és Dávid, Blaskó Zselyke, Cseri Anna, Kurucz Máté és Nyilas Anna is velünk utaztak, csak emelte az utazás értékét. Bár Anna most még jól elrejtőzött, és nem mert előbújni apukája védőszárnyai alól. Majd később!

Számomra ennek az utazásnak az élmenye abban teljesedett ki, hogy bár az embert emberi indulatok, gondolatok be-

folyásolják, Isten szeretete az egységet építi még akkor is, ha ajtók-kapuk fizikai értelemben bezárulnak. Isten Szentlelkének munkája tökéletes köztünk, bennünk.

Cseri Istvánné

SZABOLCSKA MIHÁLY HEGYI BESZÉD

A szeretet a világ megváltója,
Ez fedi a bűnt, az árvát ez óvja;
Ez ád kenyeret a koldus kezébe,
Az elhagyottnak ez a menedéke.
- Csak egy szentség van a világ felett,
Örökkéig való: a szeretet!

A tudományod fölérhet az égig
És bölcs lehetsz, el a bölcsék kövéig,
Lehetsz okosabb, bátor mindeneknél:
Nem tudsz te semmit, hogyha nem szerettél.
- Egy bölcsesség van a világ felett,
Örökkéig való: a szeretet!

Lehetsz nagy úr, hogy akár a királyok
Irgyelik meg roppant gazdagságod,
De ha árván, szeretet nélkül éltél:
Koldusabb vagy az útszéli szegénynél.
- Egy hatalom van a világ felett,
Örökkéig való: a szeretet!

Fürödhetsz a dicsőség özönében
És elboríthat minden földi érdem,
Ha nincs érző melege a szívednek:
Semmise vagy, akárkinék neveznek.
- Csak egy érdem van a világ fedett,
Örökkéig való: a szeretet!

Mert a szeretet a világ megváltója,
Ez fedi a bűnt, az árvát ez óvja,
Ez ád kenyeret a koldus kezébe,
Az elhagyottnak ez a menedéke.
- Csak egy szentség van a világ felett,
Örökkéig való: a SZERETET!

NINCS SEMMIM. Akkor Jézus mutatja a megoldást. Egy kapocs van, ami által felismerhető az Úr szava, a szeretet kapcsa, szava bárki, mindenki számára. Az igehirdetés befejeztével Cseri Anna mondott imát. Ezután a gyülekezet Manna Ifjúsági Egyesülete adott műsort. A négytagú együttes vezetője, Török Szilárd gitározott,

Az ez évi kórustalálkozó 15 órára volt meghirdetve. Kórusunk busszal utazott a helyszínre. A májusi nagy melegben jólesett, hogy hűsítő üdítővel vártak bennünket a pátyi gyülekezeti házban.

A szép, nagy református templomban 14 órakor gyűlt össze a tizenhárom kórus. Először egy közös beéneklést tartottunk a 468. énekkel: „Zengd Jézus nevét, zengd világ”, és egy másik szöveg is segítette a beéneklést: fű, fa, virág, tavaszi szél. Erre mindenki kellően magához tért.

Imával és *Vizi István* pátyi református lelkész köszöntésével kezdetét vette a kórustalálkozó.

1. A Biai Református Gyülekezet Énekkara a 149. zsoltár feldolgozását latinul énekelte és Beethoven: „Isten dicsősége” volt a második énekük.

Már korábban megállapodtunk abban, hogy minden kórus igyekezzen rövidre fogni a bemutatkozást, mert mire a végére érünk, lankad az odafigyelés.

2. A budakeszi Zákányi Zsolt Vegyes

Kar a 96. zsoltár feldolgozását és Bárdos Lajos: „Az Úristent magasztalom” című énekét énekelte.

3. Diósjenői Női Kar a 338. dicséret feldolgozását adta elő és pünkösdi utáni első vasárnapon egy pünkösdi ének is helyet kapott szolgálatukon.

4. Az Érd-parkvárosi Református Vegyes Kar előadásában Bárdos Lajos: „Mennyei seregek” című énekét hallhattuk. Jó volt látni, hogy a karvezető idős kora ellenére is mennyire szívügyének tartja a kóruséneklést, vállalja az ezzel járó feladatokat, és fáradságot nem kímélve részt vesz egy ilyen hosszú szolgálatot igénylő rendezvényen. Igen, az Isten szolgálatára van erő!

5. A főtí Gárdonyi Zoltán Vegyes Kar a 398. dicséret feldolgozását, az „Úr lesz a Jézus mindenütt” című énekét adta elő repertoárjából.

6. A Gödöllői Református Énekkar a 380. dicséret feldolgozását hozta. Ezzel az énekkel emlékeztek *Máté János* teológiai professzor, karnagy, orgonaművész, a budapesti kántorképző megalapítójára, halálának 20. évfordulója alkalmából.

7. Az Órbottyáni Vegyes Kar a „Jer, menjünk, keresztyének” és a 66. zsoltár feldolgozását, „Örvendj, egész föld, az Istennek” című énekét énekelte.

Ezután egy rövid áhítat következett *Nyilas Zoltán* esperes úr igehirdetésével az

1Thessz 5,18 verse alapján: „mindenért hála adjatok, mert ez az Isten akarata Jézus Krisztus által a ti javatokra”. Beszélt a hálaadásról, az énekelni imádságokról. Ima és az Úri Szent Ima után a 135. dicséret közös éneklése („Áldjátok az Úr nevét”) zárta az igeszolgálatot.

8. A Péceli Ráday Pál Vegyes Karral folytatta műsorát a kórustalálkozó. Berkesi Sándor népdalfeldolgozása vegyes karra és Viski János: „Hozsánna” került részükre előadásra.

9. Kórusunk, a Pomáz-csobánkai Psalmus kórus is két énekkel készült: „Segít vinnem” – szintén *Máté János* emlékére íródott és „Útra taníts meg, Uram” *Máté János* fordításában.

10. A Salgótarjáni Vegyes Kar előadásában „A keresztfához megyek” és az „Úton” című éneket hallottuk. Ezt az éneket mi is szoktuk énekelni, amikor a kórus útra kel Erdélybe, testvérkórusunkhoz, Maroszentgyörgyre.

11. A Tahitótfalui Vegyes Kar „Szívből köszönöm Uram” című éneke zongora kísérettel, majd a „Ne csüggedj, lelkem” és a „Halld meg, ha hív az Úr” hangzott el.

12. A Törökbálinti Református Énekkar „A világ Megváltója” és a 469. dicséret feldolgozásával, a „Jézus nyájas és szelíd” című énekkel készült a találkozóra.

13. A megszokott rend szerint a vendégfogadó kórus került sorra végül: a Pátyi Református Gyülekezet Kórusa a „Látod így” és a „Halleluja ének” című művekkel zárta a műsort.

Ezután csendült fel a közös mű. A kórusok szólamok szerint csoportosultak, és *Ifjú Vizi István* vezényelt. Először elpróbáltuk, így a végén nagyon szépen hangzott a négy szólamra írott mű, *Gárdonyi Zsolt*: „Hálaadó ének” című műve, csaknem háromszáz torokból.

Szép volt, köszönjük Urunknak!
Andrási Jánosné Marika

ANYÁK NAPI CSALÁDOS KIRÁNDULÁS

2018. május 5-én, szombaton egy anyák napi családi kirándulással zártuk a tavaszi kézműves gyermekdelutánok sorát. Kétbükkfanyeregtől indulva a Fekete-kő érintésével végigsétáltunk a Pilis-tető gerincén majd a Trézsi-forrás érintésével Pilisszentkeresztre érkeztünk. Kb. 30 fős csapatunkat *Szenyhe Gábor* erdész vezette.

Csodálatos kilátásban, illatozó virágokban gyönyörködhattunk utunkon. A teremtett világgal együtt dicsértük mi is mindenek Alkotóját!

Stift János b. lelkipásztor

Kiránduló körünk április 20-án a szomszédos Csobánka rejtett értékeinek felkutatását és megismerését vette célba.

Először a Szent Hubertus kápolnához indultunk. A felvezető meredek út okozta fáradságunkért kárpótolt a szép kilátás, a gondozott nyaralók látványa, és a virágzó fák bódító illata. Felérkezve, a Szent Hubertus kápolna pusztuló, neogótikus épületének megpillantása fékezte lelkesedésünket. Holt-

ságné Csipán Ági ismertetőjéből megtudtuk, ezt az épületet a 20. század elején (1905-ben?) emelték a Szent Hubertus nyaralótelepen élő művészek és mérnökök, önkéntes munkával, a villatulajdonosok és a vadásztársaság tagjainak adományából, melyet az épület belsejében márvány emléktáblán örökítettek meg.

Az épület soha nem volt egyházi tulajdonban, mégis eljutott híre a pápához, aki a társaság pénztárnokát – az evangélikus dr. Gmelin Ottót – munkájáért pápai kitüntetésben részesítette. A második világháborúban tönkrement belső beren-

dezését ellopták, majd 1972-ben újjáépítették, és sorsára hagyták. Egy időben a Patyolat vállalat tulajdonában volt, most a pomázi ICO a gazdája, de láthatólag nem tud vele mit kezdeni.

A kápolna lépcsőjén ülve tartottunk egy kis áhítatot. Föld napja lévén, a Teremtés Könyvéből *Mesterné Jutka* olvasott fel (1. Mózes 1:10-13) és *Kalmár Ili* felolvasta a Mindennapi Kenyerünk április 21-re ajánlott Tanácsát (Zsid. 13:3), Ígéretét (Ez. 58:10) és Fohászát: „Boldog az az ember, akit Te megfenyítesz, Uram, és megtanítasz törvényedre, hogy megóvd a rossz napoktól, míg a bűnösöknek majd megássák a sírját.” (Zsolt. 94:12-13), majd elmondtuk közösen az Úrtól tanult imádságot.

Leérkezve, látogatást tettünk *Mátyás Sándor* csobánkai testvérünk kopjafáinál, melyeket a Csobánkát alkotó nemzetiségek emlékének megörökítésére készített a csobánkai nemzetiségek adakozásából. Az Életfa emlékparkot 2011. október 16-án adták át. Az alkotó művész a lakosság magját alkotó öt népcsoportnak faragta meg az életfáját, egy-egy jellemző motívummal díszítve. A magyarok életfáján a koronás címer és – utalva az Erdélyből áttelepülőkre – székely rovásírás a díszítő elem. A németeket a kiterjesztett szárnyú sas, a szlovákokat a hármass halom és kettős kereszt jelképezi. A szerbek életfájának

A Kiránduló Kör május 19-én Dobogókőre túrázott

a jellegzetes formájú keresztjük a motívuma. A cigányokét – utalva a letelepedésüket megelőző vándorévekre – kocsikerék képével díszítette az alkotó. A félkörívben elhelyezett kopjafa kompozíciót emlékkövek egészítik ki, a legnagyobb kövön középen veretes írás, mely megfogalmazza az emlékpark létrehozásának eszmei mondanivalóját:

Hiszem, hogy tud még egybeforni e nép.
Hogy egy teremtő szándék vezérli szívét, kezét
Hiszem, hogy a sötétségből új hajnal hasad,
s leszünk egy cél és egy akarat!
Hiszem, hogy az erkölcs hófehér fundamentumát

újra kiássuk, s építünk rá új házat, hazát,
templomot és iskolát.

(Kós Károlynak is tulajdonított ismeretlen szerző gondolatai)

Csobánkai testvérünkötől azzal az érzéssel váltunk el, hogy nagy kár, hogy ezt az értékes látnivalót művészi színvonalához méltatlanul szinte észrevehetetlen helyen, a Dera patak partja és az igen forgalmas főút közötti füves területen helyezték el, ahová igazán még járda sem vezet.

Elbúcsúzva az alkotó művésztől, csoportunk bátrabbik része az Oszoly meredek sziklát vette célba, hogy azon át térjen vissza Pomázra, az óvatosak pedig a buszt választották.

Könczöl Dánielné ■

PÜNKÖSDI LEGÁCIÓ

Május 21-én, PüNKöSD hétfőn
KERÉKGYÁRTÓ KLAUDIA
legátus hirdette Isten Igéjét

AKIK MEGVÁLTOZTATTÁK A VILÁGOT

Ezúttal elsősorban fiataloknak szeretnék két kitűnő keresztyén könyvet ajánlani: Irene Howat: „Tíz lány – aki megváltoztatta a világot” és „Tíz fiú – aki megváltoztatta a világot”.

A tíz keresztyén nő és tíz keresztyén fiú életrajzát, bizonyágtételét bemutató könyvecskék olyan inspiráló példaképeket állítanak eléünk, melyek a hitünket, Isten iránti elkötelezettségünket erősíthetik. A könyv elolvasását ezért természetesen felnőtteknek is ajánlom, főként azért, mert a sok ismert szereplő mellett jó néhány olyanról is olvashatunk, akikről eddig magyar nyelven nem jelent még meg életrajz.

Kedves lányok! Szeretnék megváltoztatni a világot? Ez a tíz lány éppen ezt tette! Olvassátok el a „Tíz lány – aki megváltoztatta a világot” című könyvet, és ismerjétek meg, hogyan

- ▶ mentett életeket Corrie és szerette Jézust;
- ▶ mentett Mary kisbabákat és harcolt a bűn ellen;
- ▶ segített Gladys száz gyermekén és bízott Istenben;
- ▶ maradt Joni életben és adott hálát Istennek;
- ▶ nem adta fel Amy;
- ▶ tanított Isobel másokat Krisztusról;
- ▶ engedelmeskedett Istennek Evelyn;
- ▶ mutatta be Jackie a szeretetet;
- ▶ követte Elizabeth Krisztust és nyert igazságot;
- ▶ törte fel ingujját Catherine és segítette a hajléktalanoknak!

Olvassátok el ezt a könyvet, és tudjátok meg, mit szeretne Isten, hogy véghezvigyetek!

És ti is, kedves fiúk! Szeretnék megváltoztatni a világot? Ez a tíz fiú éppen ezt tette! Olvassátok el a „Tíz fiú – aki megváltoztatta a világot” című könyvet, és ismerjétek meg, hogyan

- ▶ nyerte meg Eric a versenyt, és ezért milyen elismerést kapott Istentől;
- ▶ lett David felfedező, és fedezte fel a Bibliát;
- ▶ került Adoniram börtönbe és dicsérte Istent;
- ▶ csatlakozott Nicky a bandához, azután az egyházhoz;
- ▶ változtatta meg Luist Isten, s később másokat;
- ▶ fordította le William a Bibliát és adta Isten szavát Indiának;
- ▶ mentett György árvákat és bízott rá milliókat;
- ▶ csempészett András Bibliákat Oroszországba és hozott reménységet ezreknek;
- ▶ zsákmányolt rabszolgákat John, hogy aztán Isten arra használja, hogy szabadá tegye őket;
- ▶ prédikált Billy, és hogyan formálta általa Isten az embereket világszerte!

Ti is olvassátok el ezt a könyvet, és tudjátok meg, mit szeretne Isten, hogy véghezvigyetek!

Sőt, kedves lányok és fiúk, mindkét könyvet olvassátok el, hogy megtudjátok, hogyan változott meg mindazoknak az élete, akik rájöttek arra, hogy Megváltóra van szükségük, hogy Jézus Krisztusra van szükségük az életükben, és hogy megtudjátok, hogyan változhattok ti is keresztyén emberekké. Keresztyénné lenni ugyanis változást jelent. Megváltozott szívet, megváltoztatott életmódot, célokat, törekvéseket, Jézus Krisztussal való személyes kapcsolatot, szolgálatot, szeretetteljes testvéri közösséget. Mert Isten úgy szeret, ahogy vagy; de túlságosan szeret ahhoz, hogy meghagyjon olyanak, amilyen vagy.

Ezek a könyvek segítenek téged abban, hogy ajtót nyissál az Úr Jézusnak, behívd Őt az életedbe, rábízva magadat teljesen, hogy Ő változtassa meg a szívedet. Ő nem egy erkölcsös élet görcsös erőlködését kívánja tőled, hogy ezzel bevágódj Nála, hanem hogy add át életed irányítását Uradnak, a te Megváltódnak, hogy megtisztítson bűneidből, és örök élettel ajándékozzon meg téged. A könyvekben szereplő lányoknak és fiúknak is így változott meg az élete, és így kapták Jézustól különböző élethelyzetükben is ugyanazt az egészen új, boldog, tartalmas, rendezett, értékes, gazdag életet, melyet neked is kínál az Úr. Kérd el! Fogadd el! A tiéd lehet!

Irene Howat: Tíz lány – aki megváltoztatta a világot; Tíz fiú – aki megváltoztatta a világot – CLC Alapítvány, Budapest, 2017

Hamar Jánosné Enikő

Joni Eareckson Tada

- Fenséges ez a nap – mondta Kathy, a strandon elnyújtózva.

Barátjuk, Butch egy strandlabdát dobott feléje.

- Majd Joni játszik veled – ásított Kathy. – Túlságosan elfoglalt vagyok, a pihenés miatt.

Joni és Butch egymásnak dobálták a labdát, s nagyokat nevettek, amikor valame-

lyikük nem érte el, és futni kellett utána. A nap azonban melegen sütött, és nemsokára fáradtan omlottak össze Kathy mellett.

- Ideje, hogy ússzunk! – javasolta Butch. Jonira nézett és kacsintott egyet. Aztán megragadta Kathy egyik kezét, Joni meg a másikat, és a lányt magukkal vonzolták a

RÉSZLETEK A TÍZ LÁNY/TÍZ FIÚ – AKI MEGVÁLTOZTATTA A VILÁGOT C. KÖNYVBŐL

tengerbe. Mindhárman futottak az egyre mélyebb hullámokba, azután visszaúsztak a partra.

- Akartok látni egy aranyérmes ugrást? – kérdezte Joni.

A másik kettő bólintott és várt. Joni fejesugrását érdemes volt látni.

Joni felkészült az ugráshoz, nagy levegőt vett, azután ugrott. Kecses ívben siklott a víz meleg selymességében, aztán...

Pánik öntötte el Jonit, amikor nem jött fel a felszínre... nem tudott feljönni. Nem tudott mozdulni... nem tudott levegőt venni. Agya felrobbant a félelemtől. Tüdeje kétségbeesve kapkodott levegő után. Mégsem tudott a felszínre jönni. Teste és értelme segítségért kiabált... de csak mozdulatlanlanság volt körülötte, és valami üvöltő zaj a fejében, aminek nem volt semmi értelme.

Aztán egy hullám jött, sodrása kissé megemelte a lányt a tengerfenékről.

- Joni! – hallotta Kathy ordításának visszhangját. Azután erős karok vették körül, Kathy karjai. Joni meglátta nővére szemét. Kidüldet a rettenettől. Joni azonban hideg félelemmel telt meg. Kathy karjai ott voltak körülötte, látta, de nem érzett semmit. A teste vajon ott volt? Nem tudta. Valahogyan a partra vergődtek. ...

A mentőautó nagy csikorgással állt meg. Jonit beszíjazták egy nyakmerevítőbe, a mentőcsapat beemelte a mentőautóba, és vijjogó szirénával óvatosan elindultak a tengerpartról a kórházba. Kathy hangtalanul sírt, Joni két kezét összekulcsolva két oldalán. Ez azonban nem adott Joninak vigasztalást, mert nem érezte. Butch autón követte őket. Vezetés közben végig imádkozott. Kathy minden

könnyét Istennek sírta. S Joni, tizenhét évesen, nyaktól lefelé lebénulva csak azt mondogatta, ami eszébe jutott: „Az Úr az én pásztorem... Az Úr az én pásztorem.” 1967. július 30-a volt. ...

Sok évvel később Joni fejszámolást végzett.

- Kiszámoltam valamit – mondta férjének.

- És mi az? – mosolygott Ken Tada, Joni férje.

- Harmincnégy éves vagyok – mondta. – A balesetem tizenhét éves koromban történt. Ez azt jelenti, hogy tulajdonképpen a fél életemet nyaktól lefelé bénán éltem.

- Hogyan érzed magadat ettől?

Joni kicsit elgondolkodott.

- Azt hiszem, hálásnak érzem magam. A baleset után nem

gondoltam volna, hogy élni fogok. Amikor rájöttem, hogy nem fogok meghalni, nem tudtam, hogyan fogom kibírni az életet. Több száz órát töltöttem töprengéssel – folytatta. – Azt hittem, haszontalan leszek, hogy egész életemet kórházban fogom tölteni, hogy soha nem fogok férjhez menni, sosem fogok utazni, sosem fogok nevetni újra.

- Nos, úgy tűnik, tévedtél. Hála Istennek ezért!

Joni bólintott.

- Volt egy dal, amit gyerekként énekeltünk. Lászuk csak, el tudom-e neked énekelni.

Joni szép hangja megcsendült az esti csendben.

Számláld áldásaid,
egyenként nevezd meg!
Számláld áldásaid,
Meglátod, Isten mit tett!
Számláld áldásaid,
egyenként nevezd meg!
Meg fogsz majd lepődni,
Az Úr mennyit tett!

- Én tényleg számlálom időnként az áldásaimat – mondta. – Valóban meg is számolom őket.

Joni férje felesége arcát nézte, mely az esti napfényben fürdött. Gyönyörűen nézett ki, ahogy ott ült kerekesszékeiben, szemei ragyogtak beszéd közben.

Billy Graham

- Ideje felkelni, Billy! – kiáltotta Mrs. Graham. – Fél hat van!

A fiú megfordult az ágyban, nyújtózott egyet, és kikászálódott az ágyból. Alig ébredt még fel, amikor a konyhába ért, ahol egy bögre gőzölgő kávé és juharszirupos barnakenyérrel készítettek neki.

- Miért nem lehet a tehenek biológiai óráit úgy igazítani, hogy világosban keljen

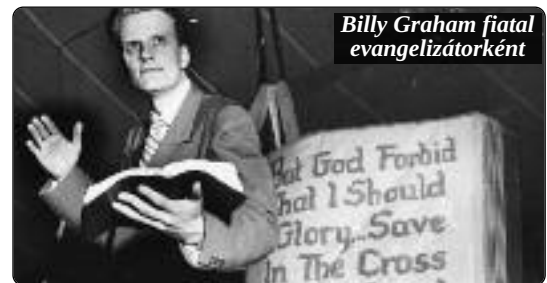
megfejniük őket, nem pedig reggel háromnegyed hatkor?

Édesanyja nevetett.

- Apád dolgozik ezen – mondta. – De nem megy olyan gyorsan!

Egy gyors futás a tehénistállóig, és Billy be is állt a fejés megszokott menetébe. Szerette ezt a napszakot. Szerette a hideg levegő után a tehenek meleg illatát, a farkuk játékos mozgását, és barna szemük mély tavát. S számára nem volt édesebb ital a habos tejnél, mely a bordázott hűtőn folyt át. A bögrétől, melyből a fejés végén ivott, fehér bajusza lett, amit általában az ingujjával törölt le, amikor viszsza ment Suzie-hoz a konyhába a reggeliéért.

- A következő estéken keresztyén össze-

Billy Graham fiatal evangélikátoriaként

jövetelek lesznek – mondta Mr. Graham. – Szeretnél jönni?

Billy határozottan megrázta a fejét.

- Ki van zárva!

De megváltoztatta elhatározását, amikor egyik barátja biztosította róla, hogy a prédikátor nem valami puhány, hanem igazi belevaló férfi.

Billy tényleg elment, és aztán újból viszsza ment. Akkor éjjel történt vele valami, ami megváltoztatta az életét. Nem hallott lányos meséket, hanem kemény tényeket az ember – Billy – bűnéről, és arról, hogy Megváltóra van szüksége.

- Ha valaki szeretne keresztyén lenni, jöjjön előre! – mondta az igehirdető.

Billy Graham pedig, aki azt gondolta, a keresztyénséget nem neki találták ki, felkelt, és előre ment. Azon az estén az Úr Jézus Krisztusra bízta az életét.

Két évvel később, 1937-ben, amikor Billy tizenkilenc éves lett, bibliaiskolába ment. Itt történt, hogy először beszélt nyilvánosság előtt. Csak annyit mondott, hogy az Úr mit tett érte. Semmi különös nem volt abban, ahogyan beszélt. Nem volt drámai, sem emlékezetes. Semmi nem mutatta akkor este, hogy mielőtt élete véget érne, több mint kilencvenmillió embernek, különböző országok százaiban fog ígét hirdetni. Első gyülekezete semmilyen módon nem tudhatta, hogy Billy Graham evangélikációs hadjáratának eredményeként százezrek lesznek majd keresztyének. S ha valaki elmondta volna nekik, valószínűleg nem hitték volna el.

Nagyon sokan érdeklődtek ebben a korban a pszichológia iránt. Ez teljesen érthető. A pszichológia igazából rendkívül izgalmas terület. Megismerem önmagunkat és egymást az egyik legérdekesebb vállalkozás az életünk során.

Úgy gondolom, hogy a Biblia azért is csodálatos könyv, mert az önismeretünket minden más könyvnel jobban gazdagítja: megértem általa a miérteket, megértem a magam motivációit, a háttérben lévő okokat, és megtalálom céljaimat is, s mindez nemcsak önmagammal, de a körülöttem élőkkel kapcsolatban is így lehet.

Ilyen, önismeretet gazdagító levél a Római levél is. Tudjátok, ha tehetném, én biztosan a pszichológia, az Istenben bízó önismeret alapirátává tenném, minden egyetemen, minden tanszéken, ahol pszichológiát tanítanak, és tanítanám. Igaz, nem könnyű olvasmány, elsőre talán nem is lehet megérteni, de ha az ember imádkozva, türelmesen többször is végigolvassa, csodálatos élményben lesz része.

A Római levél Pál apostol leghosszabb levele a tizenháromból, terjedelme miatt ezért is a legelső az Apostolok Cselekedetei után. Pál e levelet a Rómában élő gyülekezetnek írja, melyet ugyan nem ő alapított, de akikhez mindig is szeretett volna eljutni. Végül is eljut Rómába, de mint tudjuk, ez már az út vége, közvetlenül halála előtti éveit tölti itt, mígnem az örült római császár, Néro, halálra ítéli és lefejezteti.

Ebben a levélben Pál sok mindenre keres választ és Isten Szent Lelkének segítségével sok kérdést meg is válaszol. Igénkben a megigazulásról, az Istennel való békességről van szó.

Békesség... Milyen szép szó! Ha azonban őszinték vagyunk önmagunkhoz, akkor az egyik fő kérdésünk a békességgel kapcsolatban inkább így hangzik: Miért nincs bennem békesség? Miért vagyok nyugtalan? Miért érzem sokszor rosszul magam a bőrömben? Miért feszülnek bennem indulatok, harag, gyűlölet, lázadás – mások felé, és sokszor önmagam, vagy akár Isten felé is? Pontosán ezt fejtegeti Pál apostol a Római levél első négy fejezetében. A lelkiismeretem a legtöbb esetben sejti, vagy tudja, hogy mit kellene, vagy kellett volna tennem, mégsem tudom mindig a jó utat választani. A lelkiismeretem ismeri a törvényt – a belső törvényt, amit Isten adott az emberiségnek –, mégsem tudok eszerint élni. Emiatt azután sok a feszültség bennem. A feszültséget pedig különböző módon lehet levezetni: lehet befelé robbanni, lehet kifelé robbanni, és lehet struccpolitikát folytatni, mintha minden rendben lenne.

Meg lehet persze próbálni azt is, hogy

megfeszülve megpróbálom betartani a törvényt, hogy mindig jó legyek, mindig jót tegyek, de így önmagában még ez sem ad békességet, mert vagy elkezd dühíteni, hogy a többi ember ezt miért nem értékeli, és így magamban folyton őket kritizálom, vagy magamat kezdem a legtökéletesebb embernek tartani a világon, és így másokra csak lenézéssel és haraggal tudok tekinteni. Valójában egyik sem hoz tartós békességet. „A törvény cselekedeteiből nem fog megigazulni egyetlen ember sem, mert a törvényből csak a bűn felismerése adódik.” (Rm 3,20) Vagyis a törvény ismerete sem ad tartós békességet.

Hogyan lehet ebből a feszültségből eljutni a békesség, a belső béke állapotába? Ez a nagy kérdés nem új. Közös kérdése ez az emberek, akárhol éljen, akármelyik korban. Így van ez, mert ott legbelül a szíve mélyén mindenki érzi, hogy erre a kérdésre választ kell kapnia. Ez a fő kérdése a Római levél első négy fejezetének, melyre az 5. fejezetben érkezik meg a válasz. „Isten ingyen igazít meg az ő kegyelméből a Krisztus Jézusban lett váltság által” (Rm 3,24); később pedig ezt olvashatjuk: „Mivel tehát megigazultunk hitből, békességünk van Istennel a mi Urunk Jézus Krisztus által.” (Rm 5,1)

Ez a békesség titka. A békesség útjának kapuja. A kulcs az ajtóhoz. A megoldás: Isten ingyen igazít meg kegyelemből, Krisztus

Jézus által – ha felismerem, megértem és elfogadom, hogy azért nincs bennem békesség, mert én is hibás vagyok. Mert nem / nemcsak a világ rossz körülöttem, nem / nemcsak mások az okai mindennek, hanem én sem vagyok tökéletes. Az én életem azért békétlen, mert valaki hiányzik belőle. Mert Isten hiányzik belőle. Mert nekem kell leg-

belül igent mondanom Istennek. Nekem kell megállni a keresztnél, és feltenni a kérdést: tényleg miattam is meghaltál, Uram? Az én bűneimért? Ez nemcsak amolyan papi frázis, amit mindig mondanak a templomban? Ez a véresen komoly valóság? Nem bújhatok ki alóla? Nem mondhatom, hogy nem tartozik rám? Nem kenhetem másra, és nem kereshetem csak másokban az okát annak, hogy miért is nincs bennem békesség?

Tudjátok én már harminchétféves voltam, amikor ennek a súlya igazán rám zuhant. Odáig is szerettem Istent, de nem gondoltam bele abba, hogy milyen irdatlan mélység a bűn. Harminchétfévesen jutottam el oda, hogy igazán megértsem, és Isten segítségét kérem. Valóban, nekem személyesen kell kérnem Istent, hogy segítsen: újítson meg, hozzon változást, emeljen ki harcaimból, és adjon békességet, s ez csak úgy lesz igaz, ha elkezdem követni Jézust. Csak úgy lehet a belső emberemben béke önmagammal, másokkal, ha békét kötöttem Istennel. Ennek a belső harcnak, feszültségnek, háborúnak csak így lehet vége.

Sokféle út kínálkozik az életben: lehet a békességet máshogy és máshol is keresni. Azonban akkor az ember úgy jár, mintha számtalan kulcsa lenne egy ajtóhoz, fényes, szép és új kulcsok, de valahogy egyik sem illik bele a zárba. Ahogy Ady írja az Imádság háború után című gyönyörű versében:

Uram háborúból jövök én,
Mindennek vége, vége:
Békíts ki Magaddal s magammal,
Hiszen Te vagy a Béke.

Ha megértem, hogy Ő engem szeretni jött, és így van jelen, azért áll a keresztnél a Golgotán, hogy e váltságot elfogadva az életem nem lázadó, hanem Isten akaratát elfogadó élet legyen. Ne önmarcangoló, nem panaszkodó, ne kételkedő, hanem teljes és boldog élet. Ilyen életet szeretne nekem adni az Úr. Semmi mást nem kér tőlünk, csak hogy legyen a szívünk nyitott Őfelé, vagyis higgyünk – a HIT ugyanis ez a nyitottság, és a többi majd Ő szépen elrendezi bennünk. Mert másféle érzéseket, gondolatokat és tapasztalatokat kapunk 10, 15 és 30 évesen, de az összekötő híd, a csatorna, amin keresztül ezt megkapjuk: a HIT. A Római levélnek ezért az egyik legfontosabb üzenete, hogy „Az igaz ember pedig hitből él.” (Rm 1,17) Ez volt Luther Márton vezérigéje is, ezzel kezdődött a középkori egyház megújulása, a reformáció, ennek a gondolatnak a megértésével és komolyan vételével.

Mіндеzt azért kellett elmondanom, mert enélkül a levegőben lógna mindaz, amit igénykben hallottunk. Ez az igazságszóló gondolkodó, választ kereső ember igeszakasa. A békesség útját Isten Jézusban mutatja meg nekünk. Ezt elfogadva nem tilos, sőt szabad a miérteken gondolkodni, ahogy Pál is teszi: Miért jött a világra a békétlenség forrása?

Miért és hogyan van jelen? Hogyan és miért jön ebből Istentől a megoldás? Egy ember engedetlensége által – ott az Édenkertben – jött a bűn a világba. Egy vétke miatt mindenki vétkeken születik. Egy miatt mindenki – ez az eredendő bűn. Egyetlen ember által jött el a bűn a világba, és egyetlen ember által jött el a bűnből való szabadulás is. Az édenkerti

történetben Ádám és Éva hallgatott a kísértőre, és ezáltal betört a bűn a világba. Az ember elhagyta a kertet, és ettől fogva Isten jelenléte már nem volt számára olyan, mint a kertben. Nem volt természetes. Isten nélkül élt. Elveszítette Isten látását. Csak a belső látással, a hit látásával nyerhette ezt vissza. Ez a bűn. Úgy születni erre a világra, hogy a magam ura akarok lenni. A lopás, csalás, paráznaság, ölés bűne már ennek következményei. Egy elbukása miatt jött mindez a világba. Lehet ez ellen tiltakozni, lehet lázadozni, lehet bedugni a fejünket a homokba, vagy más utakat keresni, az igazság igazság marad.

Azonban egy által jött el a kegyelem is. Ahol megnövekedett a bűn, még jobban kiáradt a kegyelem. Az egy Jézus Krisztus által eljött a megváltás, a megbékélés igazsága, hogy Isten segítsen rajtunk.

EGY. Ebben a kilenc bibliai igeverben tizenegyszer szerepel az a szó, hogy EGY. S mivel itt nem határozatlan névelőként (mint pld. egy ember megy az úton), hanem igenis számnévként – tehát a sok ellentétéként – szerepel ez a kicsinyke szó: EGY, ezért fontos, hogy most beszéljék róla.

Mi jut eszünkbe erről a szóról, egy? Biztos szép fogalmak. Egy élet, egy édesanya, egy édesapa, egy szerelem, egy haza, egy Isten. Olyan sokszor életünk legfontosabb részeinek csodálatos jelzője az egy. EGY. Mennyi szép szót lehet képezni ebből a számnévből: mint *egyedi*. Ti mindannyian egyediek vagytok. Különlegesekek. Soha nem volt olyan és nem is fog soha megszületni olyan ember, mint te

vagy. Egyedi vagy. Különleges. Maradj is meg annak! Örülj annak, hogy vannak olyan képességeid, olyan lehetőségeid, melyeket csak te kaptál! Eljél jól ezekkel! Forgasd jól ezeket a talentumokat! Örülj annak, hogy senkihez sem hasonlítasz, ne is akarj! Istenen kívül máshoz ne akard magad igazítani, hasonlítani, keresd magadban azt, ami csak rajtad keresztül jött el a világba és legyél ezekért a dolgaidért hálás!

Egyedül – vagyis magányosan nem jó élni. Nem jó ki-rekesztettnek, elfelejtettnek lenni. Sokszor nekünk kell megtenni az első lépést mások felé, és akkor a falak leomlanak. Ahogy egy lengyel író írta: „Túl sok falat és túl kevés hidat építünk” – hát ne legyen így. Építsünk hidakat!

De az egy számnévből született egyedül szavunk azt is jelenti, hogy egyedül te vagy ilyen. Egyedül te tudsz ebben a helyzetben tenni valamit. Egyedül a te lehetőség, hogy észrevedd, meglépd, megkeresd, odamenj, segíts. Hogy egyedül te vagy az az ember, akire rábíztak valami fontosat. Keresd, vedd észre és tedd meg, ha megérted!

Együtt. Nagyon szép a magyar nyelvben az is, hogy az egy számnévből mégis sokat tud kihozni. Az egyből, az egyénből elindulva el tud indulni mások felé: együtt. Együtt lenni, együtt gondolkodni, együtt nevetni, együtt örülni, jó dolog az életben. Egymást jó észrevenni, jó szeretni és egymásért jó tenni valamit.

Egyetlen életünk van – egyszer születünk erre a világra. Ebben az egy életben kell megismernünk önmagunkat, rátalálnunk az életünk értelmére, céljára. Ez egy csodálatos lehetőség. Ebben az egyetlen életben szeret-

hetjük egymást, fogadhatjuk el Isten kegyelméből önmagunkat, köthetünk békét a sok belső harc után, és ebben az egyetlen életben élhetünk meg mindent úgy, hogy most van itt az ideje, a helye, csak rá kell találni mi n-

den pillanat szépségére. Olyan szép ez az egyetlen élet. Olyan szép lehetne minden pillanata. Olyan csodálatos ajándék, hogy élhetünk.

Egy hazánk van, amihez hűek maradhatunk, mely bölcsőnk és sírunk is lehet.

Egy édesanyánk, aki szeret bennünket, és akinek olyan jó azt a sok jót visszaadni majd, amit ő nekünk átadott. Egy édesapánk, aki sokszor csak a háttérből, de vigyázott ránk.

Egy szerelmünk. Igazi csak egy szerelem – ne tékozzoljuk el.

És egy Istenünk, akinek köszönhetjük a családjunkat, hazánkat, szerelmünket, egyéni adottságainkat, megismételhetetlen voltunkat. Egy Istenünk, akinek köszönhetjük az életünket.

EGY – igen, igaz hogy egy ember által jött a világba a bűn, és ezt én is örököltem, én sem vagyok mentes alóla, felelőssége engem is terhel. De EGY által jött a szabadulás, a megoldás, a titok nyitja. EGY által jött az áldás, a szeretet, a kegyelem ebbe a világba, amit szabadon és önként elfogadhatok én is. S én, aki egy vagyok a nyolcmilliárdból, fontos vagyok, egyedi vagyok, és azért születtem, hogy ezt az egyetlen életet Isten akaratát keresve éljem végig, egyedül úgy, ahogy Ő szeretné, s akkor az életem, ez az egyszeri életem nem volt hiába.

EGY. Vidd el magaddal ezt a számot, ezt az egyetlen egy számot a mai üzenetből. Egy ember által jött el a kegyelem, a békesség útjához, ajtajához a kulcs, s egy lehetsz azok közül, akik követik az emberré lett egyszerű Fiút, s így Isten tisztára mosott téged és békességét ajándékozza a szívedbe.

EGY. Vidd el magaddal ma ezt a számot, s Isten ki fogja benned bontani gazdagságát, bölcsességét, hogy megélhesd és megköszönhesd neki egyszeri életed lehetőségét és értelmét Jézus Krisztusban. Ámen.

EGY

Mert egy vagy közülünk, ki világra születéll, léptedet őrzi a nyári ég, s a pergő homok narancsvörös csöndje, ahogy a kései ányakon át megnyúlnak az esték.

S ha kitérül és bezárul az éj, a boltívek magányán a kő álma átsuhan, s a múlt idő vándorának szava e kővekbe vésvé örökre írva van.

Ott vagy a térdeplő nyári fűben, ahogy végigsimít az esti szél, s a fatönkék között a kertek alján, hol az első csepp zápor az arcodhoz ér.

Ott vagy a hársfák alatt a parton, s a parton feledett vén padon, és hiszem, hogy élni fogsz, mert Isten Benned él, szemben a lenyugvó nappal, egy vagy, ki egyszer újonnan is születéll.

Sebestényné Jáger Orsolya lelkipásztor
(Elhangzott a Szentendrei Református Gimnázium felső évfolyamos reggeli áhítatán.)

Gyermekeknek

...ezért adott szívet. Tedd csak te is a mellkasodra a kezed. Érzed, hogy dobog? Olyan, mint egy motor. Folyton pöfög és lüktet. Egy pillanatra meg nem áll. Egy pici másodpercre sem. Ha megállna, nagy baj lenne. Azon nyomban meg is halnánk. Mert a szív pumpálja a vért az ereinkbe.

Apa azt mondja, hogy egy perc alatt hetvenkétszer húzódik össze a szívünk. Én már el tudok számolni egészen százig is. Szóval tudom, hogy a hetvenkettő, az nagyon sok. Főleg egy perc alatt. Ha például hetvenkétszer kellene leguggolnom egy perc alatt, azt biztos nem bírnám megcsinálni. És ha valami csoda folytán mégis, akkor nagyon elfáradnék.

Góliátot. Aki megvédte a vadállatoktól a nyáját, amikor pásztorfiú volt. Később meg kiállt minden ellenséggel szemben. De azért ő is félt. Persze csak először. Mert aztán imádkozott és Isten megerősítette a szívét. És bátor lett. Azért tudott annyi hőstettet véghezvinni.

A templomban sokat szoktunk a szívről énekelni. Hogy Jézus tisztítsa meg a szívünket. Én ezt először nem értettem. Mit kell tisztogatni a szíven? Arról hallottam már, hogy az ereket ki szokták tisztogatni, ha eldugulnak. Béci bácsinak is csináltak ilyet, nagypapi testvérének. No de a szívet? Kitisztítani? Annak meg mi értelme van? És miért Jézus csinálja, miért nem egy doktor bácsi?

De Inci néni az ovis hittanon elmagyarázta, hogy ezt nem úgy kell érteni. Hanem úgy, mint amikor a nagy azt mondja, hogy fáj a szíve. Igazából nem fáj a szíve, hanem b á n k ó d i k . Mondjuk valamivel megbántottam. Ilyenkor az fáj

(A gyermekoldalt írta és összeállította: Sift Agnes hitoktató)

neki, hogy rossz voltam. Jézust is meg tudom bántani, ha rosszat csinálok. Olyankor biztos neki is fáj a szíve. De igazság szerint nekem is. Jézus ettől tudja megtisztítani a szívünket. Hogy ne a rosszat akarjuk csinálni, hanem jót. És tudod, mi az érdekes? Ha valami jót csinálok, akkor mindig érzem, hogy megdobban a szívem. És akkor is, ha az Úr Jézussal beszélgetek. Az olvasást is azért gyakorlom annyit, hogy el tudjam olvasni a gyerekbibliámat.

Uram, engedd, hogy tiszta szívem legyen! És sokat dobogjon miattad.

(Idézet Miklya Luzsányi Mónika: *Engem Isten nagyon szeret c. könyvből* – Parakletos Könyvesház, 2014)

Mire Luca történetét a kezetekben tartjátok, lehet, hogy már túl leszünk a hittantáboron. A Bakonybél melletti erdei iskolában Istennek adtunk hálát, hogy adott nekünk szemet, orrot, száját, kezet, lábat, szívet és észt ahhoz, hogy az Ő teremtett világából mindenféle jó dolgot megtapasztalhassunk. És ezért szeretnénk testünkkel is, lelkünkkel is Őt szolgálni.

Mert a hetvenkettő, az nagyon sok. De a szívünk nem egy percig ver. Nem is tűzig. Hanem egész életünkben. Az pedig tényleg nagyon sok. Olyan sok, hogy én annyit el sem tudok képzelni. Apa azt mondta, hogy ez feleannyi, mint ahány ember él a földön. Majdnem három milliárd. Én a százat tudom. Az ezrest, meg a tízezrest is felismerem, amikor anya fizet a boltban. De elszámolni nem tudok ezerig. Millióig meg még úgy sem. A milliárdot meg csak azért tudom jól kimondani, mert papival gyakoroltuk. A milliárd olyan sok, hogy papí számolhatott volna egész életében, és még mindig nem érte a végére. Ő mondta.

A szívünk ilyen nagyon sokat ver. És nem fárad bele. Pedig milyen kicsi. Apa megmutatta, hogy nagyjából akkora, mint a kézfejem, ha ökölbe szorítom. Az pedig nem nagy. Úgyhogy a szívünk nagyon erős. Ez benne van a Bibliában is. Egyszer nagyon megjárodtem a játszón. Nagyfiúk jöttek és le akartak zavarni a mászókaról. De apa ott volt, és megvédett. Akkor olvasta este a zsolnárt, amiben az erős szív van. Légy erős és bátor szíví! Ez volt benne. Meg az, hogy Dávid is fél. Mert ő írta ezt a zsolnárt. Az a Dávid, aki legyőzte az óriás

Ha elkészítetted a színezőt, hozd el magaddal a vasárnapi gyermekistentisztelere, ahol tíz képeret közül egy a tied lehet!

NAPLÓ

ALKALMAINK VOLTAK:

2018. április 24. ■ Egyházmegyei vizitáció gyülekezetünkben.
 2018. április 25. ■ Bibliaóra a pomázi idősek otthonában; női/féfi bibliaóra pomázi gyülekezeti házban.
 2018. április 28-29. ■ Ifjúsági és konfirmandus csendes-hétvége.
 2018. április 28-30. ■ A Psalmus kórus szolgálata Marosszentgyörgyön.
 2018. május 10. ■ Ünnepi istentisztelet Csobánkán és Pomázon az Úr Jézus mennybemenetele napján.
 2018. május 12. ■ Konfirmációi vizsga a pomázi templomban. Presbiteri gyűlés.
 2018. május 13. ■ Konfirmációi fogadalmötétel a pomázi templomban.
 2018. május 19. ■ A Kiránduló kör túrája Dobogókőre a Rezsó-kilátóhoz.
 2018. május 20. ■ Pünkösöd vasárnapi ünnepi istentisztelet úrvacsorai közösségben.
 2018. május 21. ■ Pünkösöd hétfői ünnepi istentisztelet *Kerekgyártó Klaudia* legátus szolgálatával, Pomázon úrvacsorai közösségben.
 2018. május 30. ■ Női/féfi bibliaóra pomázi gyülekezeti házban.
 2018. június 6-7-8. ■ Evangelizáció a pomázi templomban *Nyilas Zoltán* esperes szolgálatával.
 2018. június 10. ■ A Psalmus kórus évadzáró hangversenye a pomázi templomban. Presbiteri gyűlés.

TERVEZETT ALKALMAINK:

2018. június 25-30. ■ Nyári gyermektábor Bakonybélén, a Bakonyi Kisbetyár Erdészeti Erdei Iskola vendégházában.
 2018. augusztus 21-24. ■ „Állati küldetés” - állatok a Bibliában gyermektábor.
 2018. augusztus 26. ■ VII. Papkerti koncert
 2018. augusztus 27-29. ■ Ifitábor.

KERESZTELTŐK:

2018. április 15. ■ **Paizs Csenge Kinga.**
 2018. május 6. ■ **Sonkoly Oliver; Gazi Emese.**
 2018. június 3. ■ **Kovács Zoltán István.**
 2018. június 10. ■ **Becsei-Istenes Ambrus.**
 2018. július 15. ■ **Duró Levente.**

HÁZASSÁGKÖTÉS:

2018. június 2. ■ **Kertész Miklós György és Birki Beáta** házasságkötésének megáldása a pomázi templomban.
 2018. június 3. ■ Isten áldását kérte közös életére **Kovács Tamás** és **Kovácsné Huszár Noémi** testvérünk.
 2018. július 7. ■ **Grünfeld István és Grünfeld Enikő** házasságkötésének megáldása a pomázi templomban.
 2018. július 13. ■ Isten áldását kérte közös életére **Havasi Tamás** és **Jóni Anita** testvérünk.
 2018. augusztus 11. ■ Isten áldását kérte közös életére **Ferencz Norbert** és **Ciocan Johanna Amarilla** testvérünk.

HALÁLOZÁS, TEMETÉSEK:

2018. február 16-án elhunyt **Szeifert Imréné** (†86) testvérünk, temetése 2018. április 16-án volt a pomázi református temető kertben.
 2018. április 8-án elhunyt **Ördög Sándor** (†64) testvérünk, temetése 2018. április 20-án volt a pomázi református temető kertben.
 2018. április 28-án elhunyt **Nagy József** (†69), testvérünk temetése 2018. május 14-én volt a pomázi református temető kertben.
 2018. május 3-án elhunyt **Antal János** (†53), testvérünk temetése 2018. május 11-én volt a római katolikus „öreg” temetőben.
 2018. május 4-én elhunyt **IZSÓ MIHÁLYNÉ Eszter néni** (†88), testvérünk temetése 2018. május 14-én volt városunk ravatalozójából.
 2018. május 5-én elhunyt **Kiss Gyuláné** (†88), testvérünk temetése 2018. május 18-án volt városunk ravatalozójából.
 2018. május 8-án elhunyt **Kapornai Pálné** (†81), testvérünk temetése 2018. május 18-án volt városunk ravatalozójából.
 2018. május 15-én elhunyt **Éberl Ferenc Máté** (†84) testvérünk, temetése 2018. június 14-én volt a pomázi református temető kertben.
 2018. május 30-án elhunyt **Farkas Édua** (†64), testvérünk temetése 2018. június 8-án volt a Budakalász, Csalogány utcai temető ravatalozójából.

78

88

Könczöl Eszti néni a 78., Kovács Lajosné Eszti néni pedig a 88. születésnapját ünnepelte májusban. Isten éltesse mindkettőjüket erőben, egészségben és szeretetben!

Gyülekezeti újságunk következő száma várhatóan 2018. augusztus 19-én jelenik meg.

GYÜLEKEZETÜNK RENDSZERES ALKALMAI

Hétfő: 9.30 baba-mama kör Pomázon (hónap első és harmadik hétfőjén)
 17.00 imaóra (páratlan heteken) Pomázon
Kedd: 18.00 kékkereszt alkalom Pomázon
 18.00 bibliaóra Csobánkán
Szerda: 18.00 bibliaóra Pomázon
Csütörtök: 18.00 imaóra (páratlan heteken) Csobánkán
Péntek: 19.00 ifjúsági bibliaóra Pomázon
Vasárnap: 9.00 istentisztelet és gyermekistentisztelet Csobánkán az imaházban
 10.30 istentisztelet és gyermekistentisztelet Pomázon a templomban, illetve a gyülekezeti házban

ÁLDÁS, BÉKESSÉG!

A Pomáz-Csobánkai Református Társegyházközség lapja
Cím: 2013 Pomáz, Hősök tere 1.; – **Telefon:** 06-26-325-297
Csobánkai Gyülekezeti Ház: 2014 Csobánka, Béke u. 19.
E-mail cím: pomaz-csobanka@reformatus.hu
Honlapcím: <http://www.pomaz.reformatus.hu>
Gyülekezetünk számlaszámjai:
Pomáz: 11784009-2222253-00000000
Csobánka: 11784009-2222260-00000000
Felelős kiadó: Nyilas Zoltán lelkipásztor (e-mail: znyilas@freemail.hu)
Szerkesztőbizottság: Nyilas Zoltán, Hardi Péter, Mazaray Sándor, Görbe Ferenc, Dr. Puskás Attila.
Szerkesztő: Dr. Puskás Attila
 (e-mail: dr.puskas.attila@t-online.hu; Tel.: +36-20-9355-362)
Terjesztési felelős: Erdélyi Sándor
 (e-mail: erkuchenbauer@gmail.com; Tel.: +36-20-9325-110)
Megjelenik kéthavonta 400 példányban, gyülekezeti használatra, ingyenes terjesztésben. Adományokat köszönettel elfogadjunk.

ÉGETŐ KÉRDÉSEK – BIBLIAI VÁLASZOK

Rövid bibliai reflexió a Református Egyházak Világszövetsége (REV)

Európa migrációs és menekültügyi munkacsoportjának

„Az Egyház missziója és munkája a migráció kontextusában” című zárójelentésére

MÓZES ÖTÖDIK KÖNYVE
32,18-20

¹⁸Kőszikládával, aki nemzett, nem töröttél;

elfeledted Istent, aki világra hozott!

¹⁹Látta ezt az ÚR, s haragjában megutálta fiait és lányait,

²⁰és ezt mondta: Elrejttem az arcomat előlük, meglátom, mi lesz a végük!

JÓEL PRÓFÉTA KÖNYVE
2,1-13

¹Fújjátok meg a kürtöt a Sionon, fújjátok riadót szent hegyemen! Reszkessen az ország minden lakója, mert jön az ÚR napja, bizony, közel van már!

²Sötétség és ború napja az, felhő és homály napja, mint a hegyeket elborító szürkület. Jön egy nagy és hatalmas nép, hozzá hasonló nem volt még soha, és ezután sem lesz többé, míg csak emberek élnek.

³Előtte tűz emészt, utána láng perzsel. Előtte Éden kertje az ország, utána sivár pusztaság.

Nem menekül meg előle semmi.

⁴Olyan az alakjuk, mint a lovaké, úgy száguldanak, mint a lovasok.

⁵Amikor a hegycsúcsokon ugrálnak, olyan zajt csapnak, mint a harci kocsik, vagy mint amikor lángoló tűz ropog, ha a tarlót égeti.

Olyanok, mint egy hatalmas sereg, amely felsorakozott a harcra.

⁶Rettegnek tőle a népek, minden arc elsápad.

⁷Száguldanak, mint a vitézek, fölhágnak a kőfalakra, mint a harcosok.

Mindegyik a maga útján halad, nem tér le ösvényéről.

⁸Nem taszigálják egymást, mindegyik a maga útján jár. Áttömek a fegyvereken,

nem lehet föltartóztatni őket.

⁹Megrohanják a várost, felfutnak a várfalon; behatolnak a házakba, az ablakokon keresztül mennek be, akár a tolvajok.

¹⁰Reszket előtte a föld, megrendül az ég.

A nap és a hold elsötétül, a csillagok elvesztik fényüket.

¹¹Az ÚR mennydörög serege előtt.

Roppant nagy a tábora, hatalmas az, ki végrehajtja parancsát.

Az ÚR napja nagy és igen félelmetes; ki fogja kibími azt!?

¹²De még most is így szól az ÚR: Térjetek meg hozzám teljes szívvel, böjtölve, sírva és gyászolva!

¹³Szíveteket szaggassátok meg, ne a ruhátokat,

úgy térjetek meg Istenetekhez, az ÚRhoz!

Mert kegyelmes és irgalmas ő, türelme hosszú, szeretete nagy, és visszavonhatja még a veszedelmet!

PÁL APOSTOL
RÓMAIAKHOZ ÍROTT LEVELE
11,20-23

²⁰...Ne légy elbizakodott, hanem félj!

²¹Mert ha Isten a természet szerinti ágakat nem kímélte, téged sem fog kímélni.

²²Lásd meg tehát Isten jóságát és szigorúságát: az elbukottakkal szigorú, veled pedig jóságos, ha megmaradsz jóságában, mert különben te is kivágatsz.

²³De az elbukottak is, ha nem maradnak meg a hitelenségben, beoltatnak majd, mert Istennek van hatalma arra, hogy ismét beoltsa őket.

A zárójelentés internetes elérhetősége:

<http://www.reformatus.hu/mutat/kozosseg-a-migracio-es-uldoztetes-merlegen/>

